

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

*OZS od nove vlade
pričakuje*
**posluh za malo
gospodarstvo**

Brezskrbno po Skandinaviji!

DKV BOX
SCANDIC

Ena cestninska naprava za
Švedsko, Norveško in Dansko.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

Pred nami novi izzivi

Če smo po eni strani veseli, da je konec koronakrize in da lahko končno posluujemo brez vseh omejitev, se po drugi strani soočamo z naraščajočimi cenami energentov in pogonskih goriv. Izzivom tako ni videti konca. Mesec april so seveda zaznamovale tudi državnoborske volitve, od nove vlade in zakonodaje pa smo odvisni tudi obrtniki in podjetniki. Izjemno pomembno je, da torej dobimo močno in stabilno vlado, ki bo prisluhnila našim zahtevam obrti in podjetništva ter jih tudi realizirala.

Tudi zato smo v aprilu na sedežu zbornice organizirali t.i. predvolilna srečanja s predstavniki političnih strank, kjer smo se pogovarjali predvsem o predvolilnih zavezah, programih in naših zahtevah. Gostili smo devet različnih strank z obeh polov in prav vsem smo zastavili vprašanje, kaj bodo storile za malo gospodarstvo, če bodo v vladi. Lahko rečem, da so nam vse stranke obljubile podporo in pomoč, kakšna bo realizacija naših zahtev pa bomo lahko videli v bližnji prihodnosti.

Izjemno pomembno se mi zdi, da dobimo ministrstvo za malo gospodarstvo, ki bi se lahko ukvarjalo le s problemi obrtnikov in malih podjetnikov. To seveda ni nikakršna novost, saj smo v preteklosti že imeli ministrstvo za drobno gospodarstvo. Prepričan sem, da bi bile naše zahteve s področja trga dela, poslovnega okolja, zdravstvenega, davčnega in izobraževalnega sistema tako še hitreje realizirane.

Novo vlado naj bi dobili že v začetku meseca junija. Takoj, ko bo oblikovana, pa bomo organizirali tudi Forum obrti in podjetništva ter ministrom in predsedniku vlade predstavili aktualne zahteve slovenske obrti in podjetništva. Seveda pa je pred novo vlado tudi velik izziv, kako se bo soočila z divjanjem cen energentov in pogonskih goriv. Vse to dogajanje na energetske trgu pa močno vpliva tudi na nas obrtnike in podjetnike, saj smo in še bomo primorani dvigovati cene naših storitev. Zato od vlade pričakujemo ustrezne rešitve in pomoč.

Tudi na OZS te dni potekajo volitve v organe sekcij. Novoizvoljene članke upravnih odborov in predsednikov sekcij vam bomo predstavili v junijski številki revije Obrtnik podjetnik. Do 18. maja pa je še čas za vložitev kandidatur za novega predsednika OZS, ki bo vodenje zbornice prevzel julija letos.

Kljub težkim in negotovim razmeram, smo zbornično družino v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečali za kar 400 novih članov. Zato iskrena hvala vsem vam, ki verjamete v nas in nas podpirate. Izjemno pomembno je, da v teh zahtevnih časih ostajamo povezani. Le tako smo lahko močni in tudi uslišani!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrník
podjetnik**

Kolofon

Letnik LI, številka 5, maj 2022

Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrník@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrník

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Trženje: Maja Djordjevič, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

prprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

AKTUALNO

4-13

IZ OZS

14-19

PODJETNO

20-26

OBRTNIKOV SVETOVALEC

27

SEKCIJE

47-51

OOZ

52-56

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

58-62

NAŠI ČLANI

64-68

OBRTNIKOVA BORZA

70-72

NASLOVNICA

arhiv Državnega zbora RS

◀ Strankam predstavili zahteve

Vodstvo OZS se je aprila, še pred volitvami, srečalo z devetimi političnimi strankami (Naša prihodnost in Dobra država, NSi, SD, SDS, LMŠ, Gibanje Svoboda, Povežimo Slovenijo, Naša dežela in DeSUS) in predstavnikom strank predstavilo zahteve slovenske obrti in podjetništva.

stran 4

Finančni sistem na razpotju ▶

Že več kot 100 let je ameriški dolar svetovna valutna rezerva. To pomeni, da se je v teh letih utrdil kot valuta, v kateri se obračunavajo surovine, v kateri izražamo menjalna razmerja, ki jo kupujejo in hranijo tudi tuje centralne banke. A kljub temu je vsaka dosedanja svetovna valuta doživela tudi svoj konec.

stran 24

Bigstock

OBRTNIKOV
SVETOVALEC

27

Obrtna pot ▶

OZS od konca leta 2018 izvaja projekt Obrtna pot. V njem poleg OZS in območnih obrtno-podjetniških zborskih kot glavni akterji, sodelujejo tudi obrtniki in podjetniki – ambasadorji poklicev. Ti mladim, večinoma so to učenci tretje triade osnovne šole, predstavijo različne poklice in jim na ta način olajšajo izbiro poklica. stran 58

Veto na zakon in finančne spodbude

Opozorila in prizadevanja stroke po uveljavitvi pravične ureditve odvozov nevozniških vozil z avtocest in hitrih cest so botrovala odločitvi državnega sveta, ki je na novelo Zakona o cestah izglasoval odločilni veto. Aprila pa je bila podpisana tudi pogodba, ki bo temelj za dodelitev finančnih sredstev za spodbujanje okolju prijaznejšega tovornega prevoznitstva v cestnem prometu. Vrednost pogodbe in spodbud je 10 milijonov evrov. stran 48

Vodstvo OZS političnim strankam predstavilo zahteve obrtnikov in podjetnikov

Volivke in volivci so na letošnjih državnozborskih volitvah odločili, da v državni zbor pošljejo pet političnih strank. Največ glasov je zbrala stranka Gibanje Svoboda, na drugem mestu je SDS, sledijo NSi, SD in Levica. V mesecu aprilu, še pred volitvami, pa se je z devetimi političnimi strankami (Naša prihodnost in Dobra država, NSi, SD, SDS, LMŠ, Gibanje Svoboda, Povežimo Slovenijo, Naša dežela in DeSUS) srečalo tudi vodstvo OZS, ki je predstavnikom strank predstavilo zahteve slovenske obrti in podjetništva.

Predsednik OZS **Branko Meh** je predstavnike vseh političnih strank, ki so se udeležile predvolilnih pogovorov z obrtniki in podjetniki na sedežu zbornice, povprašal, kaj bodo storile za obrtnike in podjetnike, če bodo v vladi. Obenem je povzel tudi ključne zahteve zbornice, ki se dotikajo trga dela, zdravstvenega, davčnega in izobraževalnega sistema ter zahtevo po debirokratizaciji. Meh je vsem strankam izpostavil tudi zahtevo, da se ponovno imenuje ministra za malo gospodarstvo, ki bi se ukvarjal zgolj z reševanjem težav tega segmenta gospodarstva: »Imamo specifične potrebe in probleme, zato bi morali imeti

ministra za malo gospodarstvo ali vsaj državnega sekretarja za to področje.« Zanimale so ga tudi rešitve na področju energetske in ukrajinske krize. Predsednik Meh je sicer po volitvah poudaril nujno oblikovanje močne in stabilne vlade, ki bo razumela in uslišala potrebe malega gospodarstva.

Vse stranke so obrtnikom in podjetnikom zagotovile podporo, kaj konkretno so obljubile, pa objavljamo v nadaljevanju.

Prve štiri stranke, s katerimi se je srečalo vodstvo OZS na sedežu zbornice v Ljubljani, so bile LMŠ, NSi, Naša dežela in Povežimo Slovenijo.

LMŠ bi takoj uredila problematiko regresnih zahtevkov

Šarec je na srečanju z vodstvom OZS dejal, da se aktualna vlada hvali z gospodarsko rastjo, toda opozarja, da je inflacija visoka. »S tem se bo ukvarjala naslednja vlada,« je poudaril in dodal: »Vsekakor bi bila prva naloga po volitvah, da se reši problematika regresnih zahtevkov. Spremenili bomo tisto ključno besedo v zakonu. Ne obljubljam veliko, pri tem pa obljubimo, da se bomo angažirali. Ker resnično ni prav, da gre zaradi neke napake, nezgode ali česar koli podjetje v stečaj. Ni pravično niti pošteno. Zavedamo se, da je malo gospodarstvo tisto, ki pomembno prispeva k BDP. To zahtevo bomo dali tudi v koalicijsko pogodbo. So pa še druga vprašanja, ki so vezana na globalno dogajanje. Gre za cene energentov. Cene goriv se sedaj regulirajo, toda manevrski prostor je še v trošarinah in v selektivnem DDV-ju. S tem ima težave tudi kmetijstvo.«

V pogovoru so se dotaknili tudi ukrajinske krize. Šarec se ne boji pomanjkanja energentov. »Zagotovo nas bo to prizadelo, neposredno in posredno preko zahodnega trga. Tukaj bo glav-

no težišče reševanja problematike za naslednjo vlado – cene surovin, cene žita bodo šle navzgor. Zagotovo bo glavna naloga zagotoviti alternativo, predvsem pri plinu. Če bo dovolj alternativnih virov, bo cena nižja, sicer pa bo višja,« je še poudaril Šarec, ki se strinja, da bi bilo treba urediti zbornično financiranje, kar bodo tudi odločno podpirali. Predstavniki stranke LMS so ob robu srečanja izrazili prepričanje, da bodo del nove vlade in da bodo lahko zadeve premaknili.

Danijel Lamperger, direktor OZS, je poudaril, da imamo zgodovinsko brezposelnost in predstavnikom LMS zastavil vprašanje: »Čas je, da se po 15 letih lotimo prenove delovno-pravne zakonodaje, ki mora biti bolj fleksibilna. Kaj boste storili na tem področju?« je zanimalo Lampergerja. Šarec je odgovoril, da je to stvar politične volje. Član UO OZS **Bojan Železnik** pa je poudaril, da je bila LMS edina stranka, ki je izpolnila obljubo in imenovala državnega sekretarja za malo gospodarstvo. Izpostavil je problem delovne sile, ki je v Sloveniji še vedno primanjkuje, navkljub nizki brezposelnosti: »Polovica ljudi, ki ne dela, res ne more delati. Druga polovica pa bi lahko delala, zato je treba pogledati, zakaj so na zavodu.«

Na vprašanje **Ivana Meha**, podpredsednika OZS, ali bi znižali prispevke na plače, je Šarec odgovoril: »Prizadevamo si za davčno prestrukturiranje, a za bolj celostno, kot se lotevajo sedaj. Treba je gledati tudi na javne finance. Tale predvolilni bombonček se ne bo dobro izkazal.« Na težke razmere v gostinstvu pa je opozoril **Blaž Cvar**, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS. »Potrebujemo sogovornika, kar se je izkazalo v minulih dveh letih v času epidemije. Zato potrebujemo ministrstvo za malo gospodarstvo. Najbolj kritična je kadrovska problematika. Takoj bi bilo potrebno pristopiti k reševanju tega problema. Začeti moramo pri mladih, naš izobraževalni sistem je zastarel. Tudi pri nas bi lahko imeli centre za izobraževanje, za zgled so nam lahko sosednje države,« je izpostavil Cvar, ki ocenjuje, da v gostinski panogi trenutno primanjkuje okrog 10 tisoč ljudi.

Nova Slovenija bo še naprej uresničevala zahteve slovenske obrti in podjetništva

Predsednik OZS Branko Meh je uvodoma pohvalil dosedanje sodelovanje s stranko NSi, ki je v svoj program uvrstila zahteve slovenske obrti in podjetništva. Prvak stranke NSi **Matej**

Tonin je ocenil, da je vlada v času epidemije naredila veliko in da jih nekaj izzivov še čaka: »Deset protikoronskih paketov ne bi bila sposobna spisati nobena druga vlada. Tudi ministri smo sodelovali pri pripravi posameznih zakonov. Bistveno je, da je prišla pomoč do ljudi in gospodarstva čim prej. Številke so zgovorne, imamo rekordno zaposlenost in rekordno gospodarsko rast.« Tonin je izpostavil tudi zakon o dohodnini, po zaslugi katerega bomo imeli višje neto plače. »Ta zakon si želimo ohraniti. Želimo tudi prenoviti delovno-pravno zakonodajo. Zakoni morajo iti v smeri, da morajo delovno sposobni ljudje delati, ne pa izkoriščati socialne transferje. Če si brez dela tri mesece, moraš sprejeti delo, ki je nižje od stopnje izobrazbe. To je edini način, da se bo ljudem splačalo delati,« je poudaril Tonin in dodal: »Mi smo vaša roka v parlamentu. Podpiramo tudi vajeniški sistem, vendar pa ne podpiramo niti ministra niti državnega sekretarja za malo gospodarstvo. Pomembno je, da so ministri politično močni, tam se lahko zgodijo spremembe. Sama funkcija ne bo prinesla rezultatov, če vlada temu ne bo naklonjena. Nihče od vas se ni pritoževal, da nima dostopa do ministrov. To se mi zdi mnogo bolj pomembno, da je vlada naklonjena predlogom in idejam OZS.«

Tega problema, da so na zavodu tudi delovno sposobni ljudje, se zaveda tudi predsednik OZS Branko Meh, ki pričakuje, da bodo na tem področju naredili premike. Obenem je izpostavil tudi neenak položaj upokojenih obrtnikov, saj ti ne morejo obdržati polne pokojnine, čer se odločijo za nadaljevanje dejavnosti po upokojitvi.

Peter Pišek, predsednik sekcije za promet pri OZS, je poudaril, da je potrebno urediti sistemsko financiranje zbornic, saj te ščitijo gospodarstvo. Podjetnik **Bojan Železnik** pa je izpostavil težave v avtomobilski industriji zaradi pomanjkanja sestavnih delov. V njegovem podjetju trenutno stojijo linije za Fiat, BMW in Volkswagen. Članica UO OZS **Katarina Hohnjec** je izpostavila težave s pomanjkanjem delovne sile. »Kader, ki ga izšolamo v Sloveniji, moramo znati obdržati. Ni rešitev zgolj v tem, da delovno silo uvažamo,« je izpostavila Hohnjec. V zvezi s kadrovsko problematiko je Tonin dejal: »Po eni strani je vedno manj mladih, po drugi strani pa je vse več priložnosti zanje v tujini. Pri tem sta pomembni dve stvari – kakovost življenja in plača.« Tudi v NSi so izpostavili, da bodo vztrajali pri zakonu o dohodnini, da bodo višje neto plače zaposlenih.

Jožef Horvat iz NSi pa je priznal, da niso na področju regresnih zahtevkov naredili nič: »Na tem področju moramo delati naprej, toda ukvarjali smo se z reševanjem gospodarstva zaradi posledic covid. Leta 2017 naj je takratna vlada povozila, je pa to ena prvih nalog, ki nas čaka.«

Naša dežela za prenovu šolskega sistema

»Osebe iz gospodarstva nam sporočajo, da si ne želijo delitve na leve in desno. Od nas pričakujejo, da bomo sestavili takšno koalicijo, da bomo bolj enotno sprejemali odločitve. Ustanovili smo stranko, ki želi presežati te politične delitve. Kolateralna škoda pa so ljudje,« je na srečanju z vodstvom OZS poudarila prvakinja stranke naša dežela **Aleksandra Pivec**.

Po besedah Pivčeve je stranka pripravila program za celovito prenovu šolskega sistema: »Že na področju osnovne šole zgrešimo, ker usmerjamo otroke v gimnazije, v družboslovje, na drugi strani pa nimamo obrtnih poklicev. Podpiramo tudi princip vaještva, pri čemer moramo slediti potrebam na trgu dela. Osnovnošolske otroke moramo usmerjati v te poklice, brez da bi jih pri tem stigmatizirali.« Stranka Naša dežela zagovarja tudi ustanovitev ministrstva za malo gospodarstvo ali vsaj na ravni državnega sekretarja. Ocenjuje tudi, da je premalo ukrepov za pomoč start up podjetjem. »Premajhno pozornost se namenja tudi samooskrbi. O tem se pogovarjamo samo v predvolilnem obdobju, v preteklosti smo zanemarjali kmetijstvo, pozidali smo veliko kmetijskih zemljišč,« je še poudarila.

Dejan Podgoršek, generalni sekretar stranke Naša dežela, je poudaril, da smo priča inšpekcijski represiji. Prvi pregled inšpektorja mora biti po njegovem svetovalne narave. Stranka Naša dežela se zavzema tudi za ustanovitev posebnih skladov za odpravnine, po vzoru sosednjih držav. Zagovarjajo tudi zahtevo zbornice, da bi upokojeni obrtnik, ki se je odločil za nadaljevanje dejavnosti po upokojitvi, še naprej ohranil polno pokojnino in plačeval prispevke.

Predsednik OZS **Branko Meh** pa je dejal, da bi moral imeti štiriletno vaješiško šolo, na ta način bi se več staršev odločilo, da bi dali svoje otroke v vaješiški sistem.

Pivčeva je obenem poudarila, da stranka zagovarja fleksibilnejšo delovno-pravno zakonodajo. Ocenjuje tudi, da brez prihoda tuje delovne sile žal ne bo šlo. »Žal smo razvrednotili delo, tako da se bolj splača biti na socialni podpori,« je poudarila

Pivčeva. Stranka si želi tudi učinkovitejšo mrežo podpornega okolja v tujini, kot to predlaga OZS. Aleksandra Pivec je še izpostavila, da je treba vzpostaviti lesno-predelovalne verige. »V strategiji SIDG imamo namreč štiri lesno-predelovalne centre, vendar niso zgradili še niti enega,« je poudarila in dodala, da jo je poseg v to področje najbrž stal položaja.

Povežimo Slovenijo za fleksibilnejši trg dela

Alojz Kovšca, podpredsednik stranke Konkretno in predstavnik gibanja Povežimo Slovenijo, je na srečanju poudaril, da je Slovenija premajhna, da bi si lahko privoščili politično razdeljenost. Zato si želi, da bi vlado sestavljale leve in desne stranke. Tudi Meh je ob tem poudaril, da bi morale vse stranke sodelovati in se ne izključevati vnaprej.

Kovšca je izpostavil pomembno vlogo delodajalskih organizacij. »Prav bi bilo, da dobijo vse organizacije, ki se ukvarjajo z gospodarstvom, nek prispevek za zastopanje. Država lahko poskrbi za podjetja tudi tako, da podpira asociacije, ki podpirajo podjetja,« je dejal Kovšca in izpostavil tudi idejo o decentralizaciji in ustanovitvi pokrajin. »Največjo škodo gospodarstva je prinesla politizacija na lokalni ravni. Imamo zgodovinsko priložnost, da se o malem gospodarstvu odloča na regionalnem nivoju in da o tem odločajo kadri, ki smo jih mi izobrazili,« meni Kovšca. Poudaril je, da je treba rešiti regresne zahteve in da je to prva stvar, ki se je bo lotil.

Predsednik Meh je izpostavil tudi problem pomanjkanja kadra, po drugi strani pa je še veliko delovno sposobnih ljudi na zavodu za zaposlovanje. Kovšca je dejal, da je treba prevetriti politiko zavodov za zaposlovanje. »Lahko bi jih prevzeli tudi delodajalci, če so zadeve pravno tako urejene. Nemogoče je, da so nekateri trajno na zavodu. Imamo strukturno brezposelnost,« je dodal Kovšca. Obenem pa meni, da je nujno zagotoviti fleksibilnejši trg dela. »V primeru krize bi se moral delodajalec rešiti bremena plač, zato bi bilo smiselno ustanoviti sklad za odpravnine,« je prepričan Kovšca.

Danijel Lamperger, direktor OZS, je poudaril pomen izvoza v sosednje države. »Vendar pa nimamo v Avstriji, Nemčiji in Italiji nobenega predstavništva, ki bi našim obrtnikom in podjetnikom pomagalo na teh trgih. Potrebujemo resne podporne mreže na teh trgih,« je dodal Lamperger. Kovšca je odgovoril, da ni treba duplirati z agencijami nečesa, kar stanovske organi-

zacije že sicer počnejo. Vsako ustanavljanje novih agencij je po mnenju Kovšce brezpredmetno. Tako kot LMS in Naša dežela pa tudi Kovšca podpira idejo o ustanovitvi ministrstva za malo gospodarstvo.

Glede energetske krize je Kovšca dejal, da je bistveno, da sledimo EU in se striktno držimo dogovorov v zvezi z ukrepi za reševanje energetske krize. »Energetska politika v Sloveniji je bila vodena precej nekonsistentno. Najprej bi poskrbel za prebivalce in to se poskrbi s subvencijami. Za gospodarstvo bi poskrbel z razbremenitvami in s posebnimi olajšavami za prehod na druge stabilnejše energetske vire.«

Kar zadeva ukrajinsko krizo, pa bi Kovšca vsem obrtnikom in podjetnikom pomagal s premostitvenimi krediti SID banke. Pri iskanju novih trgov pa bi jim po mnenju Kovšce morala pomagati zbornica, ki bi od države dobila določen vir financiranja.

Gibanje Svoboda za ustanovitev ministrstva za malo gospodarstvo

Dimitrij Zadel iz Gibanja Svoboda je priznal, da je do sedaj politiko preziral. »Bistveno je bilo, da podjetje in družba delujeta v normalnih okoliščinah. Menim, da v Sloveniji tega ni, zato sem se odločil kandidirati. Naš gospodarski program smo pripravili v sodelovanju z gospodarstveniki. Pregledal sem vaše zahteve in vse so smiselne,« je uvodoma pojasnil Zadel. Na vprašanje, ali bi zagovarjali obvezno ali prostovoljno članstvo, pa Zadel ni dal jasnega odgovora. »O tem bi se morali pogovarjati, doseči bi morali širši konsenz,« je dejal. Je pa Zadel izpostavil, da bi morali imeti vsaj državnega sekretarja za malo gospodarstvo, če že ne ministrstva za malo gospodarstvo. Podpirajo tudi zahtevo zbornice, da bi upokojeni obrtniki lahko nadaljevali dejavnost po upokojitvi in ob tem ohranili polno pokojnino.

Na področju izobraževanja pa Zadel meni, da izobraževanje ne sledi potrebam gospodarstva. »Pomemben del programa gibanja je povezati izobraževalne in raziskovalne institucije z gospodarstvom. Je zelo pomembno, da so šole sodobne in da sledijo potrebam gospodarstva v vseh panogah,« je še pojasnil Zadel. V gibanju podirajo tudi zahtevo zbornice po prenovi izobraževalnega sistema (tudi poklicnega izobraževanja) in odpravi administrativnih ovir.

SD izrazil podporo zahtevam OZS

Predsednik OZS **Branko Meh** je ponovno poudaril, da bi morala podjetja državno pomoč, ki so jo dobila v času epidemije, obdržati, ne pa, da jo morajo sedaj vračati, če so poslovala bolje, kot so sprva predvidela. Lesar **Marko Kajzer** je izpostavil problem izvoza lesa in pomanjkanje kadra v lesni panogi. Na pomanjkanje kadra v gostinstvu, po prvih ocenah v panogi primanjkuje vsaj 10 tisoč oseb, je opozoril **Blaž Cvar**, predsednik sekcije za gostinstvo in turizem, **Bojan Železnik** pa je opozoril na visoke stroške električne energije. »Tu nam mora pomagati država, če želimo primerno gospodarsko rast,« je pozval predstavnike SD. Predsednika sekcije za promet pri OZS **Petra Piška** pa je zanimalo tudi vprašanje financiranja reprezentativnih zbornic.

Sestanka z vodstvom OZS so se udeležili trije predstavniki stranke SD - **Matjaž Han**, **Sandi Češko** in **Milan Cvikl**. Han je dejal, da ni prepričan v zniževanje davkov in da SD z zbornico že od nekdaj dobro sodeluje. Sandi Češko je uvodoma pojasnil, da se je politično angažiral, ker vidi nov veter v stranki. »Pozivam vse gospodarstvenike, da se angažirajo v vseh strankah. Slovenija lahko tekmuje s komerkoli. Država mora biti v funkciji gospodarstva. Bolj pomembno od tega, ali bodo davki nižji ali višji, je, kam se bodo sredstva iz davkov investirala,« je dejal Češko in poudaril, da je les naša slovenska nafta in da mora biti to naša strateška usmeritev.

Milan Cvikl pa je dodal, da stranka podpira program finančne pomoči prevzemnikov podjetij. Prav tako pa podpirajo tudi ustanovitev ministrstva za malo gospodarstvo. »Naš program je na gospodarskem področju zelo konkreten, saj imamo na voljo 8 milijonov evrov kohezijskih sredstev, ta denar pa lahko dvigne dodano vrednost v podjetjih,« je svoje videnje predstavil Cvikl.

Matjaž Han je ob zaključku poudaril, da če dobijo mesto v koaliciji, se gospodarskemu ministrstvu ne bodo že v štartu odpovedali. »Imamo kompetentne ljudi, zato vam obljubim, da se bomo pred podpisom koalicijske pogodbe o prioritetah prej pogovorili tudi z vami,« je obljubil Han.

DeSUS obljublja posluš za malo gospodarstvo

Predsednik stranke **Ljubo Janšič** je poudaril, da ima obrt in podjetništvo v stranki DeSUS velikega podpornika. Dejal je, da si bodo s kolegi zagotovo prizadevali za fleksibilno delovno zakonodajo, ureditev regresnih zahtevkov in prenovu šolskega sistema, sicer pa v stranki menijo, da mora nova vlada nameniti področju malega gospodarstva posebno pozornost, vsebinsko in organizacijsko – tudi z ministrstvom za malo gospodarstvo. Predsednik OZS **Branko Meh** je izpostavil še pobudo zbornice za prenovu vajeniškega sistema izobraževanja in zahtevo, da bi upokojeni obrtniki lahko nadaljevali dejavnost ob ohranitvi polne pokojnine, kar predstavniki stranke DeSUS tudi podpirajo.

Janša obrtnikom in podjetnikom zagotovil nadaljnjo podporo

Predsednik vlade **Janez Janša** se je srečanja udeležil skupaj z ministrom za finance **Andrejem Širceljem** in ministrom za okolje in prostor **Andrejem Vizjakom**.

»Vsem strankam dajemo v tem predvolilnem času možnost, da predstavijo svoje programe obrtnikom in podjetnikom. Z vašo vlado smo storili veliko dobrega za slovensko gospodarstvo v času epidemije. Da lahko govorimo o 8-odstotni gospodarski rasti, pomeni, da smo delali dobro tako obrtniki in podjetniki kot tudi vlada. Še vedno pa imamo veliko odprtih vprašanj, ki jih je treba rešiti, med njimi so regresni zahtevi, zahteva, da bi upokojeni obrtniki lahko obdržali polno pokojnino ob upokojitvi in druge zahteve,« je uvodoma poudaril predsednik OZS **Branko Meh** in se zahvalil vladi za podporo malemu gospodarstvu.

Pohvale zbornici je namenil tudi predsednik vlade **Janez Janša**: »Hvala za dobro sodelovanje v zadnjih dveh letih. Marsikateri izziv smo uspeli rešiti zaradi dobrega sodelovanja z vašo zbornico. Vse predloge smo vedno skrbno tehtali. Pandemija popušča in upamo, da se jeseni ne vrne. Marsikaj bi lahko še naredili, če se ne bi v prvem letu večino časa ukvarjali z epidemijo. Zadnji kvartal smo imeli najvišjo gospodarsko rast v EU, dobro kažejo pa tudi kazalci za zadnje tri mesece. Dosegli smo rekordno nizko brezposelnost, statistično je že nemogoče iti nižje.«

Sprememba miselnosti bo po mnenju Janše ključni izziv v prihodnjem obdobju. »Slovenci smo narod, ki ne govorimo radi o neuspehu. Vsi, ki ste v poslovnem svetu, pa veste, da je treba

poskusiti. Včasih so potrebne zgrešene odločitve in zgrešene naložbe. Spremeniti je treba šolski sistem, potrebujemo hitrejši stik teorije s prakso. Čaka nas reforma šolskega sistema. To, kar imamo danes, bo zgodovina. Potrebujemo vseživljenjsko učenje,« je poudaril Janša in napovedal, da nameravajo nadaljevati pot razbremenitve dela. Zaveda se tudi problema, da je težko dobiti delavce, a težko se je tudi znebiti slabega delavca. »Že v prvem mandatu smo naredili predlog spremembe, kjer ima delodajalec proste roke. Konkurenčni pa moramo biti pri plačilu izobraženih in sposobnih ljudi. To so naše prioritete na tem področju,« je dejal Janša in obenem priznal, da je eden od mankov pomanjkanje sredstev oz. ne dovolj dobra organizacija podpore slovenskih start-up-ov. Janša pravi, da je treba delati tudi na tem, da se glas Slovenije sliši tudi kreiranju pravil energetskega trga. »Kriteriji so namreč sedaj po meri pravih držav. Ni nujno, da je to, kar je dobro za Francijo in Nemčijo, dobro tudi za nas. Električna je tako draga, ker je formula izračuna cene takšna, da plin diktira cene. Mi smo bili za to, da bi se takšna formula spremenila. Do konca maja je čas za popravek formule, kar pomeni, da bo prišlo do stabilizacije cen,« je še pojasnil Janša.

Peter Pišek, predsednik sekcije za promet pri OZS, je prav tako pohvalil vlado za dobro delo v času epidemije. Janšo je povprašal, kaj meni o sistemskem financiranju zbornice. Na pomanjkanje ustreznega kadra, kljub rekordno nizki brezposelnosti, pa je opozoril član UO OZS **Bogdan Oblak**: »Mi delodajalci moramo imeti možnost odpustiti slabega delavca. Delavec lahko da odpoved, delodajalec pa ne.«

Dotaknili so se tudi zahteve zbornice, da bi ponovno imeli ministrstvo za malo gospodarstvo. Predsednik Janša je napovedal, da idejo podpira in da bodo reorganizirali vlado, da bo znotraj te strukture tudi sogovornik za malo gospodarstvo. »Vključen bo v kreiranje odločitev. Vemo, kako, potrebujemo pa dovolj glasov, da bomo to lahko sprejeli,« je še poudaril.

Na vprašanja obrtnikov in podjetnikov je odgovarjal tudi minister za finance **Andrej Šircelj**. »Vsi ukrepi gredo v smeri, da delavci dobijo višji neto, v naslednjem mandatu pa bomo zniževali davke, vsekakor ne povečevali. Uredili bomo tudi investicijske olajšave za nepremičnine. Tudi v javnosti se govori o davku na nepremičnine, ki bi nadomestil NUSZ. Nepremičnine, ki se uporabljajo v proizvodne namene, bi bile izvzete iz davka na nepremičnine,« je napovedal Šircelj.

Glede poslovnih površin, ki so neizkoriščene, je minister za okolje in prostor **Andrej Vizjak** dejal, da je treba skupaj najti lokacije. Na vprašanje o pomanjkanju zemljišč za industrijsko rabo, je **Janša** dejal: »Imamo rezervo, saj imamo pas ob avtocestah, kjer bi lahko imeli industrijske cone. Na ta način bi lahko povečali možnosti za razvoj podjetništva.«

Problem visokih cen elektrike pa je izpostavil podjetnik **Bojan Železnik**. »Dobivate pogodbe za elektriko. Vprašanje je, za koliko časa podpisati. Karkoli rečemo, je špekulacija, menim pa, da se bodo cene elektrike stabilizirane, ker bo nova formula za izračun cene. Enako bo pri nafti. Rusija predstavlja 12 odstotkov ponudbe nafte na svetovnem trgu. To se da nadomestiti. Cene derivatov se bodo v prihodnjih mesecih stabilizirale. Večji problem je plin, saj je Rusija glavni vir. Menim pa, da je Rusija naredila napako, saj bo glavno ceno, če govorimo o ekonomskih posledicah, plačal ruski narod,« je menil **Janša**, ki se je dotaknil tudi problemov v lesni panogi: »Pred drugo svetovno vojno smo imeli 38 odstotkov Slovenije poraščene z gozdovi, sedaj je 58 odstotkov poraščene z gozdovi, kar nas uvršča že na tretje mesto po pogozdenosti. Vendar tega ne znamo izrabiti.«

Direktor OZS **Danijel Lamperger** je predlagal, da bi razširili podporno mrežo v sosednjih državah. Prav tako pa bi po njegovem mnenju potrebovali talent center, kjer bi se mladi na podlagi svojih spretnosti lahko usmerili v posamezne poklice.

Da imamo odlične geografske in klimatske možnosti za pridelavo hortikultur, pa je izpostavil predsednik sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS **Simon Ogrizek**, ki meni, da je treba vlagati v to, da bomo imeli domačo pridelavo, ne pa, da 95 odstotkov cvetja uvozimo z Nizozemske.

Naša prihodnost in Dobra država poudarili boj proti korupciji

Zadnji v nizu predvolilnih srečanj sta bili stranki Naša prihodnost in Dobra država. **Branko Meh**, predsednik OZS, je ugodoma poudaril pomen zborničnega sistema, ki zastopa interese obrtnikov in podjetnikov. »Da smo koristni in da delamo v dobrobit obrtnikom in podjetnikom, dokazuje tudi število novih članov. Zgolj v prvih nekaj mesecih se je v zbornico včlanilo že 500 novih članov, kar je izjemen rezultat. Od vlade želimo takšno zakonodajo, ki nam bo omogočila lažje poslovanje. Od ostalih delodajalskih organizacij se v OZS razlikujemo tudi v tem, da smo za dostojne in ne za minimalne plače. Na tem področju moramo še veliko postoriti,« je poudaril Meh in obenem dodal, da je OZS apolitična organizacija, ki pa vselej podpira tiste stranke, ki delajo v dobrobit obrtnikov in podjetnikov.

Pogovora z vodstvom OZS sta se udeležila **Smiljan Mekicar**, predsednik stranke Dobra država, in **Violeta Bulc**, podpredsednica stranke Naša prihodnost.

Ideologija stranke Dobra država je po besedah Mekicarja boj proti korupciji. »Pošteno delo mora biti pošteno plačano. Pošteno delo in pošteno plačilo. Na naši listi imamo tretjino podjetnikov. Poznamo težave v podjetništvu, saj smo bili tudi samo podjetniki,« je dejal Mekicar.

Predsednik Meh je izpostavil tudi zahtevo, da se čim prej reši problem regresnih zahtevkov v primeru nesreče pri delu.

»Če se zaposleni pri nesreči pri delu poškoduje in če je ugotovljena manjša malomarnost, mora delodajalec plačati vse stroške zdravljenja. Tudi, če delavcu spodrsne na luži in si poškoduje nogo, je to smatrano za malomarnost. Stroški zdravljenja pa so pogosto tako visoki, da lahko privede tudi do stečaja podjetja,« je pojasnil Meh in predstavnike stranke povprašal za stališče do tega problema.

Podpredsednica stranke Violeta Bulc je prepričana, da je potreba po sistemskih spremembah. »Pri nas imamo kontraktorno in nepregledno zakonodajo. Upam, da pride trenutek, ko bomo imeli vitko državo. Računam na sodelovanje z gospodarstvom. Globalizacija se bo nadaljevala, ravno v tem je konkurenčna prednost, če imaš doma stvari urejene,« je še prepričana Bulc.

Glede upokojitve obrtnikov je Bulc dejala, da so se tega vprašanja lotili tudi v svojem programu in dodala: »Življenjska doba se nam povečuje, nekateri so vitalni do 90. leta. Potreben je postopen izstop iz trga dela. Zagovarjamo tudi koncept vsaka ura šteje. Vsaka delovna ura se mora upoštevati. Belgijci so se genialno spomnili koncepta, kako zajeziti delo na črno. Osem enot plača uporabnik storitev, dve enoti pa plača država. S tem so praktično izkoreninili delo na črno. Problem imamo tudi v zdravstvu, saj smo s koncesijami izgubili kader v javnem zdravstvu.«

Mekicar pa je v zvezi s korupcijo, proti kateri se v stranki bori, pojasnil, da imamo več kot 3 milijarde dokazane sistemske korupcije. »Vodilne politične strukture potegnejo posameznike v sistem. To je mafijski sistem, ki uničuje državo,« je še pojasnil.

Z vodstvom OZS so pogovarjali tudi o davčnem sistemu. Po besedah Violete Bulc nikakor niso za višanje davkov. »Prilivi prihajajo iz višje dodane vrednosti, ustvarjanja novih delovnih mest in spodbujanja podjetništva,« je pojasnila Bulc. Dodala je tudi, da ni več močnega srednjega razreda, kupna moč je padla za 30 odstotkov. »Rast je posledica trošenja elite. Če nimaš srednjega razreda, država ne more funkcionirati. Obrtniki in mala podjetja pa so jedro te dinamike. Namerno uničujemo srednji razred,« je še prepričana Bulc.

V času izida revije so se sicer že začela koalicijska pogajanja, vendar pa v tem trenutku še ni znano, komu bodo pripadla ministrska mesta. Ko bo oblikovana nova vlada, predvidoma v juniju, pa bo OZS organizirala tudi Forum obrti in podjetništva ter novi vladi prestavila zahteve slovenske obrti in podjetništva.

MIRA ČREŠNAR

DELAJMO ZDRAVO

Ergonomija

skrita pandemija delovnih mest

Kot kažejo epidemiološki podatki, se situacija s covidom-19 po dveh letih končno umirja. V delovnih okoljih se lahko zato ponovno posvetimo temam, ki v tem času morda niso bile dovolj v ospredju. Pogosto spregledana tema je tudi ergonomija delovnih mest, ki so jo nekatere evropske institucije pomenljivo poimenovala kar slabo razumljena pandemija. Zato tudi ni naključje, da ima Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu na to temo že tretjo vseevropsko kampanjo v dvajsetih letih.

Kostno-mišična obolenja so ena najbolj razširjenih z delom povezanih zdravstvenih težav v Sloveniji in Evropi ter hkrati eden od najpogostejših vzrokov za invalidnost, odsotnost z dela zaradi bolezni in predčasno upokojevanje, čeprav jih je v veliki meri možno preprečiti. Pri nas na primer bolniški dopust zaradi z delom povezanih kostno-mišičnih obolenj predstavlja kar 15 % vsega zdravstvenega absenzizma, v 30 % pa so vzrok tudi za dolgotrajno bolniško odsotnost, ki je daljša od enega leta.

Da bi opozorili na problem in skušali osvetliti nekaj rešitev, smo o tej temi spregovorili z našo zunanjo svetovalko **Katarino Železnik Logar** iz podjetja IVD Maribor, ki nam je predstavila nekaj odgovorov in pojasnil na najbolj pogosta vprašanja, povezana z dejavniki tveganja za kostno-mišična obolenja.

Kostno-mišična obolenja

Najprej nekaj o tem, kaj sploh so kostno-mišična obolenja. Gre za raznovrstno skupino stanj, ki prizadenejo mišice, sklepe, kite, vezi, živčevje, kosti in periferni krvni obtok. Ta obolenja največkrat prizadenejo hrbtenico, vrat, ramena in zgornje ude, lahko pa tudi spodnje ude. Poleg tega, da poslabšajo zdravje prizadetih delavcev, imajo tudi izredno velik vpliv na javno zdravje. Z visokimi stroški v povezavi z bolniškimi

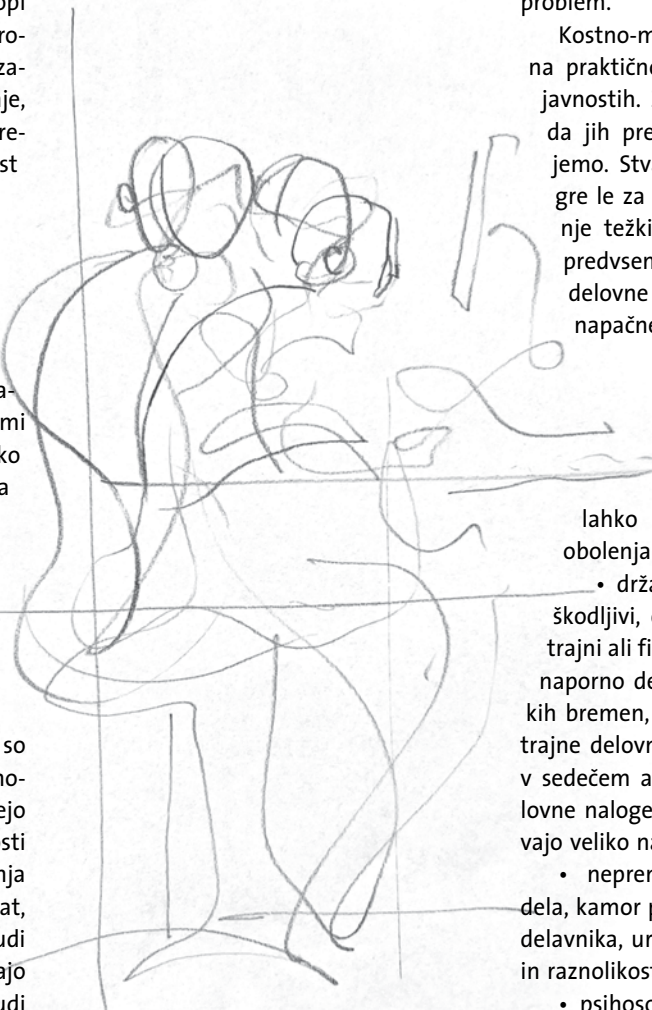
nadomestili plač ter drugimi povezanimi izdatki to postane velik javnozdravstveni problem.

Kostno-mišična obolenja so razširjena praktično v vseh gospodarskih dejavnostih. Zato je izrednega pomena, da jih preprečujemo in jih obvladujemo. Stvari niso tako preproste, ne gre le za na primer ročno premeščanje težkih bremen, temveč tudi in predvsem za okoliščine, v katerih se delovne naloge izvajajo, in če so te napačne, lahko imajo precej velik vpliv na pojav kostno-mišičnih obolenj.

Dejavniki tveganja

Dejavniki tveganja, ki lahko povzročijo kostno-mišična obolenja ali jih poslabšajo, so:

- drža in gibi pri delu so lahko škodljivi, če se ponavljajo, so dolgotrajni ali fizično naporni, težko, fizično naporno delo, ročno premeščanje težkih bremen, prisilna drža telesa, dolgotrajne delovne naloge, dolgotrajno delo v sedečem ali stoječem položaju in delovne naloge, ki se ponavljajo ali zahtevajo veliko natančnost,
- nepremišljen način organizacije dela, kamor predvsem uvrščamo dolžino delavnika, ureditev odmorov, ritem dela in raznolikost delovnih nalog,
- psihosocialni dejavniki, pri prekomerni delovni obremenitvi in visoki intenzivnosti dela se lahko povečajo ravni

stresa delavcev, zaradi česar se lahko povečata njihova mišična napetost in občutljivost za bolečine, če so delavci na primer pod prevelikim pritiskom na delovnem mestu, ne bodo izvajali ustreznih varnostnih ukrepov ali upoštevali varnih položajev telesa pri delu, psihosocialni dejavniki tveganja tako neredko postanejo dejavniki tveganja za kostno-mišična obolenja,

- pomembne so tudi osebne lastnosti delavcev, kot so starost, spol, višina, dolžina rok, zdravstveno stanje, če torej že trpijo za kostno-mišičnimi obolenji ali so za njimi trpeli v preteklosti, nepoznavanje delovnih tehnik in varnostnih postopkov.

Preventivni ukrepi

Najboljša in hkrati najcenejša rešitev za preprečitev in omejitev nevarnosti in škodljivosti na delovnem mestu je seveda preventiva. Na delovnih mestih lahko včasih že z majhnimi izboljšavami in vložki pripomoremo k odpravljanju številnih obolenj in izboljšanju poslovanja podjetja. Za majhna podjetja je lahko zaradi omejenih finančnih sredstev, časa ali strokovnega znanja to zelo zahtevno.

Kljub temu lahko že z majhnimi in cenovno ugodno rešitvami pripomoremo k ergonomsko bolj urejenemu delovnemu mestu. Nakup nove opreme, kot je oprema za premeščanje bremen, bo od delodajalca zahteval finančna sredstva, ki jih je potrebno vnaprej načrtovati, določeni ukrepi pa stroškovno ne bodo zelo zahtevni.

Nekaj učinkovitih ukrepov

V izogib tveganju za nastanek kostno-mišičnih bolezni pri zaposlenih zato navajamo nekaj ergonomskih rešitev na delovnih mestih:

- za sedeča delovna mesta namestiti ustrezne stolove za manjše obremenitve hrbtenice in nog, ki nudijo primerno podporo hrbtenici in stopalom,
- dvig strojev na višino, ki omogoča normalno držo delavcev pri delu z njimi,
- mehanizacija ročnega premeščanja težkih bremen,
- za stoječa delovna mesta namestiti ergonomskih podlag, ki preprečujejo utrujenost in bolečine v nogah, zdrs na

NE POZABITE – NOVA OCENA POŽARNE OGROŽENOSTI

Decembra 2020 je bil sprejet Pravilnik o izdelavi ocen požarne ogroženosti (Uradni list RS št. 180/20). Bistvena novost novega pravilnika je izdelava ocene požarne ogroženosti, ki mora biti skladna z metodologijo za izdelavo požarne ogroženosti stavbe iz predpisa.

Novi pravilnik o izdelavi ocen požarne ogroženosti tako določa vrste ocen požarne ogroženosti, zavezanca za njihovo izdelavo, stopnje požarne ogroženosti in metodologijo za izdelavo ocen požarne ogroženosti. Pomembna sprememba, ki jo prinaša novi pravilnik, so tudi dejavniki, ki lahko zmanjšajo oceno požarne ogroženosti stavbe. Lastnik objekta lahko kot olajšavo pri oceni požarne ogroženosti nekoliko bolj učinkovito uporabi tudi vgrajene sisteme aktivne in pasivne požarne varnosti.

Za vse, ki ste oceno požarne ogroženosti izdelali pred decembrom 2020, je zato **najkasneje do decembra 2023** potrebna revizija ocene požarne ogroženosti.

spolzkih delovnih mestih in povečujejo udobje ter zmanjšujejo napetost v nogah in v skeletu,

- kroženje delavcev na delovnih mestih, da se ublaži ponavljajoče se gibe ali enolično delo,

- prilagajanje tehnološkemu napredku,

- dajanje prednosti kolektivnim varnostnim ukrepom pred individualnimi, na primer ročajem za dober oprijem je treba dati prednost pred protizdrsnimi rokavicami, zmanjšanju teže in velikosti bremen prednost pred pasovi za hrbtenico, ledvenimi opornicami ali opornicami za zapestje, zmanjšanju števila nalog, pri katerih morajo delavci čepeti ali klečati, pa prednost pred ščitniki za kolena.

Brezplačna spletna pomoč

Delodajalcem in delavcem priporočamo, da se seznanim z brezplačnim spletnim orodjem PKMO, ki je na voljo znotraj projekta Promocija aktivnosti za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu, najdejo ga na povezavi <http://pkmo.si/>.

Orodje je zastavljeno je v obliki osnovnega e-priročnika in vsebinsko poglavljenega e-učbenika, za katerega je potrebna registracija. Orodje napotuje k večjemu zavedanju o kostno-mišičnih boleznih in izvajanju ukrepov, s tem da opiše problematiko z delom povezanih kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj ter predlaga ergonomske in kineziološke ukrepe na delovnem mestu

in aktivnosti za obvladovanje psihosocialnih tveganj pri delu.

Cilj zgoraj omenjene kampanje je tudi razširjanje kakovostnih informacij, spodbuda k iskanju rešitev in celostnemu pristopu. Na spletni strani kampanje so objavljene številne dobre prakse, kjer lahko delodajalci poiščejo nasvete za izboljšave v svojih organizacijah.

Kratke smernice tudi na ozs.si

Pred časom je tudi naša zbornica v sodelovanju z ZZS izvedla obširen projekt Obvladovanje kostno-mišičnih bolezni in poškodb pri delu v obrtnih dejavnostih. Na spletnih straneh smo ob tem objavili tudi priročno vsebinsko brošuro, s katero si lahko pomagata pri obvladovanju kostno-mišičnih bolezni v podjetju. Najdete jo na spletnem naslovu <https://promocijazdravja.ozs.si/obvladovanje-poskodb-aktivnosti-ozs-promocijski-material>.

Zdravi delavci so predpogoj

Visoka raven varnosti in zdravja pri delu ter dobro zdravje delavcev sta pogoj za podaljševanje delovne dobe, zdravo in aktivno staranje. Vse to od delodajalca zahteva ustvarjanje varnega in ergonomsko urejenega delovnega okolja. Vlaganje v preventivo pomeni investiranje v večjo produktivnost, boljše počutje zaposlenih in s tem višjo kvaliteto življenja.

Brez dobre varnosti pri delu podjetje na dolgi rok torej ne more biti uspešno.

ANTON ŠIJANEC

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Pravilnika o dokumentaciji in obrazcih pri graditvi objektov (do 20. 5. 2022)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Pravilnika o usposabljanju kandidatov za voznike motornih vozil in voznikov
- Predlog Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide
- Predlog Pravilnika za izvajanje olajšave za vlaganja v digitalni in zeleni prehod
- Predlog Pravilnika o začasnih objektih
- Predlog Uredbe o odpadkih
- Predlog Zakona o optimizaciji izdaje in uporabe identifikacijskih dokumentov
- Predlog Uredbe o nadzoru izvajanja predpisov o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi
- Predlog Zakona o zaščiti prijaviteljev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
- Predlog pravilnika o dopolnitvah in spremembah Pravilnika o postopku priznanja označbe izbrana kakovost
- Predlog Zakona o varstvu potrošnikov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic
- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Zakona o gostinstvu
- Predlog Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih

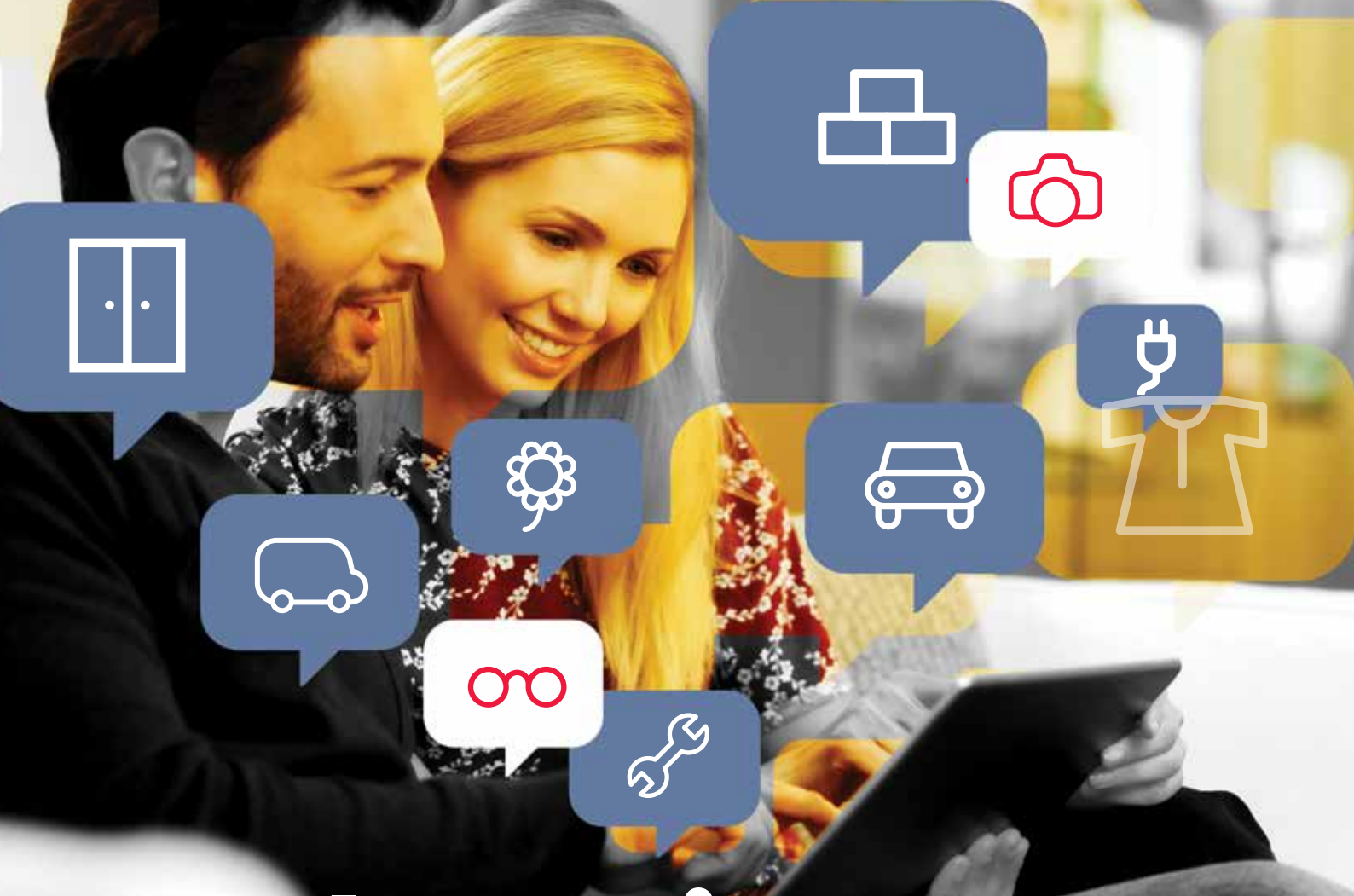
- Odredba o spremembah in dopolnitvah Odredbe o določitvi seznama tehničnih specifikacij o postopkih s področja motornih in priklopnih vozil
- Osnutek Uredbe o spremembi in dopolnitvi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže
- Osnutek Sklepa o določitvi zneska za nadomestilo in za enoto obremenitve za okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence
- Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah Zakona o vrednotenju in priznavanju izobraževanja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko pregledate in oddate svojo ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija portala Moj obrtnik, kjer lahko kupci najdejo obrtnike za nujna opravila. Ti so na voljo 24/7. Bi se prijavili mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

Moj brtnik
Ponudnik

Proti revščini in neenakosti z dostojnim delom

Dostojno delo za vse je projekt, namenjen predvsem dvigu ozaveščenosti strokovne in splošne javnosti ter drugih deležnikov na trgu dela na temo dostojnega dela. V projekt je vključenih 250 javnih uslužbencev in 250 delodajalcev, 14. junija pa bo v Ljubljani potekala zaključna konferenca projekta.

Zagotavljanje pogojev dostojnega dela je eden najpomembnejših elementov za prihodnji gospodarski razvoj, družbeno blaginjo ter napredek in zato ključni element za prihodnost dela. To so upoštevali tudi partnerji v projektu Dostojno delo za vse, katerega namen je v prvi vrsti dvigniti ozaveščenost strokovne in splošne javnosti in drugih deležnikov na trgu dela o pomenu dostojnega dela.

Projekt se bo končal konec avgusta letos, zaključna konferenca pa bo **14. ju-**

nija od 9.00 do 12.30 v hotelu Radisson Blu Plaza v Ljubljani. Na njej bodo strokovnjaki, javni uslužbenci, delodajalci in brezposelni spregovorili o standardih dostojnega dela, izvedenem dogodku Dan za dvojnika, o usposabljanju za delodajalce in javne uslužbence na temo standardov dostojnega dela ter predstavili sam projekt. Na okrogli mizi bodo pogledali stanje dostojnega dela v Sloveniji in spregovorili o globalnih usmeritvah na tem področju.

E. M.

Bigstock

BREZPLAČNA USPOSABLJANJA – STANDARDI DOSTOJNEGA DELA

Vabljeni na brezplačna usposabljanja na temo standardov dostojnega dela. Namen usposabljanja je promocija dostojnega dela in standardov, ozaveščanje o vidikih dostojnega dela in kot podpora zagotavljanju dostojnega dela. Udeleženci usposabljanja boste na dogodku spoznali najpomembnejše standarde Mednarodne organizacije dela,

izvedeli, kako te standarde uveljavljamo v Sloveniji in kje so na voljo informacije na temo dostojnega dela.

Brezplačna usposabljanja bodo potekala 10. maja, 23. maja in 2. junija med 9. in 11. uro, na dogodek se je potrebno prijaviti preko spleta na www.ozs.si/koledar. Vabljeni!

Javno naročanje inovacij

Evropski projekt P5 Innobroker je namenjen spodbujanju javnega naročanja inovacij (PPI) v južni Evropi. V projektu, ki je sofinanciran s programa COSME, v skupini šestih partnerjev sodeluje tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Javna naročila predstavljajo približno 14 % bruto domačega proizvoda Evropske unije, kar pomeni ogromen potencial za razvoj številnih dejavnosti, spodbujanje prihodnjih trgov in reševanje ključnih družbenih izzivov. Javni organi, ki podpirajo proces inovacij ali kupujejo inovativno blago in storitve, so pogosto neposredno nagradjeni z izboljšanimi storitvami po optimiziranih stroških.

Projekt P5 Innobroker izraža cilj razvoja, pospeševanja, uvajanja, potrjevanja in predstavitve vseevropskega poslovnega modela Innobroker, ki temelji na ekosistemu javnega naročanja inovacij (PPI). Poleg tega pa aktivira in združuje zainteresirane javnosti, kupce, mala in srednje velika podjetja ter novoustanovljena podjetja znotraj EU.

Projekt izhaja iz sklepov in priporočil predhodnega projekta Innobroker 1, ki jih nameravajo partnerji v projektu tokrat nadgraditi s pregledom priložnosti in ovir na tem področju in katalogom primerov dobrih praks.

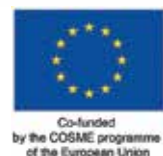
Poleg tega nameravajo javnosti bolj poglobljeno predstaviti poslovni model posredništva v posebnih pogojih – Innovation Procurement Broker (IPB) javnega sektorja, IPB javno-zasebnega partnerstva ali zasebni IPB. Model, ki ga ponekod v

Evropi že poznajo, si prizadeva olajšati nabavo inovativnega blaga in storitev s krepitvijo povezav med javnimi kupci na strani povpraševanja in inovativnimi podjetji na strani ponudbe. Kot ugotavljajo, posredovanje pri javnih naročilih za inovacije lahko zagotovi večje priložnosti malih in srednje velikih podjetij, ki imajo rešitve za potrebe javnih organov, pri prijavi na razpise.

ANA DRAGIČEVIĆ

Bigstock

Kaj so alternativni viri beljakovin in zakaj jih potrebujemo?

Po podatkih Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo bo človeštvo do leta 2050 zaradi rasti prebivalstva, naraščajočih stroškov pridelave živalskih beljakovin, antropogenega onesnaževanja okolja ter nezanesljive preskrbe s hrano in krmo občutilo hudo pomanjkanje hrane in vode. Povpraševanje po živilih, bogatih z beljakovinami, se zaradi naraščanja svetovnega prebivalstva povečuje. Poraba živalskih beljakovin v prehrani ljudi pa naj bi se do leta 2050, glede na leto 2000, podvojila.

Ustrezna beljakovinska prehrana je bistvena za optimalno rast in zdravje ljudi. Živila, kot so jajca, meso, mlečni izdelki, perutnina, ribe, fižol, grah, sojini izdelki, oreški in semena, vsebujejo razmeroma veliko beljakovin, medtem ko jih večina osnovnih živil rastlinskega izvora vsebuje manj. Prehod na prehrano z nizko vsebnostjo mesa je nujna in zahteva temeljito družbeno preobrazbo.

Izzivi na področju prehranjevanja in zadovoljevanja potreb naraščajočega ter hkrati vse bolj zahtevnega svetovnega prebivalstva spodbujajo k iskanju novih virov beljakovin za nadomestitev tradicionalnih. Nekatere možne strategije za nadomestitev in zmanjšanje porabe mesa, ki so trajnostne, so nadomestki rastlinskega izvora, žuželke in uporaba odpadkov in stranskih proizvodov pri predelavi mesa. V zadnjem desetletju se je povečalo zanimanje za celično kmetijstvo oziroma proizvodnjo živil živalskega izvora s celičnimi kulturami kot alternativo mesni, morski, mlečni in jajčni industriji.

Rastlinski nadomestki

V nekaterih delih sveta, na primer v Aziji, je uživanje predelanih beljakovinskih izdelkov rastlinskega izvora že stoletja del vsakdanjega življenja. Tradicionalni izdelki, kot so tofu, tempeh in sejtan, se običajno uporabljajo kot beljakovinska alternativa v vegetarijanskih jedeh. Sojine beljakovine se zaradi svojih odličnih želirnih lastnosti, hranilne vrednosti in

nizkih stroškov široko uporabljajo v proizvodnji izdelka tofu. Tofu ima zelo blag in nevtralen okus, mogoče ga je dimiti ali marinirati, kar omogoča tudi pripravo različnih jedi iz tofuja. Tempeh je mesna alternativa iz soje, ki izvira iz Indonezije. S pomočjo gliv in plesni se celotna zrna predelajo ter strdijo v oreškasto, zgoščeno pogačo. Sejtani so vrsta tradicionalnega rastlinskega nadomestka, ki izvira iz Kitajske. Od tempeha in tofuja se razlikuje po tem, da je narejen iz glutena, ki je glavna beljakovina v pšenici. Pšenica je poljščina, ki je v večini držav domača, zato je proizvodnja sejtanov mogoča na svetovni ravni. Z naraščanjem števila vegetarijancev, zlasti v razvitih državah, so bili razviti dodatni izdelki rastlinskega izvora. Najpogosteje se jih izdeluje iz izoliranih sojinih beljakovin ali iz drugih žit in stročnic, na primer pšenice, leče, soje, graha in fižola.

Entomofagija

Tudi entomofagija ali prehranjevanje z žužkami se kaže kot obetaven način za spopadanje z nekaterimi izzivi na področju hrane, s katerimi se sooča svet. Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo je v svojem nedavnem poročilu opozorila na več vidikov, vključno s kulturnim, gospodarskim, ekološkim, tehnološkim, prehranskim in zakonodajnim. Poročilo podrobno opisuje prednosti uživanja žuželk oz. beljakovin žuželk v primerjavi z beljakovinami iz živilorejske proizvodnje. Med pred-

nostmi so manjše emisije toplogrednih plinov; večja učinkovitost pri uporabi energije ter veliko manjša poraba vode in krme; potreba po veliko manjših površinah zemljišč za njihovo rejo; manj izpuštevov amonijaka in tveganja za zoonozne bolezni. Kljub temu je mogoče izpostaviti tudi nekatere težave, kot so tiste, povezane s stroški ogrevanja lokacij za proizvodnjo žuželk v državah z zmernim podnebjem, nadzorom nad škodljivci in boleznimi ter nad vzdrževanjem higiene, ki znatno zmanjšujejo privlačnost gojenja žuželk za prehrano.

Zanimanje za entomofagijo v Evropi se je še povečalo zaradi Evropske uredbe o novih živilih (2015/2283), katere cilj je nosilec živilske dejavnosti olajšati umeščanje novih živil in živilskih sestavin na evropski trg. Med najbolj obetavnimi kategorijami živil, izrecno navedenih v uredbi, so tudi žuželke, ki so vzbudile zanimanje več živilskih podjetij v različnih evropskih državah. Žuželke se štejejo za hrano, če so za to namenjene, vendar morajo biti predelane v skladu s standardiziranimi pravili za prehrano ljudi. Proizvedene, pakirane, skladiščene in transportirane morajo biti v sanitarnih pogojih ter ustrezno označene. Pri trženju žuželk za prehrano ljudi je zato potrebno dosledno upoštevati nekatere priporočila, in sicer morajo biti žuželke vzgojene posebej za prehrano ljudi v skladu z veljavno dobro proizvodno prakso; zaradi možnosti prenašanja bolezni ali pesticidov jih ni mogoče

nabirati v naravi in prodajati kot hrano; žuželk, vzgojenih za prehrano živali ali hišnih ljubljencev, ni mogoče uporabiti za prehrano ljudi. Užitne žuželke imajo zelo raznoliko prehransko vrednost, predvsem zato, ker obstaja veliko število vrst. Njihove hranilne vrednosti se lahko razlikujejo tudi znotraj iste skupine žuželk, odvisno od izvora, življenjskega obdobja in krme. Žuželke vsebujejo veliko visokokakovostnih beljakovin in maščob. Maščobe predstavljajo drugi največji delež hranilne sestave užitnih žuželk, takoj za beljakovinami, njihova vsebnost pa je večja v ličinkah. Po mnenju avtorjev, ki so ocenili biološko dostopnost nekaterih mineralov iz običajnih užitnih žuželk, lahko kobilice, črčiki in veliki mokarji zagotovijo pomemben delež dnevnih priporočenih vrednosti kalcija, bakra, magnezija, mangana in cinka ter so odlični vir biološko dostopnega železa. Čeprav žuželke predstavljajo dober vir hranil, je treba poudariti nekatere vidike, povezane s tveganji pri uživanju tovrstnih surovin. Evropska agencija za varnost hrane (angl. »European food safety authority«) je ugotovila, da lahko uživanje povzroči alergijske reakcije, kar se lahko zgodi zlasti pri osebah z že obstoječimi alergijami na rake, pršice in mehkužce.

In-vitro meso

Živinoreja porabi velik del naših naravnih virov, ki bi jih lahko uporabili za neposredno prehrano ljudi. Poleg tega živina znatno prispeva k emisijam toplogrednih plinov, zlasti metana, ki ga oddajajo prežvekovalci. Meso, proizvedeno iz matičnih celic skeletnih mišic živali, je tehnika tkivnega inženirstva, ki ima

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

potencial za bolj učinkovit način gojenja mesa z vidika izkoriščanja virov. To je nova tehnologija, pri kateri se v nasprotju s tradicionalnimi živinorejskimi sistemi, ki temeljijo na celih živalih, živalske mišične celice proizvajajo s pomočjo tkivnih kultur v nadzorovanem laboratorijskem okolju. Za pridobivanje tovrstnega izdelka ni potreben zakol živih živali. Drugi pogosto uporabljeni izrazi so še kultivirano, čisto, laboratorijsko, sintetično, umetno, celično ali in-vitro meso. Po tem, ko je raziskovalna skupina Marka Posta z Univerze v Maastrichtu avgusta 2013 predstavila prvi hamburger iz govedine, pridobljen iz govejih matičnih celic, je ameriško zagonsko podjetje februarja 2016 sledilo s prvo mesno kroglico, marca 2017 pa še z in-vitro perutnino. Da bi bil izdelek pripravljen za potrošnika, ga je potrebno izboljšati, hkrati pa ga je potrebno proizvajati z učinkovito rabo virov in stroškov, torej trajnostno in cenovno dostopno. Cilj je ustvariti popolno posnemanje mesa glede okusa, videza, senzoričnih lastnosti in hranilne vrednosti. Inženiring tkiv v velikem obsegu je zahtevna naloga. Da bi z in-vitro mesom povečali trajnost hrane, ne da bi pri tem kršili dobrobit živali in okolja, bo potrebno odpraviti številne tehnične ovire. Izboljšati bo potrebno način za soča-

sno kultiviranje mišičnih, maščobnih in drugih celic za reprodukcijo mišičnega tkiva; razviti cenejše medije, ki vsebujejo hranila (ogljikove hidrate, aminokisline, maščobe, vitamine), rastne dejavnike in hormone, ki so potrebni za razmnoževanje in diferenciacijo celic; zasnovati bioreaktor z veliko zmogljivostjo za pravilno hranjenje celic v optimalnih pogojih, ki omogočajo njihovo diferenciacijo in s tem proizvodnjo v velikem obsegu. Hkrati so potrebne dodatne raziskave glede hranilne sestave in-vitro mesa, ki je odvisna predvsem od sestave medija, v katerem je kultivirano.

Nove živilske tehnologije omogočajo inovacije v živilskem sektorju, vendar pa potrošniki ne sprejemajo vseh tehnologij enako. Izraz »alternativne beljakovine« se pogosto nanaša na nove živilske izdelke, ki jih potrošniki dojemajo kot inovativne. Pri novih živilih sprejemanje ali zavračanje ni v prvi vrsti odvisno od lastnosti, povezanih z izdelkom (cena, okus itd.) in racionalnih dejavnikov, temveč od čustvenih in kulturnih prepričanj. Ta prepričanja so navadno tako zasidrana v nas, da jih težko spreminjamo.

DOC. DR. MOJCA STUBELJ,
ERIKA GLEŠČIČ, MAG. DIETET.
UNIVERZA NA PRIMORSKEM,
FAKULTETA ZA VEDE O ZDRAVJU

DUPOS, TRINAJST LET DELOVANJA

Društvo DUPOS pred izvedbo pomembne mednarodne konference

Končno nam razmere dopuščajo, da po trikratni predstavitvi v minulih dveh letih lahko skupaj z organizacijo INAPA, italijanskimi partnerji v projektu, organiziramo mednarodno konferenco, ki bo 26. maja letos v protokolarnih prostorih gradu Kromberk v Novi Gorici.

Konferenca se bo dotaknila področja sociale upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov ter področja pietete. Obravnavane teme so izbrane zato, ker tako v Sloveniji kot v Italiji za to strukturo prebivalcev predstavljajo velike težave.

Na področju sociale je v prvi vrsti problem identifikacije socialno prizadetega upokojenega obrtnika ali malega podjetnika, ko le-ta zaide v nerešljive predvsem ekonomske težave, iz katerih ne more brez pomoči ustrezne državne službe. Te pa praviloma vidijo probleme »običajnih« upokojencev, malokdaj pa upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov. Velika ovira je evropska zakonodaja o varovanju osebnih podatkov, med katere spada tudi ocena o socialnem stanju posameznika.

Z osvetlitvijo tega problema želimo spodbuditi ustrezne službe v Sloveniji, Italiji in tudi EU, da bodo s predlogi sprememb zakonodaje omogočili vsem socialno prizadetim upokojenim obrtnikom in malim podjetnikom človeka dostojno življenje in vsaj minimalno dolgotrajno oskrbo socialno prizadete osebe v času njenega življenja. Z revščino se praviloma borijo upokojenci. Starejši so, več jih zaide v območje socialne revščine. Težava je še bolj izrazita pri upokojenih obrtnikih in malih podjetnikih, zlasti pri tistih, ki so imeli bolj turbulentno poslovno življenje. Ključno je urediti evropsko zakonodajo, tako da bo omogočala ugotavljanje socialnega stanja posameznika z namenom aktiviranja pooblašče-

nih državnih institucij za identifikacijo takšnega človeka.

Drugo področje, o katerem bomo govorili na konferenci, je pieteta ob smrti upokojenega obrtnika ali malega podjetnika. V času poslovnega življenja vsak od njih v svoji okolici, občini in tudi širše pusti bolj ali manj pomemben pečat. Ko pride čas slovesa, le v redkih primerih slišimo, še manj pa lahko preberemo zahvalo pokojniku za njegovo delo v času poslovne aktivnosti. Posebej so pozabljeni mali obrtniki, ki so poslovno delovali praviloma sami. Je pa vsak izmed njih državo razbremenil skrbi za eno delovno mesto in ji vseskozi plačeval odmerjene davke. Na koncu življenja praviloma, žal, ni javne osebe, ki bi pokojniku spregovorila ob grobu, še manj javnega glasila, ki bi brezplačno objavil zapis o njegovem prispevku družbi in njemu v spomin.

Skupaj se zato zavzemamo za oblikovanje nove pietetne kulture ob zadnjem slovesu slehernega pokojnika, še posebej obrtnika ali malega podjetnika. Predlagamo, da se obdobje, ko bosta obe Gorici evropski prestolnici kulture, izrabi tudi za oblikovanje standardov pietetnega slovesa od pokojnika, ki bi bili poenoteni za vse članice EU.

Na konferenci bodo sodelovali predstavniki iz obeh upokojenskih organizacij obrtnikov in malih podjetnikov, slovenskega društva DUPOS in italijanskega INAPA, ki je organizirano v okviru obrtniške zbornice Confartigianato, predstavniki lokalne in italijanske pokrajinske oblasti, predstavniki obrtno-podjetniške-

ga zborničnega sistema in ZDUS. Zbrane bosta uvodoma nagovorila župana obeh Goric.

Konferenca bo v celoti prevajana v slovenski in italijanski jezik v tiskanem gradivu in simultano. Prav tako bodo zaključki konference v enem mesecu po dogodku na voljo v obeh jezikih.

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

DUPOS
DRUŠTVO UPKOJENIH OBRNIKOV
IN PODJETNIKOV SLOVENIJE

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: **dupos.je@siol.net** in sporočite svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. **Letna članarina ostaja enaka tudi za leto 2022, in sicer 10 evrov.**

Vljudno vabljeni v čim večjem številu! V članstvo vabimo tudi upokojene nekdanje funkcionarje zbornic, ki jim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

Skupščina je sprejela sklep o razpisu volitev za naslednje mandatno obdobje

V petek, 18. marca, je potekala skupščina Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije GIZ (ZDOPS). Skupščina je med drugim sprejela tudi Sklep o razpisu volitev v organe ZDOPS v mandatu 2022–2026.

»Tudi za ZDOPS je leto 2022 volilno leto,« je povedala generalna sekretarka ZDOPS **Nataša Cvetek**, tako da je bil marčevski sklic seje hkrati tudi zadnja seja poslancev v mandatu 2018–2022. Poslanci so obravnavali in potrdili poročilo o delu za leto 2021, program dela za leto 2022 in sprejeli sklep o razpisu volitev v organe ZDOPS v mandatnem obdobju 2022–2026. S sklepom se razpisujejo volitve poslancev v skupščino ZDOPS, predsednika in podpredsednika ZDOPS, predsednika nadzornega odbora ter članov upravnega in nadzornega odbora ZDOPS.

Postopek volitev se začne s tem, da območni odbori ZDOPS izvedejo kandidaturene postopke za območne odbore ZDOPS in za poslance skupščine ZDOPS, in sicer **do 9. maja 2022**. Kandidature za poslance skupščine ZDOPS se pošljejo regijskim odborom ZDOPS. V obdobju **od 9. do 31. maja 2022** se sestanejo regijski odbori z namenom izvolitve poslancev v območne odbore in izvolitve predsednika in namestnika regijskega odbora. V primeru, da je iz posameznega Območnega odbora le en kandidat, se poslanca imenuje na seji regijskega odbora.

Kandidature za predsednika in podpredsednika ZDOPS, predsednika nadzornega odbora ter člane upravnega in nadzornega odbora ZDOPS sprejema in preverja pogoje trenutni upravni odbor, zato se kandidature pošljejo na sedež ZDOPS **do 31. maja 2022**.

Kandidature se oddajo na predpisanih obrazcih in jih kandidati, ki izpolnju-

Poslanci skupščine ZDOPS so obravnavali in potrdili poročilo o delu za leto 2021, program dela za leto 2022 in sprejeli sklep o razpisu volitev v organe ZDOPS v mandatnem obdobju 2022–2026.

jejo pogoje, lahko dobijo pri predsednikih ali namestnikih regijskih odborov ZDOPS (kontakti na <https://zdops.si/zdops/kdo-smo/vodstvo/> – predsednik in poslanci skupščine ZDOPS), pri sekretarjih območnih obrtno-podjetniških zbornic, v strokovnih službah ZDOPS-GIZ (info@zdops.si; 01 58 30 572) in na spletnem portalu v delu, ki je dostopen le članom ZDOPS (<https://zdops.si/zdops-novice/volitve-zdops-2022/>).

Novoizvoljeni poslanci ZDOPS nastopijo mandat s klicem konstitutivne seje skupščine ZDOPS, na kateri bodo izvolili predsednika in podpredsednika ZDOPS, predsednika nadzornega odbora ter upravni in nadzorni odbor ZDOPS.

Ob zaključku seje se je predsednik skupščine **Janez Šauperl** zahvalil poslanecem za tvorno (so)delovanje v iztekajočem se mandatu kot tudi za aktivnosti, ki jih bodo poslanci izvedli med volitvami. Predsednik ZDOPS **Drago Delalut** je vse člane ZDOPS povabil, da se volitev udeležijo v čim večjem številu in oddajo kandidature za razpisane funkcije.

L. C.

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV
OBRTI IN PODJETNIKOV
SLOVENIJE

Kje mala in srednja podjetja danes še lahko dostopajo do svežega denarja?

Ne rečemo zaman, da so mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP) hrbtenica našega gospodarstva. MSP predstavljajo več kot 99 odstotkov vseh evropskih nefinančnih podjetij in zaposlujejo več kot 90 milijonov ljudi. V Sloveniji je teh podjetij kar 99,8 odstotkov, zaposlujejo 70 odstotkov ljudi in ustvarijo 65 odstotkov prihodkov vseh podjetij.

Kljub svojemu izjemnemu prispevku h gospodarstvu pa MSP do klasičnega financiranja dostopajo veliko težje kot velike družbe. Zato je zelo pomembno, da MSP pravočasno pridejo tudi do dostopnih alternativnih virov financiranja.

Rastoča podjetja potrebujejo denar

Zelo pomemben finančni koncept je, da rast podjetja zahteva denar. Graf v nadaljevanju pojasnjuje razmerje med prodajo, dobičkom in denarnim tokom za rastoče podjetje v normalnih pogojih. Ko prodaja in dobiček rasteta, zaradi povečanja potreb po obraznem kapitalu denarni tok postane negativen.

Model pojasnjuje, zakaj (zlasti) mlada, rastoča in dobičkonosna podjetja potrebujejo dostop do zunanjega financiranja. Če želimo, da večina podjetij raste in obstane, je ena ključnih zahtev zagotoviti njihov nemoten in zanesljiv dostop do zunanjih virov financiranja.

MSP lahko danes financiranje za poslovanje prejmejo preko sodobnih platform, ki so specializirane za izvedbo poslov kratkoročnega financiranja prav za mikro, mala in srednje velika podjetja.

Zakaj mala in srednja podjetja denarja ne prejmejo pri banki?

Banke v Sloveniji so v zadnjih desetih letih zmanjšale skupni obseg posojil podjetjem na manj kot polovico. MSP so glede dostopa do financiranja v primerjavi z večjimi podjetji v precej slabšem položaju, saj jim banke namreč financi-

ranje odobrijo redkeje in težje. Doma in tudi drugje v svetu je dostop do financiranja ena glavnih ovir pri stabilnem poslovanju in rasti podjetij. Ker podjetja do potrebnega financiranja ne dostopajo, nastaja ogromna vrzel v financiranju. Po ocenah podjetjem v EU primanjkuje dodatnih 400 milijard bančnega financiranja.

Kje lahko MSP danes enostavno dostopajo do financiranja?

Na srečo se vrzel v financiranju v zadnjem času nekoliko manjša. Razlog je gotovo tudi enostaven dostop podjetji do financiranja pri drugih – alternativnih – finančnih virih, izven bančnega sistema. Med temi so lizing, franšiza, zasebno posojilo, faktoring, množično financiranje (angl. *crowdfunding*), nepovratna sredstva in drugo.

Podjetja lahko danes financiranje za svoje poslovanje prejmejo preko sodobnih finančno-tehnoloških (fintech) storitev, ki jih nudijo podjetja, specializirana za izvedbo poslov kratkoročnega financiranja prav za mikro, mala in srednje velika podjetja.

V Sloveniji že šesto leto uspešno deluje Borza terjatev, ki upravlja prvi spletni trg za vzajemno (angl. *peer-to-peer*) financiranje podjetij. Borza terjatev omogoča

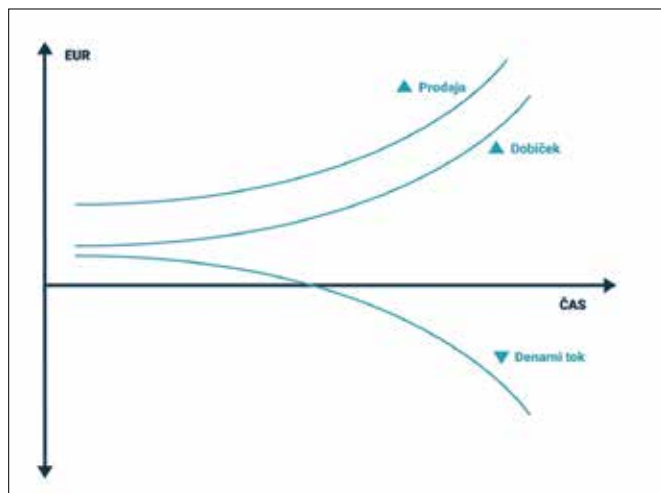
ŠEST RAZLOGOV ZA NEUSPEŠNO FINANCIRANJE IN POSLEDIČNO VRZEL V FINANCIRANJU MSP:

1. banke so pri odobritvi posojil naklonjene predvsem velikim družbam;
2. posojila oz. financiranje mikro, malih in srednje velikih podjetij je razumljeno kot tvegano;
3. administrativni stroški financiranja MSP (nižji zneski) so za velike sisteme (pre) visoki in tako včasih ne upravičijo izvedbe posla;
4. MSP ne zmorejo zagotoviti pogojev, zavarovanj, ki jih zahteva banka za odobritev financiranja;
5. banke rastočim podjetjem ne morejo zagotoviti tako hitrega dostopa do financiranja, kot ga slednji potrebujejo in
6. prevelika odvisnost podjetij od bank – pomanjkanje koncentracije, želje in odprtosti MSP za alternativne vire financiranja.

financiranje podjetij na podlagi odstopa terjatev in s kratkoročnimi posojili. Podjetjem nudi klasični/odprti in tihi odstop terjatev brez obveščanja strank ter kratkoročna posojila za financiranje obratnih sredstev z ročnostjo do 6 mesecev. Prednosti poslovanja oz. financiranja preko

platforme Borze terjatev so predvsem izjemna hitrost pridobitve – podjetja namreč sredstva na svoj TRR prejmejo tudi že v dveh urah od oddaje naročila po spletu. Platforma podjetjem zagotavlja financiranje po spletu brez odvečne administracije. Ponudbo za financiranje prejmete takoj, platformo uporabljate le takrat, ko denar potrebujete – dostopna pa je 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Na Borzi terjatev vam nudijo polno financiranje terjatev (ne le od 70 do 80 odstotkov zneska) in transparentno poslovanje.

Slovenska MSP so preko spletnega trga Borze terjatev do danes prejela že več kot 370 milijonov evrov kratkoročnega financiranja. Borzo terjatev podpirata Republika Slovenija in Evropska unija.

Graf prikazuje odnos med prodajo, dobičkom in denarnim tokom podjetja v času rasti v normalnih pogojih.

Graf prikazuje obseg bančnih posojil podjetjem v Sloveniji od leta 2010 do leta 2020 (v milijonih evrov), vir bilten Banke Slovenije.

Graf prikazuje obseg financiranja MSP preko spletne platforme Borze terjatev od leta 2017 do 2021, vir Borza terjatev.

Kam investirati v naslednjih mesecih

Na temo, v kaj investirati v naslednjih mesecih oz. prihajajočih dveh letih, je poplava informacij. Od apokaliptičnih napovedih do astroloških analiz časovnih obdobj, ki imajo podobno konstelacijo, kot jo doživljamo sedaj, pa seveda matematičnih algoritmov s svojimi predikcijami in različni ekonomski in geopolitični scenariji ... ja, to in še marsikaj lahko prebereš, slišiš, vidiš.

Na tone samooklicanih strokovnjakov, gurujev in ekspertov. Kaj pa je res in čemu verjeti? **Verjetno je odločanje močno odvisno od pozicije radovednosti in moči. Če nimaš kapitalske in lobistične moči, da informacije izveš iz prve roke, ti ostane vedoželjnost in iskanje različnih nivojev resnic.**

Na podlagi vseh informacij razbrati, kaj je zate. Problem je, da nismo bili (večina naše populacije) naučeni upravljati z denarjem (in informacijami). Torej nismo funkcionalno in finančno pismeni. **Bojimo se izobraževati s področij, ki so nam tuje in so videti kompleksne.** Tudi sistem je nastavljen tako, da se nas večina ne bi poglobljala vanj. Ampak to ne spremeni dejstva, da smo zadnji dve leti v »vašmašini«, kot pravi naš finančni strokovnjak. Kot mir pred nevihto.

Zato menim, da se je potrebno do neke mere izobraziti in opremiti z orodji. Torej z vedenjem, da lahko do neke mere sami sprejemamo odločitve. Tudi, če kdaj napačne, vsaj na začetku. Vsaj takšna je moja izkušnja, če sem iskren. **Po vseh webinarjih, člankih, izobraževanjih in seveda izkušnjah lahko prihajajočih 18 mesecev strnem na 4 ključna področja, kam investirati (svoj čas, trud, denar in energijo):**

1. pasivni prihodek oz. lastno podjetniško udejstvovanje (part- ali full time),
2. nekaj oprijemljivega, kot so zemlja in nepremičnine,
3. kovine,

Bigstock

4. povezovanje v skupnosti, ki so samooskrbne ali so vsaj do neke mere samooskrbne.

Obstaja še mnogo drugih izbir, ki jih nisem navedel. Zagotovo so odlične, če smo v njih pravilno podkovani in imamo dovolj energije, da jih izpeljemo.

Pasivni prihodek oz. lastno podjetniško udejstvovanje (part- ali full time)

Dejstvo je, da s podjetništvom v vseh oblikah in nivojih krepimo samoiniciativnost. Danes obstaja toliko oblik podjetništva, kot je ljudi na svetu. Internet je naredil pravo revolucijo v t. i. part-time zaposlitvah. Predvsem je »tlakoval« lažje načine, da oblikujemo svoj mehanizem, kjer skozi trud in čas oblikujemo obliko zaslužka, ki ni vezan samo na »urno postavko«.

Kaj je prava odločitev in za koga? Ni je. Če to bereš, si, verjetno, že sedaj podjetnik. Bodisi si nasledil/a družinsko zgodbo ali sam/a oblikoval/a svoje podjetje. Omogočena ti je priložnost, da ustvariš več kot samo plačo.

Nekaj oprijemljivega, kot so zemlja in nepremičnine

Naši sosedi v pisarniškem kompleksu so nepremičninska agencija. Zadnji dve leti je noro, kot pravijo. Trenutno je obdobje debelih krav. Slovenci kulturno stremimo k temu, da si lastimo zemljo in nepremičnine. V zgodovinskih situacijah, kot je ta, ko je v »etru« spreminjanje obstoječih režimov oblasti in odločanja, se še toliko bolj zatekamo v ta segment. Upravičeno?

Nepremičnine in zemlja nam dajejo občutek lastnine in s tem opolnomočenje. Če je kupovanje investicijskih nepremičnin in cela ekonomija poslovanja z njimi izven tvojega trenutnega dometa, je vsaj občutek, da imaš v lasti nekaj zemlje, dober. **Poleg tega lahko na lastni zemlji vedno nekaj pridelamo, kar se poje ali menja. Samo malo truda in časa potrebujemo. Poleg tega delo z zemljo krepí naše psihično zdravje.**

Kovine

Ja, ta tematika je že zadnjih nekaj let vroča. Ali cene različnih kovin žene

v nebo pomanjkanje na trgu ali strah pred inflacijo ali pa je vse to del kvartelnega dogovarjanja, ni bistvo. Dejstvo je, da cene različnih kovin (tudi plemenitih) rastejo. S tega vidika je vedno dobra ideja za »balansiranje« imeti del svojega kapitalskega portfolia v kovinah.

Poleg tega nosijo žlahtne kovine različne lastnosti (metafizične), ki niso vezane samo na materijo in njihovo sposobnost ohranjanja vrednosti. **Vedno več ljudi pretaka svoj denar v njih in že to žene cene v višanje. Verjetno bo tudi več držav sledilo Rusiji, ki je rubelj sedaj »pripela« na zlato.** Kar zna imeti velike posledice za tako imenovani »tiskan papirnat denar«.

Povezovanje v skupnosti, ki so samooskrbne ali do neke mere samooskrbne

Imate slabe izkušnje z mreženjem in povezovanji v skupnosti? Dobrodošli v družbi. Ne glede na to, kakšne izkušnje imamo z različnimi skupnostmi (od izjemno sektaških do newageovskih), **dejstvo je, da je v povezovanju moč.** V 15 letih sem spoznal na tisoče ljudi. Ne glede na izobrazbo, socialni status, premoženje ali starost, je tistim, ki so bili do neke mere bolj pomirjeni glede svoje prihodnosti, skupno eno.

Vedeli so, da se »morajo« povezovati z ljudmi, saj je v izmenjavi in skupni viziji moč. Ljudje nas vprašajo, kakšna oblika skupnosti. Lahko je to nekaj prijateljev, ki se odločijo, da bodo skupaj obdelovali kos zemlje in si delili pridelke.

Lahko se lotimo podvigor, kot se jih je ena od naših strank/uporabnikov, ki organizira celoten izobraževalni in samooskrbni sistem za družine. Ali zgodba še ene naših strank/uporabnikov, ki omogoča lokalni skupnosti, da skupaj gradijo projekte za dvig kohezivnosti v lokalnem okolju.

Morda z razširjeno družino obuditi

del gozda in zemlje, ki je bil več let zanemarjen ...

Dejstvo je, da z občutkom vključnosti v skupnost, ob predpostavki, da so jasno postavljena pravila igre, postane naš notranji svet bolj miren. To močno doprinese naši življenjski energiji in občutku opolnomočenja. Ne glede na to, kaj nam servirajo dominantni ideološki aparati.

Več scenarijev

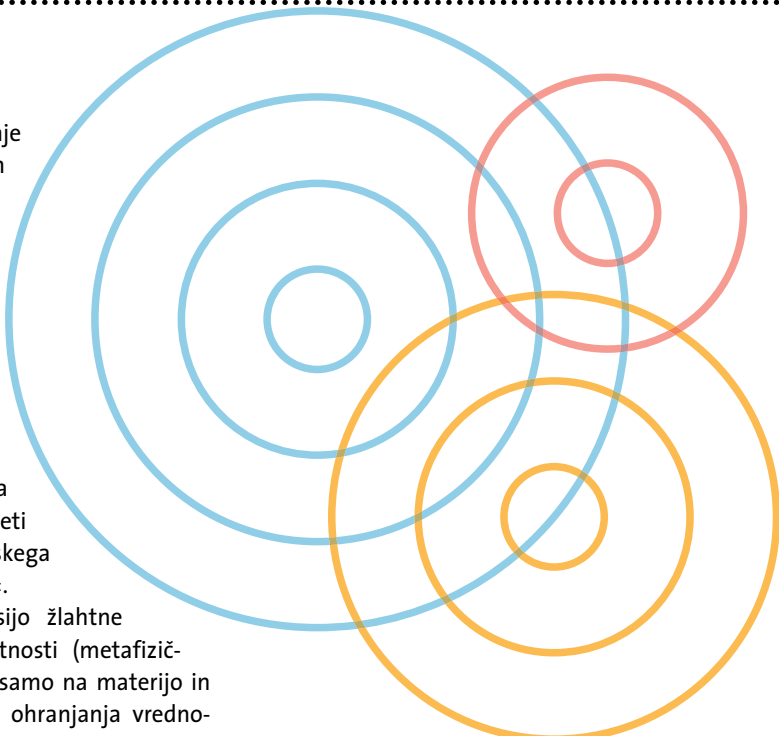
Lahko, da imamo trenutno zmožnost izpeljati samo enega od teh scenarijev. Če je tako, iz praske priporočam, da se povežete s kom, ki ima morda na voljo tudi le eno od preostalih štirih stvari. Poiščita načine, kako bi lahko sodelovala.

Tudi, če lahko sami izvedemo vse 4 možnosti, je vseeno lažje, če se pri tem povežemo še z drugimi. Saj več glav več ve. Je pa nujno potrebno doreči načine in pogoje sodelovanja. Le-teh je malo morje. Od zadrug, neprofitnih organizacij, društev, neformalnih skupin, združenj in vedno bolj popularnih »skupnosti«.

Karkoli se boš kot podjetnik/ca odločil/a, naj bo tvoja odločitev v skladu z notranjim občutkom miru. Če ga ni, potem se najprej posveti temu, da vsaj do neke mere nastopi. Najslabše odločitve pridejo iz ugrabljenega uma oziroma tako imenovanega »hupa«.

Uspešno in modro naprej.

NEJC IZ LIGHT D. O. O.

Zakaj smo verjetno pred novo veliko krizo?

Že več kot 100 let je ameriški dolar svetovna valutna rezerva. To pomeni, da se je v teh zgodovinskih letih utrdil kot valuta, v kateri se obračunavajo surovine, v kateri izražamo menjalna razmerja, valuta, ki jo kupujejo in hranijo tudi tuje centralne banke (predvsem z nakupi ameriških obveznic), in valuta, v katero se investitorji umikajo, ko iščejo »safe heaven« zatočišče.

Svetovna valutna rezerva Ameriki, tako ekonomsko kot politično, pri naša velike prednosti in privilegije pri geopolitičnih vprašanjih, ekonomski ureditvi, v gospodarstvu in seveda – pri uveljavljanju svoje politične volje pri »izvažanju demokracije«.

Iz zgodovine vemo, da je v vsakem obdobju določena država, ki je posedovala tudi »svetovno valutno rezervo«, prosperirala in se pospešeno razvijala. A kljub temu je vsaka dosedanja svetovna valuta doživela tudi svoj konec, s čimer se je potem tako politična kot tudi gospodarska moč na svetu »preselila« v naslednjo velesilo, ki je posedovala novo svetovno valutno rezervo.

Iz tabele lahko razberemo dosedanje svetovne valutne rezerve in njihovo trajanje.

Nobena svetovna valutna rezerva ni bila večna in tudi ameriški dolar ne bo. Vprašanje je samo, ali nismo v tem trenutku že sredi procesa menjave položaja in kako se na to ustrezno pripraviti. A

preden prispemo do trenutne situacije, moramo dobro poznati zgodovino, ki je pred stotimi leti utrdila ameriški dolar kot svetovno valutno rezervo.

Prva borzna panika je položila temelje

Leto 1907 lahko iz borzne zgodovine prepoznamo kot leto, ko se je zgodila prva »večja panika« na borzi. Klasična zgodba – poceni denar je napihnil balonček, ki je v tistem letu tudi počil in izjemno veliko vlagateljev je takrat izgubilo vse svoje premoženje. V tistem obdobju se je začelo prvič resno razmišljati o vzpostavitvi Centralne banke, ki bi lahko ščitila vlagatelje in gospodarstvo pred napihovanjem balončkov in posledicami nenadnih borznih vzponov.

Leto 1913 beležimo kot leto, ko se je ustanovila Ameriška centralna banka FED, ki je bila ustanovljena kot privatna institucija v lasti različnih bank (Rotschild Bank, Goldman Sachs, Chase Manhattan, JP Morgan). S tem dejanjem

so tako privatni lastniki dobili pravico do izdajanja denarja in dostop do davkoplačevalskega denarja v obliki obresti itn.

Po drugi svetovni vojni so se države leta 1944 sestale na zgodovinskem sestanku v Bretton Woodsu, kjer so skupaj transformirale finančni sistem. Takrat se je namreč ustanovil IMF (Mednarodni denarni sklad) in skupaj so se odločili, da ameriški dolar postane nova svetovna valutna rezerva. Takrat sicer še z zlato podlago – cena zlata je bila takrat fiksirana na 25 dolarjev za unčo. To so bili temelji tako imenovanega zlatega standarda.

Leta 1971 pa je nato dogovor iz Bretton Woodsa propadel, takratni predsednik Amerike Richard Nixon je namreč ukinil vezavo dolarja na zlato. S tem so se monetarne oblasti razvezale vseh spon, od tu dalje smo namreč del sistema, kjer se lahko prosto tiska denar brez podlage. Današnje dogodke in visoko inflacijo moramo torej prioriteto razumeti predvsem s strani tega pomembnega zgodovinskega dogodka, saj smo od takrat dalje del enkratnega poskusa s povsem nekritim papirnatim denarjem.

»ŠARM ZGODOVINE IN NJENEGA ENIGMATIČNEGA PODUKA JE V DEJSTVU, DA SE IZ STOLETJA V STOLETJE NIČ NE SPREMENI, PA Vendar JE VSE VIDETI POVSEM DRUGAČE.«

**ALDOUS HUXLEY,
LETA 1923**

Država, ki je posedovala svetovno valutno rezervo	Obdobje trajanja valute kot svetovne rezerve
Portugalska	80 let / 1450 – 1530
Španija	110 let / 1530 – 1640
Nizozemska	80 let / 1640 – 1720
Francija	95 let / 1720–1815
Britanija	105 let / 1815 – 1920
Združene države Amerike	Trenutno 101 leto / 1921 - 2022

Ameriški dolar, ki danes že izgublja svoj primat, je bil v obdobju od 70-ih let do danes tako valuta, ki se je najbolj uporabljala za svetovno trgovino in tudi zadolževanje, saj je več kot 40 odstotkov svetovnega dolga trenutno izdanega v dolarjih. Zanimivo je dejstvo, da smo imeli v 300-letih do ustanovitve FED-a zgolj 5 večjih globalnih finančnih kriz (pokov balončkov premoženja), v zadnjih 100 letih pa smo imeli vsaj 13 večjih globalnih dogodkov, ki jim lahko rečemo finančna kriza. Zadnje marca 2020 ob nastopu koronakrize.

Na čem sploh temelji današnji finančni sistem?

Da bi resnično povsem razumeli, zakaj se bližamo resnično veliki spremembi, moramo poznati ozadje finančnega sistema in sistem, v katerem trenutno živimo, torej kapitalizem.

Kapitalizem je po definiciji ekonomski in družbeni sistem, ki temelji na privatni lastnini in trgu, ki deluje na podlagi ponudbe in povpraševanja. Kapitalizem ponuja več priložnosti, a prinaša tudi več tveganj. Omogočil je namreč globalno ekspanzijo zadnjih nekaj desetletij,

a s seboj prinaša (predvsem zaradi trhljih monetarnih temeljev) tudi potencialni kolaps.

Priznati je namreč treba, da je za večji del gospodarske rasti, ki smo jo beležili v preteklih letih in predvsem norih vrednotenj na borzi »kriv« predvsem do stop do poceni nekritega denarja. Ki se ga lahko tiska, kolikor se ga želi, saj kot vemo, denar nima nobenega kritja.

**»SAM BALON NI NIKOLI
VZROK ZA IZBRUH KRIZE,
BISTVENO VLOGO PRI NJEM
IGRAJO KREDITI IN DOLGOVI.
TI SO GLAVNI KRIVEC IN
LAHKO SISTEM PRIVEDEJO NA
KOLENA.«**

**JOHN STUART MILL,
LETA 1848**

Več desetletij se je namreč v kapitalizmu vzdrževala politika, ki je kreirala globalni finančni sistem temelječ na kreditih in dolgovih. Z gospodarstvom, temelječem na dolgovih, je kapitalizem dovolil, da se je razrasel sistem nekritega papirnatega denarja, ki je s seboj prinesel serijo kriz in z visoko inflacijo tudi trenutno negotovo stanje, v katerem živimo.

V zadnjih dveh letih – od nastopa koronakrize marca 2020 – se je količina denarja v obtoku ekstremno povečala, prav tako so vse centralne banke po svetu »zalile sistem z dodatno likvidnostjo« z besedami, da so morali pomagati gospodarstvu. Tako vidimo, da celotni trenutni svetovni finančni sistem stoji in obstoji zgolj na novih dolgovih, s čimer lahko pojasnimo tudi zgodovinsko visoke zadolženosti držav po svetu.

Vse projekcije rasti javnih dolgov razvitih in nekaj razvijajočih se držav na svetu namreč kažejo, da države omenjenih dolgov ne bodo mogle vrniti nikoli – torej je bankrot oziroma reforma (če se izrazimo drugače) nujna stvar. Na kratko so dolgoročno neuravnoteženost javnih financ, naraščajoči dolgovi in primanjkljaji v državni blagajni povod za monetarno nestabilnost. Ob tem, da imamo trenutno – zaradi ekstremne dodatne likvidnosti v sistemu – še veliko težav z inflacijo.

Največje krize, ki so imele izvor povezan s financami, monetarno ureditvijo:

Leto	Opis	Država
1630	tulipanov balon	Nizozemska
1720	južnomorski balon	ZDA in Velika Britanija
1825	globalna kriza	začetek v Peruju
1857	špekulacije s sužnji in finančnimi instrumenti	ZDA
1873	globalni kolaps	ZDA, Nemčija, Avstrija
1907	panika na borzi – delnice, nepremičnine	ZDA
1929	velika depresija	ZDA
1987	črni ponedeljek – zlom delnic	ZDA
1989	japonska kriza	Japonska
1990-1991	recesija	ZDA
1994	zlom valute in gospodarstva	Mehika
1997-1998	azijska kriza	Azija
1998	zlom valute in gospodarstva	Rusija
2000	zlom valute in gospodarstva	Ukrajina
2001	zlom valute in gospodarstva	Turčija in Argentina
2002	težave z odplačevanjem dolga	Brazilijska in Urugvaj
2007	zlom nepremičninskega trga	ZDA
2008	globalna finančna kriza	svet
2009	valutne vojne in dolžniška kriza v EU	EU
2016-2017	globalna recesija	svet
2020	korona kriza	svet
2022	visoka inflacija	svet

Zaradi tega je Deutsche Bank – kot prva izmed večjih svetovnih bank – konec aprila letos napovedala prihajajočo veliko krizo v ZDA in prav tako v večjem delu sveta – EU in Kitajska. Po njihovih besedah bo »potrebna globoka recesija, preden bo FED ukrotit inflacijo.«

Reset finančnega sistema je pred vrati

Reinhard Deutsch, nemški finančnik, je pred leti zapisal: »Odkar obstajajo centralne banke, se je količina denarja eksplozivno povečala za približno 80-krat. Trditev, da je treba s količino denarja upravljati, da ne prihaja niti do inflacije niti deflacije, pa je napačna. Namenjena je le temu, da upraviči obstoj legalnega denarja brez kritja. Inflacija in deflacija nastajata le zaradi ustvarjanja denarja brez kritja. Kajti, šele odkar centralne banke obstajajo, obstajajo tudi vedno večje krize, pogojene z vedno večjimi nihanji količine denarja.«

V trenutnem okolju – koronakriza + geopolitični konflikt + visoka inflacija – lahko slutimo, da se bo v bližnji prihodnosti zgodila sprememba ali reforma svetovnega monetarnega sistema, s katero se bo prav tako zamenjal primat nad svetovno valutno rezervo. Kar precej veliko število držav (na čelu s Kitajsko) želi namreč za prihodnost drugačna pravila svetovne geopolitike, kot so bila v zadnjih 100 letih.

Ali bo to dejansko pomenilo tudi povsem nov monetarni sistem? Zagotovo drugačnega, kajti obstoječi, ki temelji na dolgovih, ki jih nihče ne bo vrnil, nima prihodnosti za uravnoteženo in zdravo gospodarsko rast in globalni razvoj, ki bo koristil vsem, ne le peščici.

**MATJAŽ ŠTAMULAK, NEODVISNI
FINANČNI SVETOVALEC IN PREDAVATELJ,
WWW.CRESUS.SI**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
Maj 2022

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina aprilskega Svetovalca:

- ▶ Na kaj paziti pri nakupu ali najemu nepremičnine (1. del)
- ▶ Električna vozila
- ▶ Tuje agencije za posredovanje kadrov
- ▶ Na kratko o disciplinskem postopku
- ▶ Kako naj delodajalec pravilno ravna v primeru neupravičene odsotnosti delavca z dela?
- ▶ Dohodki vajencev
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Tamara Starič Petrovič
vodja Svetovalnega centra:

**Nakup ali najem
nepremičnine**

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

Električna vozila

**Tamara
Starič Petrovič,**
vodja Svetovalnega
centra

Na kaj paziti pri nakupu ali najemu nepremičnine (1. del)

Nakup in najem nepremičnine sta precej stresna procesa, ne glede na to, ali kupujemo/najemamo stanovanjsko ali poslovno nepremičnino. Prav tako zahtevata tudi veliko poizvedovanja o nepremičnini s pravnega in dejanskega vidika še preden se pogodba sklene: o lastnikih (trenutnih in prejšnjih) in uporabnikih, bremenih, ki so vknjižena v zemljiško knjigo, in takšnih, ki morebiti (še) niso vknjižena, legi, površini, izdanih dovoljenjih državnih organov in drugih zadevah. V praksi pa velikokrat zaznavam, da se bodoči kupci/najemniki zanašajo na pojasnila prodajalca/najemodajalca oz. njegovega nepremičninskega agenta in zapise v osnutku pogodbe, brez da bi dejansko preverili vse pomembne informacije v zvezi z nepremičnino še pred sklenitvijo posla.

V naslednjih nekaj prispevkih si bomo ogledali, kaj vse je pomembno preveriti in na kakšen način, preden sklenemo pogodbo o najemu oz. nakupu nepremičnine (pravniki temu rečemo »skrbni pregled« nepremičnine oz. »*due diligence*« po angleško). V prispevku sicer ni vseobsegajočega seznama zadev, ki jih je nujno preveriti, saj so mnoge zadeve odvisne od posebnosti določene nepremičnine (zlasti npr. v zvezi s kakšnimi onesnaževanji, denacionalizacijski zahtevki ipd.).

Na začetku bomo najprej razjasnili osnovne pravne pojme, ki jih moramo poznati, preden se lotimo nakupa/najema nepremičnine.

Nepremičnina

Stvarnopravni zakonik¹ nepremičnino definira kot prostorsko odmerjen del zemeljske površine, skupaj z vsemi sestavinami – vse ostalo so premičnine.² Sestavina nepremičnine je vse, kar je po namenu trajno spojeno ali je trajno na nepremičnini, nad ali pod njo, razen če zakon določa drugače.³

Če pogledamo, kako bi zapisano uporabili v praksi in določili, kaj sploh so nepremičnine v naravi, bi lahko rekli, da so nepremičnine samo zemljiške parcele, vse stavbe in drugi objekti,

ki so zgrajeni na parceli, pa so njene sestavine. In to praviloma drži. Vendar je treba biti pozoren – Zakon o zemljiški knjigi⁴ kot nepremičnino, ki se vpisuje v zemljiško knjigo, poleg zemljiške parcele, šteje še:

- stavbo, zgrajeno na podlagi stavbne pravice,
- stavbo v etažni lastnini in posamezne dele te stavbe,
- stavbno pravico.⁵

Kaj pa stavba, ki ni etažirana (npr. delavnica, enostanovanjska hiša, skladišče)? Takšne stavbe niso (samostojne) nepremičnine, temveč predstavljajo sestavine zemljiške parcele in le skupaj z njo tvorijo nepremičnino. Zato pri nakupu/najemu takšne stavbe, ki ni etažirana (oz. dela le-te), pravzaprav kupujemo/najemamo zemljiško parcelo. V primeru nakupa/najema le dela takšne stavbe pravzaprav kupujemo/najemamo samo idealni delež lastninske pravice in je treba biti pri sklenitvi takšnega pravnega posla še posebej pozoren (o tem v nadaljevanju).

Zemljiška knjiga

Zemljiška knjiga je javna knjiga, namenjena vpisu in javni objavi podatkov o pravicah na nepremičninah in pravnih dejstvih v zvezi z nepremičninami, ki je sestavljena iz:

- glavne knjige: namenjena je vpisu podatkov o pravicah na nepremičninah (lastnini, služnostih, hipotekah) in pravnih dejstvih (zaznambah, predznambah) v zvezi z nepremičninami, za katere zakon določa, da se vpišejo v zemljiško knjigo in
- zbirke listin: tvorijo jo listine, na podlagi katerih je bil opravljen vpis v glavno knjigo (npr. pogodbe, sodne odločbe, odločbe državnih organov).⁶

Torej, gre za neke vrste potni list nepremičnine – v njej so vsi pravni podatki o nepremičnini, medtem ko so dejanski podatki (velikost, lega, naslov, namenska raba) o nepremičnini v katastru (zemljišč/stavb), ki ga vodi Geodetska uprava RS (GURS). Iz zemljiške knjige je sicer možno pridobiti tudi izpisek, ki vsebuje tudi dejanske podatke, vendar le-te zemljiška knjiga pravzaprav pridobi iz katastra in ne predstavljajo izvirnih podatkov zemljiške knjige.

Nekatere izmed zelo pomembnih lastnosti (pravno temu rečemo načela) zemljiške knjige so:

- **Javnost**⁷: To pomeni, da so podatki o lastništvu in drugih pravicah (služnostih, hipotekah itn.), ki so za posamezno nepremičnino vpisani v zemljiško knjigo, javno dostopni vsakomur. Listine, na podlagi katerih so bile te pravice vpisane, pa so javno dostopne praviloma samo tistim, ki izkažejo pravni interes za vpogled.

- **Publiciteta**⁸: Enkrat, ko je vpis določene pravice v zemljiško knjigo dovoljen, se šteje, da je to, kar je vpisano v zemljiško knjigo, vsakomur znano, in sicer z učinkom od datuma, ko je zemljiška knjiga prejela predlog za vpis te pravice. V tem primeru se nihče ne more sklicevati, da mu ta pravica od takrat dalje ni bila znana. V praksi to pomeni sledeče: če je na nepremičnini, za katero se zanimamo, da bi jo kupili/najeli, iz zemljiške knjige razviden nekaj dni star predlog za vpis lastninske pravice v korist določene osebe (ki npr. ni prodajalec/najemodajalec, s katerim se mi pogajamo za nakup/najem), se moramo, preden podpisemo pogodbo s trenutnim prodajalcem/najemodajalcem,

cem, prepričati, da je bil ta predlog iz zemljiške knjige umaknjen ali zavržen. Ker če bi bil vpis na podlagi tega predloga dovoljen (pa četudi po dnevu podpisa naše pogodbe), bi to pomenilo, da pogodbe nismo sklenili s pravo osebo (izjema bi eventualno bila v primeru najemne pogodbe in bi najemodajalec imel sklenjeno pogodbo z novim lastnikom, da lahko odda nepremičnino v (pod)najem – vendar je to treba izrecno preveriti). To načelo ima še drugo plat: če določena pravica v zemljiški knjigi ni vpisana (npr. služnostna pravica), se šteje, da tretji za to pravico praviloma ni vedel, če se ne dokaže drugače.

- **Oblikovalnost**⁹: Stvarne pravice na nepremičninah (kot so npr. lastninska pravica, služnostna pravica, stavbna pravica, hipoteka itn.) se pridobijo oz. prenehajo praviloma s trenutkom, ko začne učinkovati vpis v zemljiški knjigi. To načelo je zelo pomembno v primerih, ko imamo opravka z nekom, ki nam zatrjuje, da je lastnik oz. imetnik druge stvarnopravne pravice na nepremičnini, podatki iz zemljiške knjige pa kažejo drugače. V tem primeru je treba biti pri sklenitvi pogodbe še posebej pazljiv in se posvetovati s kakšnim pravnikom, zlasti če prodajalec zahteva plačilo kupnine vnaprej.

- **Zaupanje**¹⁰: Podatki, vpisani v zemljiško knjigo, veljajo za pravilne. Če kdo ravna pošteno in se zaneša na podatke iz zemljiške knjige, zaradi tega ne sme trpeti škodljivih posledic. To načelo ima še drugo plat: če kdo izpolnjuje pogoje za vpis pravice v zemljiško knjigo v svojo korist in tega vpisa ne predlaga, nosi vse škodljive posledice takšne opustitve. Npr. s prodajalcem se ob nakupu nepremičnine dogovorite za vknjižbo služnostne pravice na enem delu njihove parcele za namene dostopa. Prodajalec ustrezno overi podpis na zemljiškoknjižnem dovolilu in vam ga izroči, vi pa vpisa ne predlagate. Čez nekaj časa prodajalec zapade v stečaj. Stečajni upravitelj ne bo mogel vedeti za sklenjeni pravni posel, če prodajalec ni imel ustreznih evidenc (kar ni tako redek pojav), zato boste morali sodelovati v stečajnem postopku, da varujete svojo lastnino.

- **Spoštovanje vrstnega reda**¹¹: Načelo določa, da se vrstni red vpisov v zemljiško knjigo določi po trenutku, ko je zemljiškoknjižno sodišče prejelo predlog za vpis, in da se vrstni red lahko samo izjemoma spremeni. To načelo pride v poštev zlasti v primerih, ko je na nepremičnini predlaganih veliko zemljiškoknjižnih predlogov. Pa čeprav nekateri predlogi na videz nimajo nobene veze z našim predlogom/nepremičnino, je treba vedno spoštovati vrstni red prejetih predlogov, kar pomeni, da bo o našem predlogu odločeno šele, ko se bodo razrešili vsi zemljiškoknjižni predlogi, ki so bili vpisani pred predlogom, ki zadeva naše pravice. Tudi to je pomembno upoštevati pred nakupom nepremičnine, zlasti če želimo v ta namen najeti hipotekarni kredit, saj bo postopek morda trajal nekoliko dlje zaradi skrbnega pregleda nepremičnine s strani banke.

Lastninska pravica

Lastninska pravica je pravica imeti stvar v posesti, jo uporabljati in uživati na najobsežnejši način ter z njo razpolagati. Omejitve uporabe, uživanja in razpolaganja lahko določi samo zakon. Lastninska pravica ne more biti vezana na rok ali pogoj, razen če zakon določa drugače.¹² Napisano pomeni, da smo kot lastniki

prosti pri uživanju lastne stvari, razen kolikor nam določeni zakon konkretno dejanje prepoveduje (npr. sežiganje odpadkov, postavljanje preglasnih zvočnikov, s katerimi bi motili sosedo, itn.). Vsak lastnik sicer lahko tudi sam omeji uživanje svoje lastninske pravice na določen način s pravnim poslom¹³ – npr. z ustanovitvijo služnosti ali druge pravice na nepremičnini.

Solastnina

Več oseb ima solastninsko pravico na nerazdeljeni stvari (solastniki), če je delež vsakega izmed njih določen v sorazmerju s celoto (idealni delež), pri čemer se šteje, da so deleži enaki, če niso določeni.¹⁴ V praksi je velikokrat nerazumevanje, kaj pomeni solastninska pravica: mnogi jo dojemajo kot lastnino na določenem delu nepremičnine. Sicer do tega lahko pride na podlagi dogovora solastnikov o tem, kdo bo uporabljal kateri del nepremičnine, vendar je v osnovi solastnina vezana predvsem na lastninsko pravico (solastniki smo idealnega deleža na lastninski pravici). Torej, v naravi so solastniki lastniki celotne nepremičnine do idealnega deleža, ki jim pripada. Na temelju solastninske pravice nepremičnina v naravi še ni razdeljena. Za to je potreben bodisi dogovor solastnikov o uporabi nepremičnine ali dogovor o razdružitvi solastnine.

Skupna lastnina

Poleg pojmov lastnine in solastnine poznamo tudi pojem skupne lastnine. Več oseb ima lahko na nerazdeljeni stvari skupno lastnino (so torej skupni lastniki), kadar njihovi deleži niso vnaprej določeni (pri solastnini, kot omenjeno zgoraj, ima solastniki že določene idealne deleže na lastninski pravici).¹⁵ Primeri skupne lastnine zajemajo premoženje zakoncev, ki je bilo pridobljeno po sklenitvi zakonske skupnosti oz. premoženje dedičev, dokler ni razdeljeno. Za skupno lastnino se smiselno uporabljajo določila o solastnini, če ni z zakonom drugače določeno.

Služnosti

Na splošno zajema služnostna pravica pravico uporabljati tujo stvar ali izkoriščati pravico oz. zahtevati od lastnika stvari, da opušča določena dejanja, ki bi jih sicer imel pravico izvrševati na svoji stvari (ki ji rečemo služna stvar).¹⁶ Razlikujemo:

- stvarne služnosti (prave¹⁷ in neprave¹⁸) in
- osebne služnosti (užitek, raba, služnost stanovanja)¹⁹.

Prava stvarna služnost pomeni, da vsakokratni lastnik nepremičnine, ki potrebuje služnost (rečemo ji gospodujoča nepremičnina), ima pravico i. izvrševati določena dejanja na tuji nepremičnini (rečemo ji služna nepremičnina) ali ii. zahtevati od vsakokratnega lastnika služne nepremičnine, da opušča določena dejanja, ki bi jih sicer imel pravico izvrševati na svoji nepremičnini. Prava stvarna služnost je vezana na nepremičnino (se torej ustanovi, ker gospodujoča nepremičnina potrebuje določeno pravico), ne glede na to, kdo je njen lastnik. Če je vpisana v zemljiško knjigo, ostane v veljavi tudi po spremembi lastnikov gospodujoče in služne nepremičnine.

Osebne služnosti se – kot že njihovo ime nakazuje – ustanavljajo v korist določene osebe. Gre za pravico imetnika, da upora-

blja tujo stvar ali izkorišča določeno pravico. Osebna služnost traja najdlje do imetnikove smrti. Če je imetnik pravna oseba, čas trajanja služnostne pravice ne sme biti daljši od trideset let. Osebnih služnosti praviloma ni mogoče prenesti na druge osebe, saj se ustanovljajo prav v korist določene osebe (izjemoma je prenosljivo izvrševanje osebnostne pravice, npr. pri užitku). Neprava stvarna služnost je po vsebini stvarna služnost, vendar se ne ustanovi v korist vsakokratnega lastnika gospodujoče nepremičnine, temveč zgolj v korist določene (pravne) osebe. Zato se glede nastanka in prenehanja takšne služnosti uporabljajo določila zakona, ki urejajo osebne služnosti. Zato tudi preneha po smrti imetnika oz. po 30 letih, če je ustanovljena v korist pravne osebe.

¹ Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS št. 87/02, 91/13 in 23/20), »SPZ«.

² 18. člen SPZ.

³ 8. člen SPZ.

⁴ Zakon o zemljiški knjigi (Uradni list RS št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11, 14/15 – ZUUFJO, 69/17, 11/18 – ZIZ-L, 16/19 – ZNP-1 in 121/21), »ZZK-1«.

⁵ 11. člen ZZK-1.

⁶ 1. člen ZZK-1.

⁷ 4. člen ZZK-1.

⁸ 6. člen ZZK-1.

⁹ 7. člen ZZK-1.

¹⁰ 8. člen ZZK-1.

¹¹ 10. člen ZZK-1.

¹² 37. člen SPZ.

¹³ 38. člen SPZ.

¹⁴ 65. člen SPZ.

¹⁵ 72. člen SPZ.

¹⁶ 210. člen SPZ.

¹⁷ 213.–225. člen SPZ.

¹⁸ 226. člen SPZ.

¹⁹ 227.–229. člen SPZ.

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Električna vozila

S spremembami davčne zakonodaje so zavezanci, pod določenimi pogoji, upravičeni do odbitka vstopnega DDV pri nakupu električnih vozil, prav tako je v primeru uporabe službenega električnega vozila za privatne namene boniteta enaka nič. Spodbude so bile uvedene v skladu z Akcijskim

programom za alternativna goriva v prometu, pripravljenim na podlagi Strategije na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji. Vozila na električni pogon so z vidika energenta, ki ga uporabljajo, okolju prijaznejša, zato so delno razbremenjena obdavčitve.

1. Električna vozila z vidika DDV

Sprememba ZDDV-1¹, ki je stopila v veljavo 22. 1. 2022, z novim 66.b členom omogoča odbitek vstopnega DDV pri nabavah osebnih vozil, motornih koles, koles in podobnih vozil s pomožnim motorjem, namenjenih za opravljanje dejavnosti davčnega zavezanca, če je pogon motornega vozila brez izpusta ogljikovega dioksida ter vrednost vozila z vključenim DDV in drugimi dajatvami ne presega 80.000 EUR. Davčni zavezanec ima pravico do odbitka DDV tudi od nabave goriva, maziv, nadomestnih delov in storitev vezanih na ta motorna vozila.

Motorna vozila brez izpusta ogljikovega dioksida so vozila s tarifnimi oznakami Kombinirane nomenklature carinske tarife KN 8703 80, KN 8711 60, KN 9703 90 in KN 9711 90. Davčni zavezanec, ki je nabavil električno motorno vozilo pred uveljavitvijo zakonskih sprememb in obdobje popravka odbitka DDV iz 69. člena še ni poteklo, lahko od preostanka obdobja izvede popravek odbitka DDV sorazmerno glede na preostanek obdobja in sicer v enkratnem znesku za celotno preostalo obdobje.

Zavezanec, ki bo uveljavil odbitek vstopnega DDV mora ob prodaji oziroma odtujitvi vozila obračunati DDV.

SI ID zavezanec je marca 2022 nabavil osebno motorno vozilo na električni pogon v vrednosti 72.000 eur. Vozilo bo uporabljal tudi za poslovne namene. Ali lahko uveljavlja odbitek vstopnega DDV?

Zavezanec lahko ob nakupu vozila odbija vstopni DDV v celoti. Če se vozilo ne bo uporabljalo izključno za poslovne namene, bo potrebno opraviti popravek odbitka vstopnega DDV.

SI ID zavezanec je v aprilu 2022 kupil osebno motorno vozilo na električni pogon v vrednosti 85.000 EUR skupaj z DDV. Vozilo bo uporabljal izključno za namene opravljanja dejavnosti. Ali lahko odbija vstopni DDV?
Zavezanec ob nakupu vozila nima pravice do odbitka vstopnega DDV, saj vrednost vozila skupaj z DDV presega zakonski limit.

SI ID zavezanec je februarja 2022 opravil nakup električnega motornega vozila v vrednosti 60.000 EUR. Vozilo bo dano v uporabo zaposlenemu tudi za privatne namene. Ali lahko odbija vstopni DDV in v kakšni višini?

Zavezanec ob nakupu električnega vozila lahko odbija vstopni DDV v celoti.

Ker se bo vozilo uporabljalo tudi za privatne namene zaposlenega, bo potrebno voditi evidence voženj in od privatne

rabe vozila obračunati DDV. Davčno osnovo skladno z 15. členom ZDDV-1 sestavljajo celotni stroški davčnega zavezanca za opravljene storitve. Celotni stroški se določijo z upoštevanjem števila kilometrov, prevoženih za neposlovne namene, ter najvišje neobdavčene višine povračila stroškov prevoza na službenem potovanju na prevožen kilometer pri uporabi lastnega prevoznega sredstva zaposlenega, ki je določena z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja². Pri izračunu celotnih stroškov pri uporabi vozila za neposlovne namene se upoštevajo:

- dejanski podatki o številu kilometrov za neposlovne namene ali število kilometrov, prevoženih za neposlovne namene, ki so ugotovljeni kot razlika med stanjem celotnih kilometrov in števila kilometrov prevoženih za poslovne namene in
- najvišja neobdavčena višina povračila stroškov prevoza na službenem potovanju na prevožen kilometer, ki velja na zadnji dan obdobja, za katerega davčni zavezanec ugotavlja celotne stroške pri uporabi vozila za neposlovne namene

Davčni zavezanec celotne stroške pri uporabi vozila za neposlovne namene za koledarsko leto ugotovi najkasneje na dan 31.12. koledarskega leta.

Zavezanec bo v maju 2022 nabavil kolo na električni pogon. Kolo se bo uporabljalo za prevoz blaga do kupcev. Ali zavezanec lahko odbija vstopni DDV ob nabavi električnega kolesa in stroškov povezanih z njim?

Zavezanec lahko ob nabavi kolesa na električni pogon v celoti uveljavi pravico do odbitka vstopnega DDV. Prav tako bo lahko odbijal vstopni DDV tudi od storitev povezanih s kolesom (poraba energije, servis, nakup pnevmatik itd ...).

SI ID zavezanec je nabavil hibridno električno osebno motorno vozilo na bencinski in električni pogon. Ali lahko od vozila odbija vstopni DDV?

Odbitek vstopnega DDV od osebnih motornih vozil na hibridni pogon ni mogoč.

SI ID zavezanec je nabavil osebno motorno vozilo na električni pogon oktobra 2020. Ali lahko popravlja odbitek vstopnega DDV zaradi spremembe zakonodaje?

Popravek odbitka vstopnega DDV je mogoč, če vrednost vozila skupaj z DDV ni presegla 80.000 EUR. Popravek odbitka DDV se izvede za preostanek obdobja (5 let) v enkratnem znesku za celotno preostalo obdobje. Za presečni datum se šteje dan uveljavitve sprememb ZDDV-1, to je 22. 1. 2022.

2. Električna vozila z vidika ZDoh-2

Uporaba službenega vozila za privatne namene zaposlenega se z vidika ZDoh-2³ šteje za boniteto in je predmet obdavčitve z dohodnino in prispevki. Znesek bonitete se praviloma določa na podlagi primerljive tržne cene. Če primerljive tržne cene ni mogoče določiti, se znesek bonitete določi na podlagi stroška, ki je nastal pri delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem bonitete.

Dohodninska zakonodaja za nekatere vrste bonitet določa drugačne načine vrednotenja. Med posebnosti sodijo tudi bonitete za osebna motorna vozila za privatne namene in sicer se boniteta določa v višini 1,5 % nabavne vrednosti vozila skupaj z DDV. Nabavna vrednost se postopoma znižuje s starostjo vozila in če delavec prevozi manj kot 500 km v privatne namene, zvišuje pa v primeru zagotavljanja goriva s strani delodajalca tudi za privatno rabo vozila. S spremembo ZDoh-2Z je od 1. 1. 2022 dalje vrednost bonitete za osebno motorno vozilo na električni pogon enaka nič. Ne glede na to, da se boniteta ne obračuna pa morajo davčni zavezanci o njej poročati na iREK obrazcu na način, da vpišejo VIN, v polje znesek vpišejo 0 in z DA označijo, da gre za vozilo na električni pogon.

Delodajalec omogoča delavcu uporabo osebnega motornega vozila na hibridni pogon (bencin in elektrika). Ali je potrebno delavcu obračunati boniteto?

Sprememba ZDoh-2Z ugodneje obravnava izključno osebna motorna vozila na električni pogon. Delodajalec mora delavcu za osebno motorno vozilo na hibridni pogon obračunati boniteto.

Podjetje je kupilo osebno motorno vozilo na električni pogon v vrednosti 120.000 EUR z DDV. Vozilo bo dano v uporabo poslovnemu delavcu, ki ga bo uporabljal tako za poslovne kot privatne namene. Je potrebno delavcu obračunati boniteto?

Zakonodajalec ni omejil bonitete za osebno motorno vozilo na električni pogon z vrednostjo vozila. Tudi v tem primeru je vrednost bonitete enaka nič, boniteta se ne obračuna in ne vključi v davčno osnovo prejemnika dohodka (zaposlenega).

Delodajalec zagotavlja delavcu osebno motorno vozilo na električni pogon. Pri obračunu plače za januar in februar 2022 smo obračunali boniteto za uporabo električnega vozila za privatne namene. Ali je potrebno popravljati oddane obračune?

Predlagamo, da zavezanec odda popravek REK obrazcev zaradi spremembe Zakona o dohodnini v delu obračunane bonitete za električno vozilo.

Ali so stroški v zvezi s privatno rabo osebnega motornega vozila na električni pogon davčno priznan odhodek kljub temu, da se boniteta ne obračuna?

Davčni organ v pojasnilu št. 0920-5588/2022 pojasnjuje, da stroški za zagotavljanje bonitete za zasebno uporabo službenega osebnega motornega vozila na električni pogon predstavljajo davčno priznane odhodke, skladno z določbo druge točke, drugega odstavka 30. člena ZDDPO-2. Sprememba davčne obravnave zasebne uporabe službenih osebnih motornih vozil na električni pogon je ukrep namenjen zasledovanju okoljskih ciljev naše države. Davčna razbremenitev predstavlja pomoč pri prehodu iz uporabe osebnih vozil z motorji z notranjim izgorevanjem na čistejša,

električna osebna motorna vozila. Posledice, ki jih ima obravnavana sprememba na druge davčne predpise, je po našem mnenju potrebno tolmačiti v skladu z osnovnim namenom spremembe v ZDoh-2.

Zakonodajalec je davčno razbremenitev bonitete iz naslova zasebne uporabe službenega osebnega motornega vozila na električni pogon dosegel na način, da je določil njeno vrednost. Smatra se, da je obravnavana boniteta obdavčena z dohodnino ne glede na to, da davčna obveznost dejansko ne bo nastala, ker je zakonsko določena vrednost obravnavane bonitete 0 (nič) EUR. Drugačno tolmačenje bi privedlo v položaj, ko bi bil pomemben del davčne razbremenitve pri dohodnini, namenjene zasledovanju okoljskih ciljev, izničen s povečanjem davčne obremenitve pri davku od dohodkov.

¹ Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDOsk, 3/22 in 29/22 – ZUOPDCE)

² Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21 in 114/21)

³ Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19 in 39/22)

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Tuje agencije za posredovanje kadrov

Podjetnik sprašuje: Na Hrvaškem smo ustanovili agencijo za posredovanje delovne sile. Ali potrebujemo dovoljenje za čezmejno opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji?

Odgovor: Glede na to, da primanjkuje ustreznega kadra v večini dejavnosti, je največja potreba oziroma povpraševanje po gradbenikih, kovinarjih, gostincih in drugih kadrih, ki jih na slovenskem trgu dela kronično primanjkuje. Delodajalci iščejo ustrezen kader tako rekoč povsod, kjer se jim ponudi priložnost.

Precej slovenskih delodajalcev rešuje svoje kadrovske stiske tudi preko tujih agencijskih družb iz EU, EGP ali Švicarske

konfederacije, ki ponujajo ustrezne kadre za njihove trenutne ali trajne poslovne potrebe. Te pa so odvisne od projektov, ki jih imajo podjetja tako doma kot v tujini.

V zadnjem času opažamo tudi večje zanimanje slovenskih podjetnikov, ki imajo ustanovljena podjetja v Evropski uniji, za čezmejno poslovanje v tovrstni dejavnosti. Ti bi radi čimprej uredili vso dokumentacijo za čimprejšnje čezmejno poslovanje po slovenski zakonodaji, saj je potreba po delovni sili v omenjenih panogah vsak dan večja.

Na podlagi 169. člena Zakona o urejanju trga dela je tako pravna ali fizična oseba, ki prihaja iz EU, EGP ali Švicarske konfederacije, dolžna vložiti vlogo za izdajo dovoljenja in se vpisati v evidenco pri pristojnem Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. K vlogi mora priložiti tudi ustrezna dokazila tuje agencije, da izpolnjuje vse ustrezne pogoje v državi, iz katere prihaja.

Z dnem dokončnosti odločbe se opravi tudi vpis v evidenco, ki jo izda Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Prav tako se v ta namen izda delodajalcu tudi potrdilo. Tovrstno dejavnost lahko delodajalec prične opravljati z dnem vpisa v evidenco.

Naj še opozorimo, da se mora pravna oseba, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, a bo opravljala dejavnost na njenem območju, vpisati v davčni register ter pridobiti davčno številko. Vpis in pridobitev davčne številke mora delodajalec opraviti pri pristojnem finančnem uradu pred začetkom opravljanja dejavnosti.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Na kratko o disciplinskem postopku

Sicer v zadnjem obdobju ne prav preveč pogosto, občasno pa vendarle, me kak delodajalec povpraša za nasvet, kako naj izpelje disciplinski postopek zoper svojega delavca, ki povzroča probleme, ne sicer ekstra hude, toda kljub temu po nepotrebnem izgublja energijo, ki bi jo vsekakor bolj potreboval za zahteven vsakodnevni posel.

Morda je razlog v relativno majhnem obsegu tovrstnega svetovanja tudi v tem, ker se delodajalci zavedajo, kakšne, dokaj skromne, možnosti zoper konfliktne delavce jim sploh daje veljavna delovnopravna zakonodaja. Za razliko od ureditve po stari zakonodaji izpred dvajsetih let je sedaj delodajalec pri izbiri sankcij v disciplinskem postopku bistveno bolj omejen. Ob tem dodatne težave povzroča tudi dokaj zapleten postopek, ki terja od delodajalca kar nekaj znanja, pa tudi časa, če hoče pravilno izpeljati celoten disciplinski postopek.

Delavcu, ki krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja, lahko delodajalec v primeru ugotovljene disciplinske odgovornosti izreče opomin ali druge disciplinske sankcije, kot so npr. denarna kazen ali odvzem bonitet, če so določene v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti. Pri tem je smiselno opozoriti, da torej podjetniška kolektivna pogodba tega vprašanja ne more urejati, prav tako seveda tudi ne interni akt, npr. pravilnik delodajalca.

Ob tem kaže nujno izpostaviti, da disciplinska sankcija ne sme trajno spremeniti delovno-pravnega položaja delavca, kar de facto pomeni, da v disciplinskem postopku delavcu ni moč podati odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Kljub precej omejenim možnostim izrekanja disciplinskih sankcij je tovrstni postopek dokaj kompleksen in zapleten. Pred izrekom disciplinske sankcije mora namreč delodajalec delavca pisno seznanimi z očitanimi kršitvami in mu omogočiti, da se v razumnem roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni, o njih izjavi, razen če obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči.

V disciplinskem postopku lahko po pooblastilu delavca sodeluje sindikat, če delavec ni član sindikata, pa svet delavcev oziroma delavski zaupnik.

Odločitev o disciplinski odgovornosti mora biti izražena v pisni obliki in vročena osebi, na katero se nanaša. Delodajalec mora odločitev o disciplinski odgovornosti obrazložiti.

Delodajalec mora paziti tudi na roke in pravočasno izpeljavo postopka. O disciplinski odgovornosti delavca mora odločiti najkasneje v enem mesecu od dneva, ko je izvedel za kršitev oziroma najkasneje v treh mesecih od dneva, ko je bila kršitev storjena. Izvršitev disciplinske sankcije zastara v 30 dneh po vročitvi odločitve o disciplinski odgovornosti.

Dejstvo je, da v praksi opomini in druge sankcije, ki nimajo finančnih posledic, niti ne pomagajo prav dosti, ampak še najbolj zaleže sankcija, ki delavca udari po žepu, torej denarna kazen. Glede na zakonsko zahtevo, da je le-ta dopustna le ob pogoju, če je določena v kolektivni pogodbi dejavnosti, sem preveril v treh panožnih kolektivnih pogodbah.

Tako npr. kolektivna pogodba za kovinsko industrijo določa, da lahko delodajalec disciplinsko odgovornemu delavcu izreče opomin, odvzem bonitet ali denarno kazen. Denarna kazen se lahko delavcu izreče za največ šest (6) mesecev in v višini mesečno do 15 % plače delavca, ki jo je prejel v mesecu pred izrečenjo denarne kazni oziroma bi jo prejel, če bi delal. Kolektivna pogodba za gostinstvo in turizem npr. določa, da

delodajalec disciplinsko odgovornemu delavcu lahko izreče opomin, denarno kazen ali odvzem bonitet. Pri izbiri disciplinske sankcije mora delodajalec upoštevati stopnjo krivde, pomembne subjektivne in objektivne okoliščine, v katerih je bila kršitev storjena, in individualne lastnosti delavca. Najvišja odmerjena denarna kazen ne sme presegati 60 % osnove, mesečni odtegljaj ne sme presegati 10 % osnove, časovno obdobje pa ne sme presegati obdobja šestih mesecev. Za osnovo se šteje plača delavca, ki jo je prejel v mesecu pred izrečenjo denarne kazni, oziroma plača, ki bi jo prejel, če bi delal.

Kolektivna pogodba za lesarstvo pa določa, da je disciplinsko odgovornemu delavcu mogoče izreči denarno kazen največ v višini do 20 % plače delavca, ki jo je prejel v mesecu pred izrečenjo denarne kazni, oziroma bi jo prejel, če bi delal.

Disciplinski ukrep denarne kazni se izreče v trajanju največ šest mesecev.

Ne glede na ureditev v panožnih kolektivnih pogodbah pa že iz zakona izhaja, da sklep delodajalca o izrečenju denarne kazni, zoper katerega delavec ni zahteval arbitražnega ali sodnega varstva, predstavlja izvršilni naslov, ki se izvrši po pravilih, ki veljajo za sodno izvršbo.

Če se delodajalec ne odloči za izrek denarne kazni, potem vodenje disciplinskega postopka osebno pravzaprav celo kar odsvetujem. Smiselno enak učinek kot opomin v disciplinskem postopku ima namreč pisno opozorilo pred odpovedjo. Sestavni del takega pisnega opozorila pred odpovedjo, v katerem se delavcu predoči kršitve, ki morajo biti konkretizirane tako vsebinsko kot tudi »v času in prostoru«, je namreč tudi opozorilo, s katerim se delavca seznani z možnostjo podaje odpovedi iz krivdnih razlogov, če se kršitve ponovijo v roku 1 leta od prejema pisnega opozorila oz. v roku največ dveh let, če je to predvideno v panožni kolektivni pogodbi.

Takšno pisno opozorilo bo po eni strani resnemu delavcu, ki mu ohranitev službe dovolj pomeni, zagotovo predstavljalo resen opomin, pa čeprav ne bo izrečen v disciplinskem postopku, po drugi strani pa takšno pisno opozorilo predstavlja hkrati procesno predpostavko za zakoniti nadaljnji postopek podaje odpovedi iz krivdnih razlogov. Takšen postopek pride v poštev, če predhodno pisno opozorilo delavcu na kršitve in možnost podaje odpovedi ni zaleglo in je delavec v roku enega leta ali največ dveh, če to predvideva panožna kolektivna pogodba, ponovil kršitev, ki ni nujno istovrstna.

Kako se pravilno vodi tak postopek redne odpovedi iz krivdnih razlogov ali celo postopek izredne odpovedi, ki pride v poštev pri najhujših kršitvah delavca, bom pojasnil na svojem dvournem webinarju na začetku junija. Spregovoril bom tudi o drugih možnostih, ki jih ima delodajalec na razpolago pri postopanju s problematičnim delavcem, kot tudi o tem, do katere faze postopka le-tega lahko vodi sam in kdaj je zelo priporočljivo angažirati odvetnika ali kakega drugega, delovnopravno dobro usposobljenega strokovnjaka.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Kako naj delodajalec pravilno ravna v primeru neupravičene odsotnosti delavca z dela?

Delodajalci pogosto sprašujete kako postopati v izogib morebitnim zapletom, ko delavca že nekaj dni zapored ni na delo. Delavec ne sporoči, da je zbolel, tudi letni dopust mu ni odobren, na telefonsko številko je nedosegljiv.

Kaj določajo zakonski predpisi?

Če delavec najmanj pet dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti, mu lahko delodajalec na podlagi 4. alineje 1. odstavka 110. člena ZDR-1 (Ur. list 21/2013 in nasl.) izredno odpove pogodbo o zaposlitvi.

Delodajalec mora delavca na podlagi drugega odstavka 85. člena ZDR-1 pred redno odpovedjo pisno seznanimi z očitanimi kršitvami in mu omogočiti zagovor v razumnem roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni razen, če obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči.

Katere so tiste okoliščine, zaradi katerih delodajalec ne bo dolžan delavcu zagotoviti zagovora, zakon ne opredeljuje. V praksi se dogajajo tudi primeri, ko delavec sicer po prejemu vabila na zagovor delodajalcu telefonsko sporoči, da je v bolniškem staležu ter se zagovora ne bo mogel udeležiti. Sodna praksa je zavzela stališče (Sodba VIII Ips 153/2006), da dejstvo bolniškega staleža še ne pomeni ali predpostavlja, da se delavec ne more udeležiti zagovora. Ne zadošča torej le obvestilo o bolniškem staležu, temveč mora delavec svoj izostanek opravičiti z navedbo pomembnih okoliščin, ki jim po možnosti predloži ustrezne dokaze - ustrezno medicinsko dokumentacijo.

Pisna seznanimitev se lahko opravi tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Če bo delavec zagovor podal ustno, mora delodajalec določiti čas in kraj, kjer bo delavec zagovor podal.

Iz zapisnika mora biti razvidno, kdaj je bil zagovor opravljen in sicer datum, ura in kje je bil zagovor podan, razlogi očitkov delodajalca, vsebina zagovora delavca ter podpisi navzočih oseb.

Delavcu preneha pogodba o zaposlitvi s prvim dnevom neupravičene odsotnosti z dela, če se ne vrne na delo do vročitve izredne odpovedi.

Na podlagi drugega odst. 109. člena ZDR-1 mora delodajalec podati odpoved pogodbe o zaposlitvi najkasneje v 30 dneh od ugotovitve razloga za izredno odpoved (subjektivni rok) in najkasneje v šestih mesecih od nastanka razloga (objektivni razlog).

Delavec v primeru izredne odpovedi s strani delodajalca nima pravice do odpovednega roka, saj ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov obeh pogodbenih strank ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka oziroma do poteka časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi. Delavec tudi nima pravice do odpravnine in pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti. Svetujem pa, da se pri pripravi tovrstne odpovedi obrnete na delovno-pravnega strokovnjaka.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Dohodki vajencev

Vajenec oziroma vajenka (v nadaljevanju vajenec) je v skladu z Zakonom o vajeništvu (v nadaljevanju ZVaj) dijak, ki se izobražuje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje poklicne izobrazbe, ki se izvaja v vajeniški obliki izobraževanja.

Prejemke vajencev je potrebno obravnavati tako z vidika ZVaj, ki določa pravice vajenca do vajeniške nagrade in povračila stroškov, kot z davčnega vidika.

Zakon o vajeništvu

ZVaj v četrtem odstavku 20. člena določa, da mesečni znesek vajeniške nagrade ne sme biti nižji od:

- 264,26 EUR za prvi letnik,
- 317,11 EUR za drugi letnik in
- 422,82 EUR za tretji letnik.

Omenjena uskladitev je z zadnjo spremembo veljavna od 1. 3. 2022 (zneski vajeniških nagrad se namreč usklajujejo na način in v roku, ki ga določa zakon, ki ureja usklajevanje transferjev

Najдите nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji). Znesek vajeniške nagrade iz četrtega odstavka 20. člena ZVaj ne vključuje dodatkov, obveznih dajatev, ki bremenijo delodajalca, in povračil stroškov vajencu na podlagi 21. člena ZVaj (povračilo stroškov prehrane in prevoza, povračilo stroškov v zvezi s službeno potjo in povračilo terenskega dodatka na način in v višini, kot velja za delavca, zaposlenega pri delodajalcu).

Zakon o dohodnini

Davčno obravnavo nagrad vajencem ureja Zakon o dohodnini (v nadaljevanju ZDoh-2), ki v 8. točki prvega odstavka 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštevajo v davčno osnovo, uvršča tudi plačila vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo, **in sicer do višine, ki jo določi vlada.**

Višino neobdavčenega zneska izplačila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (v nadaljevanju Uredba). Uredba tako v 12. členu določa, da se plačila vajencem za obvezno praktično delo ne vštevajo v davčno osnovo dohodka, do višine:

- 250 EUR na mesec za prvi letnik,
- 300 EUR na mesec za drugi letnik in
- 400 EUR na mesec za tretji letnik.

Navedeni zneski veljajo za izplačila do 28. 2. 2022.

Uredba o spremembah Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, ki je

bila objavljena v Uradnem listu RS št. 104/21 dne 1. 7. 2021 namreč določa, da se plačila vajencem za obvezno praktično delo **ne vštevajo v davčno osnovo** dohodka iz delovnega razmerja glede na letnik šolanja **do višin, ki jih kot minimalno višino določa zakon, ki ureja vajeništvo.** Nova ureditev se začne uporabljati z dnem objave usklajenih zneskov minimalnih višin vajeniške nagrade v skladu z ZVaj, do takrat pa se uporablja Uredba, veljavna pred omenjeno spremembo. Usklajeni zneski minimalnih višin vajeniške nagrade so bili tako objavljeni v Uradnem listu RS št. 41/22 dne 23. 3. 2022, ko je bil objavljen Sklep o usklajenih zneskih vajeniških nagrad (v nadaljevanju Sklep). Na podlagi omenjenega Sklepa znašajo od 1. marca 2022 zneski vajeniških nagrad iz četrtega odstavka 20. člena ZVaj:

- za 1. letnik 264,26 EUR,
- za 2. letnik 317,11 EUR in
- za 3. letnik 422,82 EUR.

Prejemki vajencev se obravnavajo kot dohodki iz delovnega razmerja, zato se vsa povračila stroškov v zvezi s praktičnim usposabljanjem, ki jih mora delodajalec zagotavljati vajencu na podlagi 21. člena Zvaj, obravnavajo po Uredbi.

Davčna osnova od vajeniške nagrade je dohodek v višini, ki presega neobdavčen znesek po 12. členu Uredbe zmanjšan za obvezne prispevke, ki jih mora plačati delojemalec (vajenec). Od davčne osnove se obračuna akontacija dohodnine po določbi 127. člena ZDoh-2.

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Vpiši se na mojstrski izpit in POSTANI MOJSTER!

52 različnih mojstrskih nazivov

- mojster si pridobi srednjo strokovno izobrazbo
- mojster lahko nadaljuje izobraževanje na višjih strokovnih šolah
- mojster izpolnjuje izobrazbene pogoje za opravljanje določenih obrtnih dejavnosti
 - mojster je lahko mentor dijakom in študentom
- mojster je lahko odgovorni vodja posameznih gradbenih del
(za dela, za katera ima pridobljen mojstrski naziv)
- mojster je blagovna znamka, ki na trgu pomeni znak za odličnost izdelkov in storitev
 - mojster je lahko član Kluba mojstrov Slovenije

Več informacij na
Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije
Celovška 71
1000 Ljubljana
tel.št. 01/583 05 00
www.ozs.si
info@ozs.si

Ne spreglejte spletnih izobraževanj v OZS

10.

maj

Brezplačno usposabljanje o standardih dostojnega dela

Usposabljanje na temo dostojnega dela izvajamo z namenom promocije

dostojnega dela, ozaveščanja o vidikih dostojnega dela in kot podpora zagotavljanju dostojnega dela.

Usposabljanje bomo ponovili še 23. maja in 2. junija.

Predavateljica: mag. Maja Rigač

10.

maj

Zdravi in vitalni – uspešnejši

Cilj seminarja je odgovoriti si na vprašanje, zakaj je zdravje pomembno pri delovni učinkovitosti posameznika

ter pridobiti znanje in veščine, kako vzpostaviti ravnovesje zdravja in kaj pomeni aktivna skrb za zdravje.

Predavateljica: dr. Alenka Kužnik Krajnik

12.

maj

Individualni spletni posvet na temo prodaje podjetja

45-minutni individualni pogovori s strokovnjakom za prodajo podjetij

Svetovalec: Tomo Senekovič

13.

maj

Vpliv vojne v Ukrajini na pogodbene roke in cene – kaj lahko naredijo izvajalci, dobavitelji in podizvajalci

Odgovori na vprašanja o tem, kolikšno

tveganje podaljšanja dobavnih rokov in dodatnega povišanja cen bodo morali nositi sami ter kakšne pravice in obveznosti jim daje veljavna zakonodaja

Predavateljica: mag. Maja Koršič Potočnik

16.

maj

Brezplačno usposabljanje Prodaja z rezultati

Program je namenjen vsem posameznikom, ki se pri svojem delu

srečujejo s prodajo v različnih oblikah, npr. prodaja, komerciala, svetovanje, trženje in podobno, ki hočejo in želijo osvojiti ali poglobiti kompetence povezane s prodajo, z vplivanjem v odnosih ter upravljanja s procesi prodaje. Usposabljanje bomo ponovili še 19. 23. in 25. maja.

Predavatelj: Denis Hilčer

17.

maj

Poslovne veščine – drugačni od konkurence

Večkrat slišimo, da moramo biti drugačni od konkurentov, nihče pa

nikoli ne pokaže, kako biti drugačen in kaj to pomeni. Na praktični in izzivalni delavnici bomo spoznali marketinško tehniko Pozicioniranje in diferenciacija. Tehnika je osnova za dobro oglaševanje in pameten razvoj produktov.

Predavatelj: Blaž Branc

18.

maj

Brezplačno: Vstop na trge EU in tretjih držav za začetnike in tiste, ki že poslujejo na tujih trgih

ako se lotiti širjenja na tuje trge? Kje

iskati informacije? Kakšne so razlike med EU trgi in trgi tretjih držav? To so nekatera izmed začetnih vprašanj podjetnikov, ki se prvič podajajo na tuje trge. Vsak trg je unikum in vsak ima svoje zahteve, pravila in predpisane zakonske določbe, o katerih bomo govorili na seminarju.

Predavateljica: Zdenka Bedekovič

24.

maj

Katero kolektivno pogodbo naj upoštevam pri svojem delu?

Delodajalci se pri določanju in odmerjanju pravic pogosto znajdejo

v dilemi, katera kolektivna pogodba jih zavezuje in kako to preveriti. Vabimo Vas, da se nam pridružite na seminarju, na katerem bomo razjasnili dileme glede veljavnosti in uporabe kolektivnih pogodb.

Predavateljica: Staša Pirkmaier

31.

maj

Kako naj bom pozitiven in osredotočen nase, ob vsem, kar se dogaja?

Odgovorili bomo na vprašanja, kako

poskrbeti zase v časih, kakršnih še ni bilo.

Predavateljica: Armina Džafič

I.

junij

Polni energije skozi izzive srednjih let

2-urna izobraževalna delavnica za polno angažiranost podjetnikov in zaposlenih tudi po 40. letu starosti.

Predavateljica: Magdalena Fabčič

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 30. 4. 2022.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2020 dalje*	578,38	600,58	636,26	679,17	757,04	911,75	1.087,37

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2022 dalje	535,89	594,79	659,25	730,40	774,70	863,32	917,03	966,70	1.119,77	1.146,62	1.288,94	1.388,29	1.537,33

→ Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2021 - dalje	529,20	602,20	751,31	837,33	906,17	1.032,34	1.101,16	1.296,15

→ Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2022 dalje	567,24	628,14	690,78	789,96	861,30	1.005,72	1.176,24	1.346,76	1.586,88
na uro	3,26	3,61	3,97	4,54	4,95	5,78	6,76	7,74	9,12

→ Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2022 dalje	521,12	591,43	661,88	732,23	855,78	1.091,84	1.290,36	1.637,79	1.885,94

→ Kolektivna pogodba grafične dejavnosti (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2022 dalje	506,19	556,82	617,56	693,49	789,68	906,09	1.027,58	1.422,41	1.716,00

→ Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200						

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	577,68	591,60	649,02	730,80	796,92	927,42	1.078,80	1.231,92	1.449,42
na uro	3,32	3,40	3,73	4,20	4,58	5,33	6,20	7,08	8,33

→ Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 4. 2022 dalje	606,30	620,91	681,17	767,00	836,41	973,37	1.132,25	1.292,95	1.521,23
na uro	-	-	-	-	-	-	-	-	-

→ Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba za cestni potniški promet** (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 1. 2022 dalje	730,82	759,33	847,07	955,40	1.038,53	1.201,96	1.322,60	1.060,00

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2020 dalje	583,99	665,75	747,48	840,93	940,21	1.121,25	1.273,09	1.518,34	1.822,02

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2022

Obvestilo FURS z dne 24.3.2022

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00		16 %
8.755,00	25.750,00	1.400,80	+ 26 % nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50	+ 33 % nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00	+ 39 % nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40	+ 45 % nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2022 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58		16 %
729,58	2.145,83	116,73	+ 26 % nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96	+ 33 % nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08	+ 39 % nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53	+ 45 % nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2022:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	13.716,33	$4.500,00 + (19.261,43 - 14.042,7 \times \text{skupni dohodek})$
13.716,33		4.500,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	1.143,03	$375,00 + (1.605,12 - 1.404,27 \times \text{bruto dohodek})$
1.143,03		375,00

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 375,00 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezanec po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezanec, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.510,03	209,17
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.094,90	757,91
za drugega vzdrževanega otroka	2.728,72	227,39
za tretjega vzdrževanega otroka	4.551,10	379,26
za četrtega vzdrževanega otroka	6.373,48	531,12
za petega vzdrževanega otroka	8.195,86	682,99
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.822,38 evra (mesečno za 151,87 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.510,03	209,17

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2021 - 31.12.2021	1.024,24
1.1.2022 - 31.12.2022	1.074,43

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	1.856,20	1.113,72	od 1.1.2022 do 28.2.2022
60% PLP	1.969,59	1.181,75	od 1.3.2022 do 28.2.2023

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV APRIL 2022

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	6,12 EUR na dan	
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu	
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1.	v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu	uporaba v zasebnem sektorju od septembra 2021 dalje
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela	uporaba v zasebnem sektorju od septembra 2021 dalje
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur	7,45 EUR	
nad 8 do 12 ur	10,68 EUR	
nad 12 ur	21,39 EUR	
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)		
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice	
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice	
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevница	
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR	
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR	
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%	
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino	
5. Prevoz na službenem potovanju		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	
6. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi	
7. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,49 EUR na dan	
8. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje	334 EUR na mesec	

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
9. Regres za letni dopust	
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.
10. Jubilejne nagrade	
jubilejne nagrade	
za 10 let delovne dobe	460 EUR
za 20 let delovne dobe	689 EUR
za 30 let delovne dobe	919 EUR
za 40 let delovne dobe	919 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi	
odpravnina ob upokojitvi	4.063 EUR
12. Solidarnostna pomoč	
v primeru smrti delavca	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.252 EUR
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo	
1. letnik - dijak	172,00 EUR
2. letnik - dijak	172,00 EUR
3. letnik - dijak	172,00 EUR
4. letnik - dijak	172,00 EUR
študent	172,00 EUR
14. Plačila vajencem	
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu	

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
februar 2022	1.927,08	1.971,72 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2022 dalje znaša 41,04 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2022 do 31.12.2022** znaša **40 EUR** (10 EUR + 30 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - april 2022

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.181,75	6.893,57
1.969,59				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		183,17	1.068,50
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		104,58	610,08
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	287,75	1.678,58
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		75,16	438,43
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		77,52	452,22
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		6,26	36,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	158,94	927,19
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,18	6,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,18	6,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,36	13,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,65	9,65
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,71	4,14
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,36	13,79
Skupaj drugi prisp.			4,72	27,57
PRISPEVKI SKUPAJ			451,41	2.633,34

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - april 2022

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.772,63	6.893,57
1.969,59				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		274,76	1.068,50
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		156,88	610,08
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	431,64	1.678,58
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		112,74	438,43
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		116,28	452,22
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		9,39	36,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	238,41	927,19
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,77	6,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,77	6,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,54	13,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,48	9,65
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,06	4,14
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,54	13,79
Skupaj drugi prisp.			7,08	27,57
PRISPEVKI SKUPAJ			677,13	2.633,34

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2021 (PP): 1.969,59 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2022 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.969,59 = 1.181,75 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.969,59 x 3,5 = 6.893,57 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2021 (PP): 1.969,59 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2022 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 1.969,59 = 1.772,63 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.969,59 x 3,5 = 6.893,57 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2022 do 4.5.2022	5,77	8.639,07
	od 5.5.2022 do 28.2.2023	6,17	9.237,96

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 15. 1. 2022	6,17

Po ekskurziji v novo obdobje aktivnosti

Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS je po dveh koronskih letih uspela izvesti svojo že težko pričakovano strokovno ekskurzijo na mednarodni sejem Inhorgenta v München. Sekcija je na svoji nedavni volilni skupščini preoblikovala tudi svoje vodstvo in stopa v novo obdobje aktivnosti za promocijo in vrednote poklica, vzpostavitev formalnega izobraževanja ter ozaveščanje trga o prepoznavanju res pravih rokodelskih izdelkov.

Novo vodstvo sekcije

Kot so na nedavni skupščini določili člani sekcije zlatarjev in draguljarjev, bo v naslednjem mandatnem obdobju njihovo sekcijo vodil nekoliko spremenjen upravni odbor, sekcija pa je dobila tudi novega predsednika. O delu sekcije smo zato spregovorili z **Ervinom Kapunom**, novim predsednikom sekcije, skupaj s podpredsednikom **Marijanom Kosijem** ter **Luko Trtnikom**, **Natašo Skušek** in **Bojanom Tofantom** bodo sekcijo in njene aktivnosti oblikovali v prihodnje.

Ervin Kapun, novi predsednik Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS: »Da bo sekcija tudi v prihodnje ostala zanimiva za člane in bodo ti videli smisel v članstvu, jim mora zagotavljati vso potrebno podporo, poskrbeti pa tudi za nove in drugačne pristope k reševanju težav, s katerimi se srečujemo člani sekcije.«

Zastopanje v dialogu z državo

Glavna naloga sekcije mora ostati povezovanje in skupno zastopanje panoge v dialogu z državo in s trgom, na

katerem deluje. Čeprav je sekcija v dobri kondiciji in članov ne izgublja, je zunanje še vedno veliko tistih, ki se z njo spogledujejo le ob dogodkih in akcijah, niso pa še našli dovolj motivacije, da bi se ji tudi formalno pridružili. Tem mora zato dobro predstaviti prednosti članstva, ki ob skupnih prizadevanjih čim večjega dela v sekciji povezuje stroke v prihodnosti zagotavlja boljše pogoje dela ter uspešen razvoj dejavnosti.

Delo sekcije po regijah

Sekcija si delovanje upravnega odbora v prihodnje zamišlja ob čim večji regijski podpori. Na seje bodo zato vedno vabili tudi predstavnike iz posameznih regij, ki v upravnem odboru niso neposredno zastopane. S tem želijo izboljšati informiranost in povezanost s člani po regijah. Ena glavnih nalog bo tudi krepitev sekcije in njene prepoznavnosti s pomočjo skupne spletne strani, ki je že v zaključni fazi oblikovanja vsebin, njen zagon pa bo botroval tudi promociji pod skupnim imenom Zlatarji Slovenije.

Nazaj med obrtne poklice

Zlatarstvo zagotovo sodi med najstarejše obrtne poklice, zato mora nazaj pridobiti tudi zanj potrebno obrtno dovoljenje. Z deregulacijo poklica je bila zlatarstvu strojena velika škoda, s tem so ga razvrednotili, hkrati z dejavnostjo pa so razvrednotili tudi vso izobrazbo zlatarjev in mojstrske nazive.

Ob tem si mora sekcija še naprej prizadevati za ponovno vzpostavitev formalnega izobraževalnega programa, saj trenutno pri nas ni šole s programom za pridobitev izobrazbe »zlatar«. Zlatarji in draguljarji pa bodo še naprej

Sejem Inhorgenta, mednarodni strokovni sejem zlatarjev in draguljarjev

izvajali svoja neformalna izobraževanja, ki potekajo v obliki strokovnih delavnic Zlatarske akademije ali na vsakoletnem strokovnem srečanju.

Ekskurzija na sejem Inhorgenta

Po dvoletnem korona premoru je kar 20 članov sekcije aprila ponovno obiskalo svoj priljubljeni mednarodni strokovni sejem Inhorgenta v Münchnu. Sejem je raj za vse, ki delijo strast do lepega nakita, novih znanj, orodja in materialov ter seveda neprecenljivih dragih kamnov. Letos je bilo na sejmu sicer še manj obiskovalcev in razstavljalcev, so pa v program zato vključili različne zlatarske šole, ki so bile prijetna in poučna popestritev sejemske ponudbe.

Sejem zlatarji in oblikovalci obiskujejo predvsem zaradi spremljanja novih trendov in tehnologij ter spoznavanja številnih poslovnih pristopov in priložnosti, sama ekskurzija pa močno krepi tudi medsebojne vezi in pripadnost sekciji.

ANTON ŠIJANEC

Z vetom na zakon o cestah do boljših odvozov vozil

Slovenski prevozniki že več let opozarjajo na težave pri odvozu nevoznih tovornih vozil in avtobusov z avtocest in hitrih cest. Sodu pa je nedavno izbila dno še predlagana novela Zakona o cestah, po kateri naj bi bili sedaj koncesionarji DARS celo edini pooblaščen, da bi z avtocest odvažali tovorna vozila do 3,5 tone, še več, to naj bi veljalo tudi za osebna vozila.

Omejevanje konkurence in podiranje ustaljenih praks

Prevozniki združeni v obeh stanovalskih organizacijah OZS in GZS so zato noveli Zakona o cestah ostro nasprotovali. Ne bi bilo namreč korektno, da se pri storitvah odvozov omejuje konkurenca ali podira uveljavljene asistenčne dogovore, da se nerazumno dolgo čaka na odvoze, se s tem povečuje stroške, in da se z vsem tem nenazadnje ogroža tudi varnost v cestnem prometu.

Stroka je ob tem tudi prepričana, da bi s širjenjem pristojnosti koncesionarjev le še bistveno bolj prispevali k negativnim posledicam že sedaj neustrezno urejenih odvozov, zato je pristojnemu ministrstvu za infrastrukturo tudi naslovila svoje ostro nasprotovanje noveli zakona.

Opozorila in prizadevanja stroke po uveljavitvi pravične ureditve odvozov so bila na koncu pravilno razumljena in botrovala odločitvi državnega sveta, ki je na novelo zakona izglasoval odločilni veto.

V oblikovanje novega zakona vendarle skupaj

Združena stroka stanovskih organizacij je s tem ponovno dokazala, da je skupaj močnejša in lažje uveljavi svoje strokovne argumente, ob tem pa je pomembno tudi to, da bo poleg odločilnega veta, ki bo sprejem nespametnega zakona zaustavil, sedaj lahko tudi enakovredno sodelovala pri nastajanju nove različice novele Zakona o cestah.

Predstavniki OZS in GZS ter Slovenskega zavarovalnega združenja so se zato z vodstvom DARS dogovorili za oblikovanje posebne delovne skupine, ki bo definirala pogoje za izvajanje tovrstnih avtovlek. Sodelovanje vseh vpletenih pri

Srečanje predstavnikov OZS in GZS ter Slovenskega zavarovalnega združenja z vodstvom DARS je botrovalo oblikovanju skupne delovne skupine, ki bo pripomogla k oblikovanju nove novele zakona o cestah.

oblikovanju nove novele zakona pa bo zagotovo botrovalo tudi večji varnosti in pretočnosti na slovenskem avtocestnem

križu ter zdravi konkurenca med izvajalci, ki lahko zagotovi le še kakovostnejše storitve odvoza vozil. **ANTON ŠIJANEC**

KONČNO SPODBUDE ZA OKOLJU PRIJAZNEJŠA VOZILA

Slovenski prevozniki so si kar osem let prizadevali, da bi dobili finančne spodbude za nakup okolju prijaznih vozil. Po skoraj desetletju je konec aprila le prišlo do podpisa pogodbe med ministrstvom za infrastrukturo, ministrstvom za okolje in prostor ter družbo Borzen, ki bo temelj za dodelitev finančnih sredstev za izvajanje ukrepa za spodbujanje okolju prijaznejšega tovornega prevoznikstva v cestnem prometu. Vrednost pogodbe in spodbud je 10 milijonov evrov, prevozniki pa lahko pričakujejo, da bodo razpisi za dodelitev subvencij objavljeni najkasneje do septembra letos.

Ob podpisu pogodbe, z leve Milan Slokar, predsednik Sekcije za prevoz blaga pri GZS, Martin Bratanič, direktor družbe Borzen, Monika Pintar-Mesarič, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet MZI, Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo, mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor in Peter Pišek, predsednik Sekcije za promet pri OZS.

Družbi DKV Mobility in Tolltickets uvajata skandinavsko cestninsko mrežo z enotno rešitvijo One-Box.

in naprav v vozilu, njihova servisna kartica in kartica za gorivo pa že 17 let na prvem mestu blagovnih znamk tovrstnih kartic.

Kapsch TrafficCom

Družba Kapsch Traffic Com je svetovno priznana ponudnica prometnih rešitev za trajnostno mobilnost. Njihove inovativne rešitve na področju cestninjenja, cestninskih storitev, upravljanja prometa in upravljanja povpraševanja prispevajo k zdravemu svetu brez zastojev. Svoje projekte uresničujejo v več kot 50 državah sveta. Z rešitvami iz enega samega vira strankam zagotavljajo podporo od komponent do zasnove in izvedbe ter delovanja sistema. So del del skupine Kapsch Group s sedežem na Dunaju, ki ima hčerinska podjetja in podružnice v več kot 25 državah.

A.Š.,P.R.

Z DKV Mobility One-Box tudi na skandinavske avtoceste

Ena vodilnih ponudnic storitev mobilnosti v Evropi družba DKV Mobility je v sodelovanju s ponudnico evropskih cestninskih storitev družbo Tolltickets aprila napovedala obnovo partnerstva. Prevoznikom bo to omogočilo, da bodo z rešitvijo One-Box družbe Tolltickets enostavno, udobno in brez ustavljanja prevozili tudi celotno skandinavsko cestninsko mrežo ter njene cestninske postaje.

Brez ustavljanja po Skandinaviji

Prevoznikom, ki so stranke družbe DKV Mobility, ta celovita rešitev omogoča dostop do cest, mostov in trajektov na Norveškem, poleg tega pa tudi do mostov Öresund in Störebelt na Švedskem in Danskem.

Partnerstvo z družbo Tolltickets bo prevoznikom v Skandinaviji tako omogočilo še bolj prijetno izkušnjo vožnje in jim prihranilo čas pri vožnji skozi cestninske postaje.

Tolltickets

Družba Tolltickets GmbH je ena vodilnih ponudnic cestninskih storitev in cestninskih izdelkov v Evropi. Kot izkušeni strokovnjaki so močan partner, ki

zasebnim in poslovnim strankam iz enega vira ponujajo prilagodljive in individualno prilagojene cestninske rešitve za celotno Evropo.

DKV Mobility

Družba DKV Mobility je že več kot 85 let ena vodilnih ponudnic storitev mobilnosti v industriji logistike in transporta. Ob podpori več kot 1400 zaposlenih svojim strankam po celi Evropi zagotavljajo širok spekter storitev za optimizacijo in upravljanje voznih parkov od brezgotovinske oskrbe na poti na vse bolj razširjenih prodajnih mestih do obračunavanja cestnine in povračila davka na dodano vrednost. DKV Mobility trenutno podpira skoraj 220.000 strank, ki uporabljajo dobri 5 milijonov njihovih kartic DKV Card

Brezskrbno po Skandinaviji!

dkv-mobility.com

**DKV BOX
SCANDIC**

Ena cestninska naprava za Švedsko, Norveško in Dansko.

YOU DRIVE, WE CARE.

GOSTINCI

Davčna obravnava napitnin

Sekciji za gostinstvo in turizem pri OZS se je, po večletnih naporih in sestankih z različnimi deležniki, uspelo z davčnim organom dogovoriti o davčni obravnavi napitnin. Davčni organ je 30. marca na spletnih straneh objavil pojasnilo glede davčne obravnave napitnin, ki se ne uporablja le za napitnine v gostinstvu, temveč tudi za napitnine v drugih dejavnostih. Pojasnilo se ne nanaša na napitnine, ki so urejene s posebnimi predpisi, primeroma z Zakonom o igrar na srečo – ZIS.

Napitnina predstavlja znesek denarja, ki ga zadovoljna stranka nameni fizični ali pravni osebi za dobro oziroma odlično opravljeno gostinsko storitev, ki je bila plačana na podlagi izdanega računa. **Pomembno je, da je znesek napitnine simboličen glede na znesek plačane cene gostinske storitve.**

Z vidika davčne obravnave ločimo tri vrste napitnin:

1. Prvi primer je, ko natakark prejme napitnino in je namenjena le njemu, kar pomeni, da je ne deli z nikomer. Ni mu je treba dati ne lastniku gostinskega lokala ne kuharjem ali drugim delavcem v gostinskem lokalu oziroma ni mu je treba oddati na za to odrejeno mesto.

2. Drugi primer je, ko se natakark in kuhar dogovorita, da bosta delila prejeto napitnino, lastnik gostinskega lokala pa še zmeraj nima dostopa do te napitnine.

3. Tretji primer je, ko lastnik gostinskega lokala zahteva, da se vsa napitnina odloži na posebej odrejeno mesto in nato on ob koncu dneva, tedna ali meseca to napitnino razdeli med natakarkje, kuharje ali ostale zaposlene.

V prvih dveh primerih prejeta napitnina ni predmet obdavčitve z davkom od dohodkov pravnih oseb oziroma z akontacijo dohodnine ali dohodnino od dohodka iz dejavnosti.

V tretjem primeru prejeta napitnina predstavlja prihodek pravne osebe ali fizične osebe, ki opravlja dejavnost, ali drugega subjekta, ki opravlja gostinsko dejavnost, in se obravnava v skladu z zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb oziroma v skladu z zakonom o dohodnini.

Napitnina se v slednjem primeru torej šteje za prihodek podjetja in se skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb vključi v davčno osnovo podjetja. Izplačilo napitnine delavcu se šteje za del plače delavca, vključi se v bruto prejemek delavca, ki je po Zakonu o dohodnini predmet obdavčitve z dohodnino in prispevki.

JASMINA MALNAR MOLEK

Slikopleskarji savinjske regije so pridobivali nova znanja

OOZ Šmarje pri Jelšah je na začetku aprila gostila regijsko izobraževanje Kako postati uspešnejši slikopleskar, ki ga po Sloveniji izvaja Sekcija slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev pri OZS v sodelovanju s podjetji Jub, Knauf Ljubljana, Z&Z in CRD.

Sekretar sekcije Igor Pipan in predstavniki podjetij so predstavili pomen zbornice in povezanosti znotraj stroke na eni strani ter nova strokovna znanja, dobre materiale, pripomočke in opremo, ki pomagajo, da lahko slikopleskarji svoje delo dvignejo še na višjo raven, na drugi. Vsi prisotni so bili enotnega mnenja, da so tovrstna izobraževanja nujna, saj se trendi ob razvoju materialov in opreme vseskozi spreminjajo, z njimi pa tudi zahteve strank. Prijetno druženje z obilico koristnih informacij je bila dobrodošla popestritev po koronskem obdobju, ki je tovrstne izvedbe omejevalo.

Utrinki z izobraževanja na OOZ Šmarje pri Jelšah.

Udeleženci že pričakujejo predstavljeno prenovljeno knjigo Slikopleskarska dela, ki je v zaključni fazi priprave in bo na voljo pred poletjem. Sekcija na izobraževanju predstavlja praktičen primer uporabe knjige za kalkulacijo cene, ki temelji na pravilni izmeri, pogojih dela, količini potrebnega materiala in časovnem okviru

potrebnega dela za točno določeno slikopleskarsko storitev. Vsi ti podatki temeljijo na normativih, ki so v knjigi določeni, natančno pa tudi razmejuje posamezne slikopleskarske storitve, ki se delijo na slikarska, pleskarska, tapetarska, fasaderska, tlakarska in črkoslikarska dela.

ALENKA RATEJ

**”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”**

Mestna občina Celje je OOO Celje že drugič zaupala pripravo Strategije razvoja gospodarstva

Mestni svet Mestne občine Celje je aprila na svoji redni seji obravnaval in sprejel Strategijo razvoja gospodarstva v Mestni občini Celje za obdobje 2021–2027. Sprejeta Strategija nadgrajuje temeljni programski dokument za usmerjanje in izvajanje razvojnih aktivnosti iz obdobja 2014–2020, ki sta ga prav tako skupaj pripravili Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje in Mestna občina Celje.

Specifični cilji novega sprejetega dokumenta so dvig gospodarske aktivnosti, umestitev Celja kot prepoznavne turistične destinacije, povečanje samooskrbe in zagotovitev stimulatívnega poslovnega okolja.

Predsednik in najožji člani skupine za pripravo Strategije razvoja gospodarstva v Mestni občini Celje: Peter Pišek OOO Celje, mag. Saša Heath-Drugovič, Mestna občina Celje, mag. Tatjana Štinek OOO Celje in g. Janko Trobiš, Mestna občina Celje.

V novem razvojnem obdobju 2021–2027 Mestna občina Celje načrtuje za gotovitev uspešnega, skladnega gospodarskega in družbenega razvoja v okviru potencialov prostorskega razvoja in zakonskih možnosti. Prednostna področja za doseganje razvoja in zagotavljanje blaginje občanov so proizvodnja, obrt in podjetništvo, kmetijstvo in turizem z vsemi podpornimi storitvami in dejavnostmi.

Za pripravo Strategije je župan Mestne občine Celje s sklepom imenoval projektno skupino, ki jo je vodil podpredsednik OOO Celje Peter Pišek. Sprejeti dokument se je izoblikoval skozi proces, ki je vključeval množico individualnih razgovorov, sestankov projektne sku-

pine, pridobitev podatkov in informacij nosilcev ukrepov za doseganje ciljev s prejšnjega obdobja izvajanja Strategije, pridobitev javno dostopnih podatkov, potrebnih za analizo vseh področij, ki se kakorkoli dotikajo razvoja gospodarstva, izvedbo dogodkov, analiz, pripravo in izvedbo ankete ter zaključnega srečanja, preko razprav, pobud in mnenj. V ta proces so bili povabljeni vsi, ki soustvarjajo gospodarski razvoj v občini.

Peter Pišek, predsednik projektne skupine za pripravo dokumenta: »Zahvaljujem se županu Mestne občine Celje Bojanu Šrotu, ki nam je že drugič zaupal tako pomembno nalogo, kot je priprava Strategije razvoja gospodarstva. Zahvaljujem se Mestni občini Celje, Mestnemu svetu Mestne občine Celje, skupini za pripravo dokumenta, vsem sodelujočim in operativni vodji projekta mag. Tatjani Štinek za odlično opravljeno delo, kar dokazuje tudi to, da je Mestni svet Mestne občine Celje v torek, 12. aprila, soglasno sprejel dokument. Strategija razvoja gospodarstva Mestne občine Celje za obdobje 2021–2027 je politični dokument, ki nas vse zavezuje za ustvarjanje skupne prihodnosti.«

Mestna občina Celje bo uresničevanje ciljev Strategije razvoja gospodarstva zagotovila z izvajanjem ukrepov, ki so v okviru pristojnosti občine, in jih ta v okviru finančnih možnosti načrtuje v vsakoletnem proračunu občine.

Ukrepi zajemajo vse, od prostorskega načrtovanja do vključevanja občine v regijsko štipendijsko shemo, finančne spodbude za mala in srednje velika podjetja, priprave in izvedbe projektov za gospodarstvo, spodbujanje razisko-

Občinski svet Mestne občine Celje je sredi aprila sprejel Strategijo razvoja gospodarstva do leta 2027.

valne dejavnosti v izobraževalni vertikali, učinkovito gospodarjenje z gozdovi in lesom, izvajanje sprejetih strategij za področje turizma, povezovanje, razvoj in trženje potencialov, ukrepi za povečanje samooskrbe tako prehranske kot energetske, doseganje sinergičnih učinkov, ureditev degradiranih področij, ukrepi za vzdrževanje in nadgradnjo obstoječe infrastrukture in sodobni ekološki pristopi, zagotavljanje zdravstvene oskrbe, prehod iz izobraževalne vertikale na trg dela, učinkovite javne uprave, spodbujanje ustvarjalnosti, podjetništva in inovativnosti med vsemi ciljnim skupinami, stanovanjska politika in aktivno sodelovanje za razvoj regije.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje ima več kot 50-letno tradicijo delovanja ter je z delom in znanjem znova dokazala svojo pomembno vlogo pri razvoju gospodarstva v občini.

MAG. TATJANA ŠTINEK

Letni zbor članov OOO Metlika

Obrtniki in podjetniki, člani Obrtno-podjetniške zbornice Metlika, so se po treh letih (zadnji dve leti srečanja zaradi korona razmer ni bilo) spet srečali v živo. Letnega zbora, ki je bil 8. aprila, se je udeležil tudi metliški župan Darko Zevnik.

Predsednica **mag. Tatjana Adlešič** je povzela aktivnosti zbornice v štirih letih svojega mandata. Poudarila je zgodovinsko pomembno in vzorno vlogo, ki jo je obrtna zbornica odigrala v času korona epidemije. S svojimi predlogi in aktivnostmi je namreč odločilno prispevala k temu, da so podjetniki pridobili številne državne pomoči, tako zase kot za svoje zaposlene. Člani so zelo cenili hitre in predvsem točne informacije, ki smo jih večkrat pošiljali tudi v soboto popoldne ali na praznični dan, pač takoj, ko so bile novice uradno objavljene. Pozabiti ne gre še na aktivnosti glede zaščitnih mask, ki smo jih na obrtnih zbornicah delili dvakrat in to v času, ko je bila epidemija na vrhuncu in so bili praktično vsi za stranke zaprti. Izpostavila je še dobro sodelovanje z Občino Metlika in odlično obiskano novo spletno stran zbornice ter povabila člane, da jo še bolj izkoristijo tudi za svojo promocijo.

Zagotavljanje informacij, nasvetov in strokovnega znanja še naprej ostaja jo bistvene naloge in glavna aktivnost metliške zbornice. S spretno organizacijo smo, kljub omejitvam, lani izvedli kar

Obrtniki in podjetniki, ki so jubilej poslovanja obeležili leta 2020.

20 enodnevnih dogodkov in srečanj. Vsi so bili za člane brezplačni. Zabeležili smo lepo število, kar 224 udeležencev.

Vsako leto se nam pridruži mnogo več novih članov, kot je izstopov. Podatek, da je OOO Metlika 2. najbolj uspešna po ohranitvi članstva v primerjavi z letom 2013, ko je bilo to še obvezno, vsem daje dodatnega vetra v hrbet in nas spodbuja za naprej.

Na srečanju je bilo podeljenih 38 priznanj članom za 10, 20, 30 in 40 let opravljanja dejavnosti, tudi tistim, ki so jubilej praznovali v minulih dveh letih.

V sodelovanju z domačimi obrtniki in podjetniki ter z OŠ Metlika in Podzemelj je zbornica uspešno izvedla še pro-

mocije deficitarnih obrtnih poklicev v okviru projekta Obrtna pot. Po odličnem odzivu je 10 skupin učencev spoznalo 5 poklicev. Posebna priznanja ambasador poklica so prejeli: **Andrej Kavčič** za poklic slaščičar, **Andrej Kramarič** za poklic mizar, **Matjaž in Petra Pešelj** za poklica kuhar in natakar, **Frank Bezek** za poklic avtoserviser in **Miha Adlešič** za poklic mehatronik operater.

V sklopu zbora so bile izvedene tudi tajne volitve poslancev v Skupščino OOO Metlika za mandatno obdobje 2022–2026.

OOO METLIKA

Prejemniki jubilejnih priznanj za lansko leto.

Letošnji jubilarci OOO Metlika.

Vabilo na drugo letno srečanje obrtnikov avtodomarjev

Obrtniki in podjetniki, ki uživajo v popotovanjih z avtodomi, se radi družijo tudi s svojimi stanovskimi kolegi. Glede na to, da zaradi epidemije dve leti zapored ni bilo mogoče organizirati srečanja, zagotovo že vsi nestrpno čakajo letošnjega, ki bo od 3. do 5. junija pri Koči Črni vrh pri Kočevju.

Kočevska velja za eno najbolj gozdnatih pokrajin tako v Sloveniji kot tudi v Evropi, saj skoraj 90 % območja pokriva gozd. Na tem območju je kar šest pragozdov. Med najbolj znanimi sta zagotovo pragozd Rajhenavski Rog in pragozd Krokar, ki je bil junija 2017 vpisan na UNESCO-v seznam naravne dediščine.

Razgibana pokrajina ponuja možnost za aktiven oddih, saj ponuja mnoge pohodniške in kolesarske poti. Poleg tega so organizatorji tokratnega srečanja za udeležence pripravili posebno zanimivost. V soboto, 4. junija, si bodo namreč lahko ogledali Skrivnostni bunker Škrilj. Bunker je relikt hladne vojne, zgrajen je bil med leti 1953 in 1957, njegovi podzemni hodniki pa razkrivajo mnoge skrivnosti, saj je območje dolgo časa veljalo za zaprto in vstop navadnim smrtnikom ni bil dovoljen. Skozi temačne hodnike jih bo popeljal lokalni turistični vodnik.

Okvirni program srečanja

Petek, 3. junij, od 15. ure dalje:

- prihod na lokacijo – Koča Črni vrh pri Kočevju (S45.721218, V14.829893),
- dobrodošlica z divjačinskim golažem.

Sobota, 4. junij:

- ob 8. uri odhod z avtobusom na ogled bunkerja Škrilj,

- degustacija piva s prigrizkom (Craft pivovarna Matt),
- vrnitev v kočjo in večerja.

Cena srečanja je 50 evrov na osebo, dodatne informacije pa so na voljo pri Dušanu Janežiču (041 788 963, vodovod.dj@gmail.com), ki **do 20. maja** sprejema tudi prijave. Število mest je omejeno, zato pohitite s prijavo! **A.B.**

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Seidlu še drugi mandat

Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah se je pridružila super volilnemu letu in po februarских volitvah poslancev skupščine v začetku aprila izvolila še organe zbornice. Drugi predsedniški mandat je bil zaupan Alešu Seidlu, v mandatu 2022–2026 pa bo njegova desna roka podpredsednica Milanka Virant Levstik.

Nova skupščina je od prejšnje garniture prevzela vodenje, zastavila program dela za leto 2022 in sklenila, da pomen zbornice kot zastopnika vseh obrtnikov in podjetnikov približa čim več poslovnim subjektom šestih občin. »Zavedamo se tudi, da bo kar nekaj aktivnosti potrebno usmeriti v promocijo poklicev, ki jih člani trenutno opravljamo. Med mladimi je namreč interes zanje premajhen, saj težko najdemo zaposlene in naslednike, ki bodo v prihodnosti opravljali te dejavnosti,« je k načrtom za novi mandat dodal Aleš Seidl.

Poslance skupščine je nagovoril tudi minister Zdravko Počivalšek, ki je z obiskom izrazil zahvalo za konstruktivno sodelovanje zbornice ter pohvalo vsem obrtnikom in podjetnikom, ki so še posebej v teh zahtevnih časih dokazali, da predstavljajo zdravo jedro ekonomije in v naši državi poganjajo malo gospodarstvo.

ALENKA RATEJ

Poslancem nove in prejšnje skupščine OOO Šmarje pri Jelšah je za uspešno delo v časih, polnih izzivov, čestital Zdravko Počivalšek in jim želel vse dobro tudi v prihodnje.

AKCIJA ZBIRANJA POMOČI ZA UKRAJINO

Letošnjo pomlad je žal močno zaznamovala vojna v Ukrajini. Stiska množice ljudi v državi, ki se mora leta 2022 soočiti z vsakodnevnimi boji, se je dotaknila tudi Slovencev. Država je vključena v sistem sprejema beguncev, stekle so tudi različne humanitarne akcije.

Ena izmed njih je bila akcija zbiranja pomoči, ki jo je organizirala Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah. V le nekaj dneh se je nabralo 8 palet hrane, 3 palete sanitetne pomoči in 15 palet oblačil. Podjetnikom in posameznikom so se pridružile tudi osnovne šole Šmarje pri Jelšah, Lesično in Rogatec. Prevzem stvari in prevoz je izvedlo podjetje AS SYSTEM d. o. o., ki je zbrano pomoč predalo logističnemu centru Civilne zaštite zahodnoštajerske regije.

V kratkem času je bil odziv na akcijo izredno velik. OOO Šmarje pri Jelšah se zahvaljuje podjetju AS SYSTEM d.o.o. a pomoč pri prevzemu in prevozu.

ČRNOMELJ

Na letnem zboru članov podelili tudi jubilejna priznanja

Po treh letih je v petek, 8. aprila, OOO Črnomelj uspelo organizirati letni zbor članov zbornice. Velika udeležba na zboru je bila dokaz, da so člani druženje s stanovskimi kolegi precej pogrešali. Na zboru so se jim pridružili tudi župan občine Črnomelj Andrej Kavšek, županja občine Semič Polona Kambič, vršilka dolžnosti načelnice UE Črnomelj Irena Luič in direktorica RIC-a Bela krajina Barbara Papež Lavrič s sodelavko Vesno Fabina.

Predsednik OOO Črnomelj **Stanislav Malerič** je v poročilu o delu zbornice v preteklem obdobju med drugim dejal, da sta bili zadnji dve leti za malo gospodarstvo izjemno težki, saj so se pogoji poslovanja zaradi epidemije covid-19

obrbi in podjetništvu za leti 2020 in 2021 ter priznanja ambasadorm obrtnih poklicev, ki sodelujejo v projektu Obrtna pot, **Matjažu Vrtinu**, **Alešu Količu** in **Ivu Vrščaju**.

Ob koncu so bile izvedene še volitve v 21-člansko skupščino OOO Črnomelj za mandatno obdobje 2022–2026, druženje pa se je nadaljevalo še pozno v noč.

TATJANA AUPČ

Prejemniki jubilejnih priznanj za leto 2020.

Prejemniki jubilejnih priznanj za lansko leto.

skoraj dnevno spreminjali. Poleg tega se je ponovno pokazalo, da so podjetniki močni, prilagodljivi, in da jih nobena kriza ne more zlomiti. Da je bilo tako, so pomagali tudi sprejeti ukrepi vlade, ki so jih bili podjetniki deležni v desetih protikoronskih paketih. »Veseli smo, da v tem času nobeden od naših članov ni prenehal obratovati prav zaradi posledic epidemije,« je poudaril Malerič in povedal še, da je bilo preko javnih pooblastil, izobraževanj, informiranj, svetovanj in delitve zaščitnih mask čez celo leto v sistemu CRM, ki omogoča celovit vpogled v koriščenje storitev vsakega člana, zabeleženih več kot 1000 kontaktov.

Na zboru so podelili tudi **59 jubilejnih priznanj** za 10, 20, 30 in 40 let dela v

OBRTNA POT – ELEKTRIČAR

Aprila so učenci iz OŠ Loka in Dragatuš v okviru projekta Obrtna pot spoznavali poklic električar. Podjetje EMV Vrščaj d. o. o. sodeluje pri izgradnji vrtca v Loki, kjer je učence pričakal direktor podjetja Ivo Vrščaj s sodelavci.

Ker je potrebno poskrbeti za varnost, so najprej dobili zaščitne čelade, po predstavitvi družinskega podjetja, katerega začetki segajo že v leto 1984, pa so se sprehodili po gradbišču in si v živo pogledali izvajanje del. Direktor je povedal, da se je potrebno neprestano prilagajati in sodelovati z ostalimi izvajalci del. Večkrat je poudaril, da je varnost pri delu na prvem mestu. Sicer pa je tudi pri tem poklicu čutiti napredek, saj ni več težaškega razbijanja po stenah, v pomoč so dvizne lestve in razni stroji. Ko je projekt končan, je treba narediti še vse meritve in preveriti, če je vse narejeno tako, kot je v načrtu. Omenil jim je še možnost pridobitve kadrovske štipendije in opravljanja počitniškega dela.

Učenci so z zanimanjem spremljali predstavitev, ki jim bo zagotovo v pomoč pri poklicni odločitvi. Na koncu jih je čakala še manjša pogostitev in drobne pozornosti za spomin.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

Modra kartica za družinske člane in zaposlene

BIG BANG

KOMPAS
SHOP

DZS

gorenje point

MERKUR

KOMPAS

THERMANA
Laško

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › Ugodnostih pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › Ugodnosti pri obrtnikih in podjetnikih.
- › Plačila na obroke doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

OBRтна POT

Obrtniki in podjetniki - ambasadorji poklicev

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije od konca leta 2018 izvaja projekt Obrtna pot. V njem poleg OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornic, kot glavni akterji, sodelujejo tudi obrtniki in podjetniki – ambasadorji poklicev. Ti mladim, večinoma so to učenci tretje triade osnovne šole, predstavijo različne poklice in jim na ta način olajšajo izbiro poklica. Osnovne šole in učenci so večinoma navdušeni nad obiski podjetij in prikazi dela v realnem delovnem okolju.

OZS v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami izobraževanju na vseh ravneh posveča veliko pozornosti, tudi zato, ker je pomanjkanje ustreznega kadra v obrti in podjetništvu ena največjih težav v zadnjem obdobju. Še posebej veliko pozornost namenja osnovnošolcem, katerim je namenjen tudi projekt Obrtna pot. Gre za inovativen pristop k neprekinjeni in sistemski promociji poklicev na srednji poklicni in strokovni ravni, saj je predstavitev obrtnih poklicev na različnih sejmih in drugih prireditvah kratkotrajne narave in doseže le omejeno število obiskovalcev.

Obrtna pot je regijsko zasnovan projekt, ki se že od konca leta 2018 izvaja po vsej Sloveniji. Po zelo uspešnem začetku je sicer epidemija prekinila načrtovane aktivnosti, ki so konec lanskega leta vendarle počasi spet zaživele.

Spoznavanje poklica v realnem delovnem okolju

Z Obrtno potjo OZS želi zagotoviti čim več možnosti, da si učenci osnovnih šol v spremstvu predstavnikov šol, ogledajo tiste poklice, ki jih zanimajo, in spoznajo delo v realnem okolju, v delavnicah, kar je zagotovo najbolj učinkovit način prepoznavanja posebnosti posameznega poklica, predvsem pa mlade spodbuja k širšemu razmišljanju o poklicnih možnostih. Poleg tega so predstavitve poklicev odlične tudi za šole oziroma svetovalce na šolah, ki ob takih priložnostih dobijo veliko informacij in potem lažje usmerjajo mlade.

Obrtniki in podjetniki radi sodelujejo

Vezni člen med OZS ter obrtniki in podjetniki so območne obrtno-podjetniške zbornice. Te projekt pozdravljajo in ga ocenjujejo kot zelo dobrega, kar potrjujejo tudi njihovi člani. Obrtniki in podjetniki, ki s sodelovanjem v projektu postanejo ambasadorji poklica, so skoraj brez izjeme takoj pripravljeni sprejeti skupine učencev v svoje obratovalnice, saj se vsi zavedajo pomanjkanja kadra v določenih dejavnostih. Še posebej so zadovoljni, ker vidijo, da mlade take predstavitve, ko lahko preizkusijo tudi svoje spretnosti, zelo zanimajo.

AMBASADORJI POKLICEV V POSAVJU IN NA OBALI:

- Sergej Pinter, FORMUS d. o. o., Koper (oblikovalec kovin - orodjar in mehatronik operater)
- GREMS, Emil Re Gregorič s. p., Dekani (elektrikar)
- Aleš Piščanc, Jaz in Božo d. o. o., Koper (gastronom hotelir, kuhar in natakcar)
- Gostilna Žolnir, Kostanjevica na Krki (kuhar in natakcar)
- Robert Blazinšek, Oštarija Margareta, Krško (kuhar in natakcar)
- Slavko Hotko, Avtoline d. o. o., Krško (avtoserviser)
- Janko Molan, Molan spojni elementi za pnevmatiko d. o. o., Leskovec pri Krškem (oblikovalec kovin)
- Krovstvo, tesarstvo, kleparstvo Tršinar Sandi s. p., Kostanjevica na Krki (klepar-krovec in tesar)
- Dušan Arh, Arh elektromehanika d. o. o., Leskovec pri Krškem (elektrikar)
- Darja Bukovec, Bukovec d. o. o. – slaščičarna Sladka zapeljivost, Leskovec pri Krškem (slaščičar)
- Alenka Kerin, Vrtni center in cvetličarna Kerin, Kerin Janko s. p., Krško (cvetličar in vrtnar)

Bodo prizadevanja obrodila rezultate?

S pomočjo obrtnikov in podjetnikov je že kar lepo število mladih spoznalo delo kuharja, natakcarja, slaščičarja, avtoserviserja, avtokaroserista, avtoelektričarja, mehatronika, oblikovalca kovin orodjarja, mizarja, tesarja, kleparja krovca, cvetličarja, elektrikarja in drugih.

Glede na to, da so v večini obrtnih poklicev potrebe po kakovostnih kadrih velike, njihovo sodelovanje, kot se je izkazalo, ni vprašljivo. Prepričani smo, da so lahko pozitivni odzivi na že izvedene predstavitve in navdušenje učencev, ki so obiskali obrtnike in podjetnike na Obrtni poti, lepa spodbuda za naprej.

EVA MIHOLIČ

POVEZAVA MED VAJENCI, DELODAJALCI, OZS, GZS IN ŠC ŠKOFJA LOKA

Minuli mesec je na Šolskem centru Škofja Loka potekalo že, lahko rečemo, tradicionalno srečanje bodočih vajencev, njihovih staršev in delodajalcev, ki razpisujejo prosta učna mesta za praktično usposabljanje z delom. V športni dvorani Poden se je mladim predstavilo skoraj 40 podjetij s področja strojništva in avtoservisne dejavnosti iz širše okolice Škofje Loke. Predstavniki strokovnih služb iz OZS in GZS so bodočim vajencem in njihovim staršem predstavili vajeništvo, ravnatelji in predstavniki šol pa vse kar je potrebno vedeti pri vpisu v vajeniški sistem izobraževanja. Z gotovostjo lahko trdimo, da je Šolski center Škofja Loka s takim povezovalnim angažmajem in promocijo, vzorčen primer vajeniške oblike izobraževanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Voznik/voznica

Sekcija za promet pri OZS se je ob vse večjem pomanjkanju voznikov, ki naše prevoznike pesti že dlje časa, odločila, da izkoristi priložnost zelo obiskanega spomladanskega sejma v Komendi in tam pripravi promocijo deficitarnega poklica voznika. V sodelovanju članov obeh stanovskih organizacij, ki zastopata prevoznike, GZS in OZS, so razstavili več tovornih vozil in avtobusov ter mlade in druge zainteresirane povabili, da spoznajo poklic in delovni prostor voznika.

Zagotovljena zaposlitev

Ker je pomanjkanje poklicnih voznikov predvsem tovornih vozil v mednarodnem prometu ter voznikov avtobusov vse večje, poklic voznika zagotavlja varno zaposlitev tudi na dolgi rok. Promocija poklica je usmerjena predvsem v mlade, ki o svoji poslovni poti šele razmišljajo, ne pozablja pa tudi na tiste, ki so brezposelni ali iščejo svoje nove zaposlitvene možnosti in bi se bili pripravljeni v ta poklic prekvalificirati.

Podpora politike in stroke

Prevozniki so promocijo poklica voznika v Komendi zastavili na široko, poleg mladih in širše javnosti so na dogodek povabili tudi stroko in politiko, ki je povezana z logistiko in transportom. **Peter Pišek**, predsednik Sekcije za promet pri OZS, je bil zato zelo vesel, da je dogodek poleg številnih gostov iz strokovnih in državnih institucij obiskalo kar pet ministrov, v prvi vrsti **Jernej Vrtovec**, minister za infrastrukturo, in **Janez Cigler Kralj**, minister za delo, s katerima prevozniki v vlogi resornih ministrov zelo dobro in tesno sodelujejo, izobraževanje za poklic je z obiskom podprla **Simona Kustec**, ministrica za izobraževanje, dogodek pa sta obiskala tudi **Matej Tonin**, minister za obrambo in **Jože Podgoršek**, minister za kmetijstvo, ki se zavedata velikega družbenega pomena panoge.

Voznik tovornega vozila

Delovna področja voznikov tovornjakov so lahko v gradbeništvu, špediciji

ali dostavnih službah. Voznik mora biti pripravljen na sprejemanje odgovornosti, ki temelji na oceni svojih sposobnosti, opredeliti mora naloge v logičnih korakih in jih sistematično izvrševati v časovnih rokih. Znati mora sodelovati v skupini z drugimi vozniki in uporabniki transportnih storitev.

Voznik avtobusa

Voznik avtobusa se lahko zaposli v podjetju, ki opravlja prevoze potnikov ali v agencijah. Vozi lahko potnike v mestnem, primestnem in medkrajevnem prometu. Zelo zanimivi so prevozi na mednarodnih relacijah. Biti mora biti potrpežljiv, vljuden, zanesljiv in znati dobro razporejati čas. To je zanimiv poklic za

Mladi so se z zanimanjem pogovorili o poklicu voznik/voznica in si ogledali sodobne tovornjake in avtobuse.

vse, ki radi potujejo in delajo samostojno.

Vedno več je tudi voznic

Biti voznik velikega tovornega vozila ali avtobusa tudi za dekleta že dolgo ni več tabu tema. Visoko tehnološko razvita vozila vedno bolj kot moč in vzdržljivost potrebujejo preudarnost in natančnost, zato med poklicnimi vozniki srečujemo vedno več voznic, ki v kabinah sodobnih vozil z lahkoto konkurirajo svojim moškim kolegom.

ANTON ŠIJANEC

Promocije poklica voznik/voznica se je udeležilo kar pet ministrov ter številni gosti iz strokovnih in državnih institucij, ki tvorno sodelujejo z našimi prevozniki.

BREZPLAČNO USPOSABLJANJE MENTORJEV

Tokrat na OOZ Škofja Loka

Ministrstvo za šolstvo in šport je v okviru sredstev Evropskega socialnega sklada konec leta 2021 objavilo pričakovani Javni razpis za izbor izvajalcev operacije »Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2021–2023«. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je izbrana na javnem razpisu kot partner in izvajalec pri obeh vodilnih konzorcijskih partnerjih. Seminarje izvajajo tudi številni drugi izvajalci v obeh konzorcijih.

Naslednja leta, do vključno 2023, želimo čim večjemu številu mentorjev in mojstrskim kandidatom omogočiti brezplačno udeležbo na pedagoško-andragoškem seminarju. Podobno je bilo v letih 2012, 2013 in 2016, ko se je vabilo na brezplačno usposabljanje odzvalo tudi veliko članov OZS in njihovih zaposlenih. Pedagoško-andragoška usposobljenost, ki jo nudi usposabljanje, je tudi eden ob pogojev za verifikacijo učnega mesta in s tem za sodelovanje delodajalcev s praktičnim usposabljanjem in izobraževanjem v srednjem poklicnem, strokovnem in višjem strokovnem izobraževanju. Seminar je tudi primerna priprava na pedagoško-andragoški del mojstrskega izpita. Z brezplačnim usposabljanjem bo za marsikaterega člana verifikacija lažja, olajšana pa bo opravljanje IV. dela mojstrskega izpita.

Namen javnega razpisa je **krepitev usposobljenosti mentorjev v podjetjih oziroma v obratovalnicah za kakovostno izvajanje mentorstva dijakom srednjih poklicnih in srednjih strokovnih šol, ki se praktično usposabljaajo z delom, in študentom višjih strokovnih šol, ki se praktično izobražujejo pri delodajalcih, ter ostalim udeležencem drugih oblik praktičnega usposabljanja oziroma izobraževanja (vajenci).**

Aprila smo skladno s programom uspešno izvedli 32-urno usposabljanje na Območni obrtno-podjetniški zbornici Škofja Loka. OZS si prizadeva del seminarjev izvesti na OOO in tako blizu delo-

Usposabljanje v Škofji Loki.

dajalcem. Javni razpis natančneje določa način izvajanja seminarjev oz. usposabljanj po 12 statističnih regijah in v obeh regijah, na katerih je razporejeno črpanje evropskih sredstev. Usposabljanja so stekla marca, potekala pa bodo, kot že omenjeno, do druge polovice leta 2023.

Natančnejši razpored načrtovanih usposabljanj po regijah in terminih bo članom dostopen v vseh običajnih sredstvih informiranja in obveščanja, ki jih uporablja sistem OZS, informacije pa bodo zainteresirani lahko dobili na OOO in strokovnih sekcijah.

SUZANA KLJUN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

SEJEM MEGRA V GORNJI RADGONI

Znova poudarek na izobraževanju mladih v gradbenih poklicih

Megra, tridnevni mednarodni sejem gradbeništva, energetike, komunale in obrti, je bil prvi dan v notranjih in zunanjih prostorih Pomurskega sejma v Gornji Radgoni domala povsem namenjen izobraževanju mladih za deficitarne poklice v gradbeništvu.

»Znano je, da v gradbeni stroki že vrsto let primanjkuje deficitarnih poklicnih profilov. Tovrstna problematika postaja vse bolj akutna, zato so se nekatera najpomembnejša gradbena podjetja iz Slovenije odločila, da bodo kar na sejmskem prostoru k sodelovanju privabljala mlade iz osnovnih, srednjih in visokih izobraževalnih ustanov ter jim prikazala poslovne procese in ponujala zaposlitev pod ugodnimi pogoji,« je o letošnji zamsli sejma povedal projektni vodja Megre Robi Fišer.

V ta namen so OOO Murska Sobota in Gornja Radgona, PGZ, Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala GZS, Zavod za zaposlovanje, podjetji Varis Lendava in Pomgrad ter Srednja gradbena šola Maribor izvedli izobraževalni dan slovenskega gradbeništva. Popestril ga je tekmovalni kviz »Lepo je biti mojster«, na katerem so se učenci pomurskih osnovnih šol pomerili v znanju s področja gradbeništva.

Nekaj več kot 400 šolarjev višjih razredov OŠ Pomurja si je na stojnici OOO Murska Sobota »v živo« ogledala

»gradnjo« hiše od njenih temeljev do zaključnih del. Uvod v poklic zidarja je podal Boštjan Durič, direktor lastnega gradbenega podjetja iz Bodoncev, člani OOO Murska Sobota pa so na prilagojeni konstrukciji prikazali konkretna izvedbena dela – v zidanje jih je popeljal zidarski mojster Alojz Hajdinjak, z delom tesarja jih je seznanil tesarski mojster Alojz Zdravec, o kleparsko-krovskem poklicu pa sta praktična znanja prikazala Antonija in Igor iz priznanega prekmurskega podjetja Šinko. Za zaključek lendavsko podjetje Varis z neposredno izvedbo polaganja keramičnih oblog prikazalo poklic pečarja.

»Menim, da je tokratna predstavitev, realizirana na izjemno visoki ravni naših izvajalcev, zadela bistvo dogajanja v poslovnem procesu še vedno deficitarnih gradbenih poklicev zidarja, tesarja, kleparja-krovca in pečarja. Pri nekaterih šolarjih, udeležencih predstavitve, je bilo zaznati dokajšnji interes za opravljanje tovrstnih del, zato vendarle lahko s področja zaposlovanja prihodnost gradbeništva napovedujem z rahlim optimizmom,« je bila zadovoljna sekretarka OOO Murska Sobota Jožica Gergorec.

Predstavniki srednjih gradbenih šol Slovenije, višjih strokovnih šol Slovenije, Šolskega centra Celje/Academia Maribor, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zavoda za gradbeništvo, Inženirske zbornice ter Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala so na sejmu govorili o možnostih zapolnjevanja potreb poklicnih dejavnosti v gradbeništvu, o veljavnem

višješolskem programu gradbeništva, s predstavitvijo dobrih praks sodelovanja z gospodarstvom, o visokošolskih in univerzitetnih študijskih programih v gradbeništvu, o pomenu raziskovalnih dejavnosti v gradbeništvu, o pomenu inženirstva in inženirskih poklicev v gradbeništvu, o sistemu kvalifikacij na področju gradbeništva, o evropskih projektih s področja izobraževanja v gradbeništvu in o uvajanju digitalizacije gradbeništva v procesu projektiranja, gradnje in upravljanja gradbenih projektov.

NIKO ŠOŠTARIČ

ŽAGA CUGMAJSTER, LOČE PRI SLOVENSKIH KONJICAH

Razvoj je njihova stalnica

Na žagi Cugmajster, ki jo vodi Alojz Cugmajster, so minuli mesec slovesno predali namenu sodobno pridobitev, ki bo omogočala večjo učinkovitost in povečanje proizvodnje. Gre za računalniško vodeno nadgradnjo proizvodnje in je plod lastnega razvoja ter dolgoletnih izkušenj, ki bo doprinesla k izboljšanju tehnološkega procesa in nadgradnji gradnikov za izdelavo zahtevnih polproizvodov iz lesa.

Alojz Cugmajster je leta 1985 domači kmetiji dodal dodatno vrednost. Ženo sta začela z razrezom hlodovine, najprej sosedom in znancem, potem pa se je začela proizvodnja širiti. Danes podjetje zaposluje 60 delavcev, žaga Cugmajster pa je ena največjih v Sloveniji. V njihovi proizvodnji so štiri moderne žage in štiri predelovalne linije, ki predelajo hlodovino v končni izdelek.

Na leto proizvedejo 75.000 kubičnih metrov izdelkov iz vseh vrst lesa in 3.500 kubičnih metrov palet raznih dimenzij, les tudi pariyo, impregnirajo in na željo kupca tudi sušijo, poleg tega pa izdelujejo tudi lesne sekance in pelete, katerih na letni ravni naredijo okrog 30.000 ton.

Minuli mesec so namenu predali tehnologijo decimiranja kot logično nadaljevanje razreza na žagah, ki je plod lastnega razvoja ter dolgoletnih izkušenj. V projektu, pri katerem je družini Cugmajster na pomoč priskočilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Slovenski podjetniški sklad in Evropski sklad za regionalni razvoj, so vzpostavili zaključeno linijo za decimiranje, kar

omogoča fleksibilen tehnološki proces glede na specifične želje kupcev. Direktor podjetja Alojz Cugmajster je ob tem poudaril, da bo pridobitev doprinesla k izboljšanju tehnološkega procesa in omogočala izdelavo gradnikov iz različnih vrst hlodovine za različne masivne elemente pohištva, plošč itd. »Ves čas sem si želel, da bi podjetje zrastle. Za to se moram zahvaliti svoji trmi, predvsem pa ženi, ki mi ves čas stoji ob strani. Smo edina žaga v

Sloveniji, ki lahko naenkrat predeluje štiri vrste lesa, in zagotovo se bomo razvijali še naprej. S kapaciteto predelave smreke in drugih mehkih vrst lesa smo že kar zadovoljni, načrtujemo pa še povečanje kapacitete razreza bukovine in drugih trdih vrst lesa,« je na slovesnosti med drugim povedal Alojz Cugmajster.

Slovesnosti so se poleg poslovnih partnerjev in prijateljev družine Cugmajster udeležili tudi minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, generalni direktor direktorata za lesarstvo Danilo Anton Ranc, župan občine Slovenske Konjice Darko Ratajc in podpredsednik OZS Ivan Meh, ki je med drugim dejal, da je OZS izjemno ponosna na razvojno naravnane obrtnike in podjetnike. »Želim si, da bi bilo v prihodnjih letih še veliko podobnih projektov, da nam država prisluhne in nam na nek način pomaga. Smo razvojno naravnani in menim, da potrebujemo samo spodbudo. Idej imamo Slovenci v gospodarstvu zagotovo dovolj,« je še poudaril Meh.

EVA MIHELIČ

Ob dvajsetletnici podjetja odprli novo specializirano učilnico za pedikuro

Slovenskobistriško podjetje Akademija studio lepota že 20 let soustvarja slovenski trg manikire in pedikure. Konec marca so slovesno odprli nove prostore, v katerih bo prostor dobila specializirana učilnica za pedikuro.

Poleg zastopanja in prodaje vrhunskih svetovnih znamk kozmetičnih izdelkov in vrhunske salonske ponudbe za svoje stranke se v podjetju Akademija studio lepota že 20 let ukvarjajo tudi z izobraževanjem in usposabljanjem manikerk in pedikerk, prireajo pa tudi edino mednarodno tekmovanje v oblikovanju nohtov v Sloveniji Nail Design.

Ob 20-letnici delovanja so svoje prostore povečali za novo, specializirano učilnico za pedikuro, ki je velika 55 m² in opremljena s sodobno pedikersko opremo. Hkrati jo bo lahko uporabljalo deset tečajnic. »Pri nas je doslej preverjanje za nacionalno poklicno kvalifikacijo maniker ali pediker opravilo že več kot 300 kandidatk, v naših učilnicah pa se je v teh dveh poklicih urilo že več kot dva tisoč tečajnic,« poudarja direktorica

Akademije studio lepota in edukatorka Mojca Janežič in dodaja: »V novi specializirani pedikerski učilnici bomo zdaj lahko predajali še več poglobljenega specializiranega znanja s področja pedikure, nege nog in masažnih tehnik.« Prav tako so tudi razširili ekipo predavateljev, ki bodo s svojimi strokovnimi znanji in dolgoletnimi izkušnjami na svojem področju sodelovali v Šoli za manikerke in pedikerke.

Akademija Studio Lepota soustvarja tudi slovenske standarde na področju nege telesa. »Mi smo tisti, ki smo orga-

Ob odprtju nove pedikerske učilnice v podjetju Akademija studio lepota v Slovenski Bistrici.

nizirali sploh prvo tekmovanje, priredili pravila za slovenski prostor, iz našega tekmovanja izvira tudi državno šolsko tekmovanje Z znanjem do lepote, katerega soorganizator smo zadnjih 7 let. Tudi sami še vedno organiziramo tekmovanja in razne dogodke, ko povabimo tudi zunanje predavatelje ter priznane edukatorje z vsega sveta,« še pojasnjuje Mojca Janežič.

Častna gostja sobotnega odprtja novih prostorov v Akademiji studio lepota je bila Zlatka Brodie, brez katere ne bi bilo Akademije studio lepota, niti manikira ne bi bila na tako visoki ravni, kot je. Zlatka Brodie je zaslužna tudi za prva tekmovanja in prva izobraževanja v Sloveniji.

Ob letošnji 20. obletnici poslovanja bodo do konca leta pripravili še nekaj aktivnosti, vse pa bodo namenjene doseganju poslovne odličnosti, zadovoljstvu strank in udeleženk njihovih tečajev, usposabljanj in izobraževanj.

O. K.

V novi pedikerski učilnici se bo hkrati lahko urilo deset pedikerk.

PREDELAVA MESA TOMAŽ FAGANEL S. P., PRVAČINA

Kakovost je vedno pred količino

Ko ga vprašam po začetkih, se malo da ne prime za glavo. Težko je bilo. Časi niso bili enostavni. A če ima človek znanje, voljo in željo ustvariti nekaj več, so ovire le bežen obris, ki sčasoma zbledi, pove Tomaž Faganel.

Po srednji šoli, kjer se je izučil za mesarja, se je zaposlil v Mip-u, saj je bil njihov štipendist. Ob popoldnevih pa je v okoliških vaseh kral prašiče in prav ta dopolnilna dejavnost mu je kasneje odprla vrata v svet samostojnega podjetništva. »Najprej sem prodal klobaso ali dve,«, se pošali, potem pa je začel resno razmišljati, da bi dal odpoved. Zgodilo se je tako rekoč čez noč, a odločitev je bila premišljena. Čeprav na začetku doma niso imeli niti za štruco kruha, saj je bila tudi žena brez službe poleg tega pa so ravno dokončali stanovanjsko hišo, je imel srečo, da se je jeseni odprla sezona klanja prašičev in počasi tudi prvi zaslužki na samostojni poti.

Začel je povsem sam, s svojimi recepturami, ki so aktualne še danes, celo prašiče je redil sam, najprej pet, osem, deset in tako vedno več. Danes ima svojega rejca in s tem še vedno zagotovilo za odlično surovino, ki je ključna za končni izdelek. Poznan je po vrhunskih suhomesnatih izdelkih, čeprav v svojih dveh mesnicah v Prvačini in Biljah ponuja vse in še več, kar lahko mesnica ponudi. »Delamo na kakovosti in ne količini,« ponosno pove. Prav to je sloves mesnice Faganel poneslo po vsej Sloveniji. Ljudje prihajajo od vsepovsod, pakete s suhomesnatimi izdelki pa pošiljajo tudi po pošti.

Svoje delo ima še vedno neizmerno rad. Ob tem pa ne pozabi omeniti strica Marija in kolega Borisa, ki sta se ukvarjala z mesarijo in ga že kot otroka navdušila nad tem. Njune »skrite« recepture so še vedno aktualne. Pravzaprav sta ga naučila tudi delavnosti. Ta je ključna, da mu je uspelo. Dela se nikoli ne ustrašil. Delal je lahko tudi 15 ur na dan, vse sobote in nedelje. Bil je mlad, drzen, brez strahu in z jasno vizijo.

Rad se spominja začetkov. Ko je registriral dopolnilno dejavnost, so ga v registru vodili med zdravniki, saj niso vedeli,

Čar sušenja v kleti iz časa Rimljanov mesnim izdelkom Tomaža Faganela daje posebno zlahnost

kam naj ga umestijo. Zdravnik na papirju, a v resnici kmet in mesar s srcem. Blizu ljudem in svojemu poslanstvu.

Kot rečeno je na začetku svoje poti prašiče redil sam, meso predelal, posušil in prodal. Kmalu se je registriral kot samostojni podjetnik, saj je prodaja rasla, tako da je lahko zaposlil tudi prve sodelavce. Najel je prostor v Prvačini, kjer je imel na začetku le suhomesnate izdelke, kasneje pa je prostor odkupil, obnovil, razširil in odprl mesnico, ki jo je Prvačina dobila po dvajsetih letih. Kmalu zatem je mesnico odprl še v Biljah. Danes odkupuje govedo na terenu, izključno lokalno, že 30 let pa ima tudi svojega rejca prašičev.

Pred veliko nočjo skoraj ni imel časa za pogovor, saj je to »čas žetve«, kot pravi. Nanj se pripravljajo že tri mesece prej, da lahko ljudem postrežejo vse, kar se za obdobje velike noči pritiče. Ampak brez dobre ekipe vsega tega ne bi bilo. Ta je ključna, večkrat izpostavi. Danes zaposluje 14 ljudi, ekipo bi rad razširil, a je s kadrom velik problem. Izšolanih mesarjev skoraj ni, pa tudi sicer bi lahko izučil mesarja sam, a je le malo takih, ki se odločijo za to smer. Tu vidi velik problem. Srečo je iskal tudi na srednjih šolah, da bi dijake štipendiral, vendar zanimanja ni. To ga drži nazaj tudi pri širitvi dejavno-

sti, saj, kot pravi, nima kdo delat.

»Če bi se danes odločal, bi stopil na isto pot. Ja, bilo je tudi težko, včasih sem hodil po robu, a danes vem, da je bila pot prava,« pravi Tomaž in dodaja, da so se navade potrošnikov skozi leta zelo spremenile. Ljudje postajajo zahtevnejši, več je »modnih muh«, ta hip je veliko povpraševanja po pikanji, fjoentinah, imajo precej staranega mesa, vse to za bolj zahtevne stranke. Rad jim ustreže. Posebej ga veseli, ker mu ljudje zaupajo.

Če bi moral izbrati, kaj je tisto, po čemer so najbolj poznani, bi rekel po suhomesnatih izdelkih. Čar sušenja v kleti iz časa Rimljanov jim da posebno zlahnost. »Prav nihče se jim ne more upreti,« se nasmehe.

Ne glede na to, da je Tomaž »glavni pri hiši«, je še vedno čas z ljudmi, pogovori in tudi postrežba stranki njegova največja strast. Birokracije ne mara, na žalost pa mu vzame največ časa. Njegova volja do dela in predanost se čuti tudi v ekipi, ki je složna in zaupanja vredna, pove. Srčno si želi razširiti ekipo, idej je še veliko, a pravi, da bodo počakale na realizacijo otroka, saj sin in hčerka že stopata po njegovi poti. To ga navdaja z optimizmom.

MARTINA ARČON

Največji užitek so sejmi

S šivanjem tekstilne galanterije se je Enisa Durakovič začela ukvarjati pred petnajstimi leti. Pod njenimi rokami nastajajo okrasne blazine, različne torbice, nahrbtniki na vrvice, denarnice, copati in druga tekstilna galanterija. Z leti se spreminjajo in razvijajo, vsak izdelek pa nosi njen pečat in zagotovo tudi nekaj njene energije.

Enisa je ena tistih, ki je svoj hobi spremenila v posel. Z optimizmom, vztrajnostjo in nasmehom na obrazu ji nič ni pretežko in preveč. Šivati je začela po tem, ko ji je tašča podarila star šivalni stroj. Po krajšem eksperimentalnem obdobju je našla »svoje« izdelke in se sprosti učila. »Še vedno novi izdelki nastajajo postopoma. Dobiš idejo, rišeš, režeš, šivaš, paraš ... dokler ne nastane tisto, kar si želiš, in tako, kot si želiš,« pravi Enisa, ki je najbolj vesela, da jo pri njenem delu ves čas podpirata in spodbujata mož in hčerka.

Postala je prava mojstrica v oblikovanju različnih modelov damskih torbic, trendovskih nahrbtnikov na vrvice, denarnic, toaletnih torbic in podobnih kosov, ki jih izdela iz kakovostnega tapetniškega blaga in najboljše imitacije usnja. Oblikovala je tudi prav posebne hišne copate iz naravne volne in z unikatnim podplatom. Vrhnji del je običajno okrašen s simpatičnimi in izvirnimi motivi.

Ker jih prilagodi tudi željam strank, so copati primerni tudi za darila in različne posebne priložnosti.

Stranke jih imajo izjemno rade in so jih poimenovala kar »vrhunske«, saj se noga v naravnih in zračnih materialih dobro počuti, poleg tega pa so še pralni in zelo vzdržljivi. Da bo izbire še več in bo zadovoljila še širši krog strank, pripravlja nove izdelke. Prav kmalu bodo namreč na voljo tudi copati iz tehničnega filca, ki bodo še bolj trpežni.

Na svoje izdelke obesi znak kolektivne blagovne znamke Izdelek slovenske obrti, ki potrošnikom da vedeti, da gre za doma narejen izdelek. Žal ji je, da ga ljudje ne prepoznavajo in premalo vedo o njegovem namenu, prepričana pa je, da bi bil z obsežnejšo promocijo med potrošniki bolj prepoznan in tudi cenjen.

Ob tem je opozorila tudi na pojav dela na črno, ki se je še posebej razmahnilo v času epidemije, in nelojalno konkurenco. »V tej dejavnosti je tega

Hišni copati iz naravne volne so pri strankah izredno priljubljeni, copati iz tehničnega filca (temni) pa so najnovejši izdelek blagovne znamke Eni art.

Nedavno je bila s svojimi izdelki na spomladanskem sejmu v Komendi.

ogromno, zato smo registrirani obrtniki pogosto v slabšem položaju. Če bi znali potrošnikom povedati, zakaj so cene naših izdelkov take, kot so – morda je promocija omenjene kolektivne blagovne znamke lahko namenjena tudi temu – bi bilo veliko bolje,« poudarja Enisa in dodaja: »Pridejo težki časi, ampak prespiš, dobiš novo idejo in greš dalje. Ker mi številne pohvale in besede spodbude zelo veliko pomenijo, bom delala, dokler mi ne odpadejo roke ali dobavitelji ostanejo brez materiala. Idej imam še ogromno.«

Njene izdelke je mogoče najti na spletu in družbenih omrežjih, sejme in podobne prireditve, na katerih se pogosto pojavlja, pa preprosto obožuje. Tudi v času epidemije je iskala takšne priložnosti, saj je raje poskusila prodati, kar je imela narejeno, kot pa delati na zalogo. Zelo vesela je, da se je tovrstno dogajanje vrnilo, da je lahko spet med ljudmi in uživa.

EVA MIHELIČ

KOVINARSTVO MEH, SLOVENJ GRADEC

Novi poslovni prostori za nove priložnosti

V družinskem podjetju Kovinarstvo Meh so sredi aprila v Poslovni coni Ozare Slovenj Gradec odprli novo, sodobno in prostorno proizvodno halo. To za vse v podjetju pomeni boljše pogoje za delo, omogočala pa bo tudi širitev obsega poslovanja.

Kot je ob odprtju nove proizvodne hale večkrat poudaril Ivan Meh, direktor in ustanovitelj podjetja Kovinarstvo Meh, je širitev poslovanja na novo lokacijo velika prelomnica v njegovem zasebnem in poslovnem življenju.

Svojo samostojno podjetniško pot je namreč začel pred skoraj 30 leti s stružnico, ki jo je postavil kar v očetovo mizarско delavnico. Kasneje so stroji, ki jih je potreboval za izdelavo različnih je-

zaenkrat še precej prazen. Čakamo na nove stroje, ker smo se odločili, da starih ne bomo selili, in bomo zaenkrat delali na dveh lokacijah,« je ob odprtju proizvodne hale in nove trgovine s stenskiimi, stropnimi in strešnimi izolacijskimi paneli med drugim dejal Ivan Meh in dodal: »Vesel sem, da imam podporo družine, da za mano stojijo žena in otroci, ki bodo podjetje vodili in razvijali tudi v prihodnje. Zelo sem zadovoljen, da smo se odločili za investicijo in jo uspešno izpeljali.«

Kot je povedal Meh, se bo počasi umaknil iz podjetja in sinu Dejanu, ki ob podpori ostalih članov družine postopoma prevzema vaje podjetja, dal prostor, da uresniči nove, sveže ideje.

Odprtja sta se udeležila tudi župan Mestne občine Slovenj Gradec Tilen Klugler in predsednik OZS Branko Meh, ki se je obrtnikom in podjetnikom zahvalil za vztrajnost in pogum v minulih dveh letih. »Zaradi vas danes lahko govorimo o gospodarski rasti,« je med drugim poudaril predsednik OZS in družini Meh

čestital za uspešno delo in nove prostore. Župan Klugler pa je poudaril, da je vsakič, ko uspešen podjetnik odpira kakšno novo pridobitev, praznik za Slovenj Gradec. »Družina Meh je dokaz, da lahko družinsko podjetje z dobro in premišljeno organizacijo preživi tudi v težjih časih in se razvija. Vesel sem, da nam v Slovenj Gradcu zmanjkuje prostora v naših podjetniških conah, kar pomeni, da je naše gospodarstvo konkurenčno, in upam, da bo s prihodom avtoceste še bolj,« je med drugim povedal župan.

EVA MIHELIČ

Kovinarstvo Meh ima v Poslovni coni Ozare Slovenj Gradec novo, sodobno in prostorno proizvodno halo.

klenih konstrukcij iz železa, nerjavečega jekla in aluminija sicer dobili večjo delavnico, ki je sčasoma postala pretesna. Ne glede na to je podjetje z Mehovo zagnanostjo in odločnostjo vztrajno raslo in obilica dela je želje in načrte za primernejše poslovne prostore odrivala na stran.

Ko se je svet zaradi koronavirusa tako rekoč ustavil, je tudi Ivan s svojo družino in zaposlenimi več časa lahko namenil načrtovanju in investicijam, rezultat pa je nov objekt, na katerega so še posebej ponosni, saj so ga praktično v celoti postavili sami. »S trdno voljo, z veliko truda in dela smo prišli do tega objekta, ki je

Družina Meh ob odprtju novih prostorov.

Ivanu in njegovi družini sta čestitala in jima zaželela še veliko uspehov tudi predsednik OZS Branko Meh in direktor OZS Danijel Lamperger.

											ŠTUDENT, KI SE NI OPRAVIL DIPLOME	AMER. VISOKO-GORSKA VERIGA	MANJŠI VRC	STAR NARKOTIK	AM. HOK. VRATAR GRUMET-MORRIS	LIVARSKI IZDELEK V FORMI	DRUGA NAJVEČJA DRŽAVA NA SVETU	VITAMIN B1
															NEKDANJI MARIBOR. GIGANT BESEDNI ZAKLAD			
														IND. IGR. (KABIR) PREVRETA PRALNA TEKOCINA				
													NAS NEKD. BIATLONEC (BOŠTJAN) DRAMSKO DELO					
																FILMSKA IGRALKA HATCHER	VSTAJA MAKE-DONCEV PROTI TURKOM	OGLAŠANJE KOKLJE
															NAS DNEVNIK FR. SMUC. (CHRISTOPHER)			
											KDOR SE RAVNA PO IZKUŠNJAH PRIPOVED, PESNIŠTVO							
ANG. DRAMATIK (JOHN)																		
SVET PRI GOZDU												JELŠEV GOZD IGRALEC TOGNAZZI						
NADARJENOST										NEKD. ČES. KANUIST (ZBYNEK) ČASOVNA DOLOČBA							DAVID NIVEN STARO KOVINSKO TOLKALO	
BESEDA PRED PRIIMKOM				ZENSKO POKRIVALO PRI NARODNI NOŠI	IZVIRNO IME REKE ADIZE									ATENSKI KRALJ ŠVED. GENEOLOG (JOHANN)				
MUSLI-MANSKO ROMARSKO MESTO					OBCUTEK POTREBE PO JEDI GRSKA ČRKA										NEIMENOVANA STVAR NAPEV, MELODIJA			
OTOK V JADRANSKEM MORJU			ALPSKA DOLINA V ALPAH OKENSKA KRILA								OSNOVNA PRVINA PRI KVAČKANJU	REKA NA TAJSKEM VINAR					HRVAŠKA PEVKA (ANA)	NIZEK, RAVEN SVET
ZLOBA, ZLOBNOST (STAR.)										ENOJNO CVETNO ODEVALO GRSKA ČRKA								
MADŽAR. MESTO V BAKONJSKEM GOZDU					NEMSKI INŽENIR (HUGO) OKRASNE PTICE												GRSKA ČRKA AMER. IGRALEC (BRAD)	
KOSITER				PLEZALNA SMER V HRIBIH PEVEC STEVENS												PLEMIČEV STREŽNIK SUROVINA ZA OLJE IN PLATNO		
BIVŠI SMUČAR KOSTELIC						FILMSKA IGRALKA IRELAND KATJA LEVSTIK								TROPSKO SADNO DREVO NIKALNICA				
ŽENSKA, KI IMA GOVORNO NAPIAKO										RDEČE ZIMSKO JABOLKO								
RADIKAL OCETNE KISLINE								AVTOR: MARKO DREŠČEK	ZASTOPNICA PODJETJA									

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridružujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

PRODAM RABLJENO gostinsko opremo. Informacije po tel. 041 321 400. Šifra oglasa: 22-02-002

PRODAM STROJE: ekscentrično stiskalnico PP, 63 t, brusilni stroj Blohm, magnet 300 x 900, povijalni stroj za palete, viličar Indos, 2 t, kompresorje, vrtalne stroje, krožno žago, hidravlično stiskalnico. Zelo ugodno v paketu. Informacije po tel. 041 878 406. Šifra oglasa: 22-02-003

KOVINARI POZOR, PRODAMO: stroj za reduciranje cevi od 5 do 42 mm, stoječi stroj za vrezovanje navojev do 10 mm, stroj za krivljenje cevi na trn do 32 mm, stroj za krivljenje cevi do 60 mm (slalom) brez trna, rezkalni stroj ALG 100, polavtomat

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TEŠTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 21-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilič: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

www.ika.si

za razrez cevi Pedrazzoli 350, ekscentrično stiskalnico 1 t in 15 t ter dvigalo Abus 2000 kg. Informacije po tel. 041 639 737. Šifra oglasa: 22-02-004

UGODNO PRODAMO malo rabljen, odlično ohranjen delujoč brizgalni stroj Krauss Maffei KM 35-55 CX, 17.551 delovnih ur, letnik 2005. Možen ogled in takojšen prevzem na lokaciji. Informacije po te. 041 768 334. Šifra oglasa: 22-02-009

ZARADI UPOKOJITVE prodam podjetje s 30-letno tradicijo steklarstva, kompletno s stroji in delom. Informacije po tel. 041 409 932. Šifra oglasa: 22-02-010

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo!

Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam

pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **junijski** Obrtnikovi borzi je **23. maja 2022.**

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

OSEBNA DVGALA
TOVORNA DVGALA
INVALIDSKA DVGALA
MOSTOVNA DVGALA
KONZOLNA DVGALA
VERIŽNA DVGALA
GRADBENA DVGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI

DVGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirstvo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 22-03-001

NUDIMO DELO na področju telekomunikacij ter hišnih in stavbnih elektro inštalacij, tudi kot zunanji (pod)izvajalec. Saša Mišič s.p., Logatec. Informacije po tel. 030 252 723, e-pošta: misics@gmail.com. Šifra oglasa: 22-03-002

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

Acrytech®
Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

pigo
pisarniški material

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas

DODATNIH 10 % POPUSTA

na vse artikle, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in
popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

KUHINJSKE FRONTE: izdelava vratc za kuhinje. Mizarstvo Jan, Miro Turšič s.p., Zavrstnik 29, 1275 Šmartno pri Litiji. Informacije po tel. 041 777 090 in e-pošti: jan_mizarstvo@t-2.net. Šifra oglasa: 22-01-001

POSLOVNE STORITVE

V.I.P. Računovodstvo poskrbi: da plačate le toliko davkov, kot je potrebno in niti centa več, da so vaši dokumenti urejeni ažurno, kvalitetno in zanesljivo, da vam svetujemo tako, kot je za vas najbolje, da si vedno vzamemo čas za vaše poslovanje. Poslovalnice imamo po vsej Sloveniji. Pišite nam na: info@vip-računovodstvo.si, pokličite na 08 2002 688. Šifra oglasa: 22-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: maj - 1., 2., 3., 4., 30., 31., junij - 1., 2., 3., 29., 30., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 22-05-001

EDINA SPLETNA TRGOVINA v Sloveniji z okrasnimi pogrebnimi žarami. Dostava po celi Sloveniji. Nakup za svoje posameznike ali za pogrebna podjetja. Velika izbira prelepih kovinskih, lesenih, biorazgradljivih ali ročno obdelanih. Pogrebne storitve Monumentum d.o.o., tel. 041 776 436, www.monumentum.si. Šifra oglasa: 22-05-003

BERTIS - nudimo PE rokavice za enkratno uporabo (po 100 kosov) s certifikatom EN374. Enostavna pritrditve k samopostrežnim avtomatom, na bencinskih avtomatih ali za prehrano itd. Informacije in naročila po tel. 031 379 265 ali e-pošti: bertis.lesce@gmail.com. Šifra oglasa: 22-05-004

NEPREMIČNINE

ODDAM OPREMLJEN FRIZERSKI salon, 4 km iz centra Celja, cca 30 m2, s parkirnim prostorom. Cena po dogovoru. Informacije po tel. 070 334 006. Šifra oglasa: 22-07-005

RAZNO

RAZMIŠLJATE O SAMOSTOJNI POSLOVNI POTI? Imate vizijo? Nudimo vam vpeljeno proizvodnjo malih aparatov z dobrimi referencami in podporo. Resni interesi nas pokličite po tel. 040 206 376. Šifra oglasa: 22-09-003

Borza EEN

Več oglasov s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko pogledate na spletni strani www.een.si v rubriki »Borza poslovnih priložnosti«.

Oddajte brezplačni oglas (ponudba in povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije:
Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network (EEN)
E-pošta: een@ozs.si

BOES2020111001 – Špansko podjetje, specializirano za natančno obdelavo delov in sestavnih delov (avtomobilska industrija, industrijska vozila, kmetijstvo in gradbeni stroji, železnica, dvigala itd.), išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o podizvajanju.

BOES20201203001 – COVID-19: Špansko podjetje, specializirano za proizvodnjo digitalnih in analognih struktur za oglaševanje, je razvilo nov totem, ki združuje razdeljevalec razkužil za roke in digitalne table za oglaševanje / informiranje za notranje prostore (nakupovalna središča, telovadnice, hoteli, restavracije itd.) Podjetje išče distributerje / komercialne zastopnike.

BOIT20201105001 – Italijansko podjetje, ki je razvilo inovativne in okolju prijazne tehnologije za proizvodnjo lahkih podstavkov in cementnih estrihov, išče partnerje za sodelovanje v okviru licenčnega sporazuma.

BRPL20201201001 – Poljsko podjetje, specializirano za široko paleto storitev za najem profesionalnih glasbenih instrumentov, išče partnerje za ustvarjanje spletne platforme za najem glasbenih instrumentov in dodatnih storitev.

BRBE20201201001 – Belgijsko podjetje, specializirano za industrijska tla, išče ponudnika sesekljanih pramenov iz steklenih vlaken za razširitev lastne palete izdelkov.

BRSE20201103001 – Švedsko podjetje, ki deluje v gradbenem sektorju z inovativnimi izdelki, išče dobavitelja tankoplastnih sončnih kolektorjev. Sončni kolektorji naj bodo izdelani v skladu z evropskimi / švedskimi predpisi in morajo izpolnjevati ustrezne zahteve, z velikostjo dxš = najmanj 3m x 0,42m, z tehnologijo tankega filma (prednosti daljše dolžine).

BRPL20201104001 – Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo toplotnih izmenjevalnikov, išče dobavitelje komponent za sodelo-

vanje v skladu z dobaviteljskim sporazumom. Potencialni poslovni partner bi moral kot ohišje ventilatorja izdelovati in dobavljati je-klene konstrukcije (predvsem nosilne), dolge in upognjene elemente ter valjane pločevine.

BOPL2020118003 – Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo nizkonapetostne in srednje napetostne električne stikalne naprave, površinske modularne stikalne plošče, kovinska ohišja, omare in transformatorske postaje za fotovoltaike, išče distributerja / zastopnika.

BOUK20201203001 – COVID-19: Britanski proizvajalec vodilne ultrazvočne varnostne opreme je razvil ročno napravo za uporabo v zdravstvenih ustanovah, ki ugotovi natančno velikost in mesto puščanja v prostor, ki morajo biti popolnoma zaprti in nato pod negativnim pritiskom, da se prepreči širjenje okužbe. Podjetje išče izkušene dobavitelje medicinske opreme, ki bi izdelke distribuirali po vsem svetu.

BOFI20201201001 – Finsko podjetje, specializirano za prehodne garniture strehe, je razvilo nov inovativen izdelek, ki omogoča enostavno, hitro in dolgotrajno namestitev prehodnega kompleta. Podjetje išče partnerje za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo (HVAC) v Evropi za sodelovanje v okviru sporazuma o distribucijskih storitvah.

BOIT2020113002 – Italijansko proizvajalec testenin in krompirjevih njokov brez glutena (tovarna brez alergenov) išče distributerje.

BOAT20191029001 – Avstrijsko podjetje, ki se osredotoča na prilagajanje podnebnim spremembam, obvladovanje tveganja za vodo in trajnost, išče partnerje za sodelovanje.

BOUK20201126002 – Vodilna britanska digitalna agencija, ki združuje strokovno znanje na področju raziskav, oblikovanja, programskega inženiringa in mobilnih inovacij, išče partnerje za sodelovanje na področju digitalnih storitev.

BRRO20201028001 – Romunski proizvajalec ženskih oblačil išče mednarodne dobavitelje tekstila v skladu s proizvodnimi sporazumi.

BRGR20201211001 – Grško podjetje išče partnerje s kapaciteto 3D tiskanja za sestavljanje medicinske naprave.

BRPL20201124001 – Poljsko podjetje išče certificiran laboratorij, ki na podlagi sporazuma o storitvah izvaja teste za skladnost s standardom IEEE 16-2004 za električne in elektronske krmilne naprave na železniških vozilih.

BOTR20201020001 – Turško podjetje, ki proizvaja vse vrste pohištva (npr. za šole, pisarne, domove, hotele, kuhinje, spalnice itd.), išče partnerje za distribucijo ali sodelovanje v okviru proizvodnega sporazuma.

BODE2020119001 – COVID-19: nemški proizvajalec popolnoma avtomatiziranih proi-

zvodnih strojev za FFP2 / N95 in medicinske kirurške maske išče distributerje, agente in podjetja, ki proizvajajo maske.

BOES20201210001 – Špansko podjetje, specializirano za proizvodnjo hrane brez glutena in laktoze (kruh, testenine, pice itd.), išče distributerje.

BODE202012202001 – Inovativno nemško podjetje je razvilo obrat za mikro destilacijo za čiščenje in recikliranje odpadnih olj. Partnerjem, ki imajo možnost preprodaje strojev in zagotavljanja poprodajnih storitev, ponujajo ekskluzivno distribucijsko pogodbo za svoje tržno območje.

BODK20201216002 – Dansko podjetje, specializirano za edinstvene rešitve za gradbeni sektor, išče distributerje.

BOIT20201216001 – Italijanski proizvajalec centraliziranih sistemov za sesanje prahu za površinsko obdelavo išče uvoznike in distributerje z izkušnjami v avtomobilskem in industrijskem sektorju.

BORS20201210001 – Srbski proizvajalec prehranskih dopolnil na osnovi kanabidiola (CBD) iz medicinske konoplje išče distributerje.

BRUA20211213001 – Ukrajinsko podjetje išče proizvajalce strojev in opreme za rejo živali in perutnine v okviru pogodbe o komercialnem zastopstvu ali distribucijskih storitvah.

BRIT20211210001 – Vrhunski italijanski proizvajalec električnih komponent za razsvetljavo išče stalnega dobavitelja LED gonilnikov.

BRPL20200116001 – Poljsko podjetje, ki je dobavitelj kemičnih izdelkov, industrijske kemije in storitev industrijskega inženiringa, ponuja distribucijske storitve.

BRTR20211215001 – Turško podjetje, specializirano za brizganje plastike, išče partnerje prek sporazuma o skupnem vlaganju.

BRPL20200625001 – Poljski proizvajalec oreščkov, žitaric in hladno stiskanih olj išče dobavitelje surovin.

BRRO20211217001 – Romunsko podjetje, specializirano za profesionalne rešitve za embalažo, išče proizvajalce trakov in samolepilnih trakov. Skleniti želijo sodelovanje v okviru proizvodnih pogodb s partnerji iz Evropske unije in Turčije.

BRUK20210324001 – Britanski ponudnik rešitev za trajnostno embalažo išče proizvajalca kompostirane embalaže.

BRBG20211213001 – Bolgarsko podjetje proizvaja lesene pelete ter dele in dodatke za pohištvo. Podjetje išče industrijskega proizvajalca opreme za sušenje lesa in lesenih plošč preko servisne ali dobaviteljske pogodbe.

BRBG20211207001 – Bolgarsko podjetje, proizvajalec pohištvenih nog in drugih pohištvenih dodatkov, išče dobavitelje okroglega lesa

iz Bosne in Hercegovine, Estonije, Nemčije, Poljske ali Slovenije. Okrogel les naj hrast in bukev, dolg 2 in 6 metrov, debeline od 100 do 500 mm. Podjetje je pripravljeno skleniti dolgoročno pogodbo o dobavitelju.

BODE20200703001 – Nemško podjetje z več kot 60-letnimi izkušnjami je eden vodilnih evropskih proizvajalcev higienskih izdelkov za enkratno uporabo, kot so mokri robčki, vrečke in stoječe vrečke za kozmetiko in čista. Njihove sodobne proizvodne zmogljivosti zagotavljajo visoko kakovostne izdelke, ki so na voljo v velikih količinah in po razumnih cenah. V okviru pogodbe o distribucijskih storitvah iščejo prodajne partnerje v vzhodni Evropi, na Balkanu in v Rusiji.

BOUA2021122001 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za predelavo in izvoz kmetijskih proizvodov brez glutena, išče partnerja za sklenitev distribucijske pogodbe.

BOSK20201213001 – Slovaški proizvajalec različnih vrst razsvetljave išče poslovne partnerje po pogodbi o distribucijskih storitvah, zunanjem izvajanju ali podizvajanju.

BRUA20211213002 – Ukrajinsko podjetje išče dobavitelje opreme za setev in sajenje ter čelnih nakladalnikov po pogodbah o komercialnem zastopstvu in distribuciji.

BOEG20210519001 – Egipčevski proizvajalec lesnih peletov išče storitve distribucije.

BOUA20211213001 – Ukrajinski proizvajalec kaminov za žar išče mednarodne distributerje.

BOUA20211213006 – Ukrajinsko podjetje za proizvodnjo arhitekturnih dekorjev išče dolgoročno sodelovanje z gradbenimi podjetji in distributerji EU za sodelovanje v okviru proizvodne ali distribucijske pogodbe.

BORO20211223002 – Romunsko podjetje, specializirano za trgovino s kmetijskimi deli in stroji, išče distributerje na tujih trgih.

BORO20211223001 – Romunsko podjetje, specializirano za proizvodnjo elektronske napajalne opreme, kot so industrijski aktuatorji, električni vlečni in ogrevalni, prezračevalni in klimatski sistemi, ponuja svoje storitve v okviru pogodbe o podizvajanju ali proizvodni pogodbi.

BORO2021121002 – Romunsko podjetje, specializirano za proizvodnjo plastičnih izdelkov za gradbeništvo, išče distributerje na tujih trgih.

BOBA20211201001 – Bosansko podjetje, specializirano za inženirske in svetovalne storitve na področju nafte in plina, petrokemične in procesne industrije, svoje storitve ponuja prek zunanjih ali podizvajalskih pogodb.

BOTR20211224001 – Turško kmetijsko podjetje, ki prideluje zdravilne in aromatične rastline ter zelišča, išče distributerje ali proizvodne sporazume.

BORO20211228001 – Romunsko podjetje, ki proizvaja in prodaja karoserije za tovornjake, kombije in druga tovorna vozila, išče mednarodne poslovne partnerje v okviru distribucijskih storitev in proizvodnih pogodb.

BOUK20211221001 – Britanski dobavitelj napredne opreme za merjenje, nadzor in kalibracijo navora išče evropske/globalne preprodajalce/distributerje, ki delujejo v avtomobilski, letalski, vesoljski, transportni, energetski, obrambni ali drugi industriji, ter testne laboratorije in raziskovalne organizacije, ki same uporabljajo takšno opremo.

BRUK20211216001 – Britansko podjetje išče proizvajalce in dobavitelje kemikalij za svoje inovativne sisteme za spremljanje in obvladovanje škodljivcev.

BRLT2020110001 – Litovski proizvajalec žit za zajtrk išče dobavitelje koruznega zdroba.

BOBA20210326002 – Bosansko podjetje, ki proizvaja beton, betonske prefabrikate in armiranobetonske hale, zanima poslovno partnerstvo v okviru sporazumov o proizvodnih in distribucijskih storitvah.

BOAL20211216001 – Albansko elektroinženirsko podjetje išče podjetja, zainteresirana za sklenitev podizvajalskega sporazuma.

BOMK20211224002 – Makedonsko podjetje išče podizvajalce ali zunanje izvajalce za sklenitev sporazumov s podjetji s področja jeklenih konstrukcij.

BOBA20210329001 – Bosansko podjetje ponuja oblažinjene kovinske postelje, stole in zofe v okviru proizvodnih sporazumov.

BOTR20211224002 – Turško podjetje, ki proizvaja lopate za sneg, išče distributerje in partnerje za proizvodno sodelovanje.

BOUA20211229001 – Ukrajinsko lesnopredelovalno podjetje, specializirano za proizvodnjo lesenih izdelkov, išče partnerja v okviru proizvodnih sporazumov.

BOLV20211215001 – Latvijsko podjetje ponuja čiščenje odpadnih voda in izdelke za projekte čiščenja odpadnih voda v okviru proizvodnega sporazuma ter podizvajalske storitve za proizvodnjo izdelkov iz nerjavnega jekla.

BOLT20211227001 – Litovski proizvajalec embalažnih materialov išče distributerje (recikliran polietilen, strech folija, vreče za smeti, mehurčkasta folija ...).

BRNL2020110002 – Nizozemska tovarna betona išče trajnostno alternativo za polietilensko peno za zaščito betonskih plošč.

BRAT20211219001 – Avstrijski kompetenčni center za kampiranje in avtodome išče partnerja za proizvodnjo vzmetnic. Transporterje predelujejo v udobne avtodome in prodajajo opremo za kampiranje.

BRSI20211213004 – Slovensko podjetje išče proizvajalce kosilnic in rezervnih delov za kmetijske stroje.

BOPL2021103001 – Poljsko podjetje išče distributerje za napravo za ozoniranje notranjosti avtomobilov z zapljinjevanjem in razkuževanjem.

BORO20211228002 – Romunsko podjetje za IT svetovanje ponuja sodelovanje tujim partnerjem v okviru sporazumov o zunanjem izvajanju in podizvajalskih pogodb.

BOME20211227002 – Črnogorsko IKT podjetje svojim partnerjem ponuja storitve digitalnega marketinga in ponuja sodelovanje v okviru pogodbe o zunanjem izvajanju.

BOPL20211216004 – Poljsko podjetje, specializirano za natančno mehansko obdelavo CNC, ponuja svoje visokokakovostne storitve kot podkonstruktor ali proizvajalec.

BOSK20210109001 – Slovaški proizvajalec, ki išče distributerja za svoje zelenjavne napitke in jogurte, ponuja distribucijsko pogodbo ali razvoj franšize.

BOIL20211228001 – Izraelsko podjetje, specializirano za digitalno barvanje niti, želi olajšati sodelovanje z distributerji na področju tekstila.

BORO20211221001 – Romunsko podjetje, ki se ukvarja s prašičerejo išče distributerja na tujih trgih.

BOSE20210819001 – Švedsko podjetje išče distributerje v Evropi na področju prve pomoči in vojaške osebne zaščitne opreme, da bi razširilo svojo mednarodno bazo strank na podlagi sporazuma o komercialni distribuciji.

BORO20211223003 – Romunska oglaševalska agencija s 23-letnimi izkušnjami na tem področju ponuja široko paleto izdelkov in pokriva celoten spekter tiskarskih in oglaševalskih storitev, od zasnov in oblikovanja do proizvodnje in dodelave.

BOPL2021122202 – Poljski proizvajalec hrane za divje ptice išče distributerje in partnerje za proizvodno sodelovanje.

BORO20211223001 – Romunsko podjetje, specializirano za proizvodnjo elektronske energetske opreme, kot so industrijski aktuatorji, električni pogoni ter sistemi za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo, ponuja svoje storitve v okviru podizvajalskega ali proizvodnega sporazuma.

BOIT2021103001 – Italijansko podjetje, ki proizvaja inovativne rešitve na področju IKT in kibernetske varnosti, išče poslovne partnerje za zagotavljanje storitev, sklepanje podizvajalskih in licenčnih pogodb.

BOTR20211223001 – Turški trgovec s strojno opremo išče distributerje.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

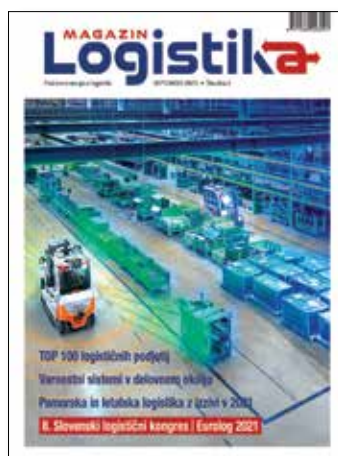

V letu 2022 bomo za vas pripravili:

10 x revija Transport & Logistika

4 x strokovna priloga Logistika

2 x posebna priloga Servis & vzdrževanje

Postanite naš naročnik
ter dnevno spremljajte novice na **eTransport.si**

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav
nudi poseben popust
za imetnike kartice
Mozaik podjetnih.

Zavarovanje lahko
sklenete na daljavo.
Za sklenitev
kontaktirajte
svojega prodajnika.

Vse bo v redu.

triglav

triglav.si